

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 5 (2084) 1990 SAUSIS-JANUARY 30

• LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY •

2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA

• Tel. (416) 275-4672 • 75 ct.

Lie-tu-va! Ne partija

Gausių rankų pakėlimas Lietuvos komunistų partijos suvažiavime išreiškė ryžtingą, seniai jau lauktą ir sveikintą apsisprendimą: mes norime būti savarankiški ir lygiateisiai komunistai. Šitai ne tik supykde, bet ir išgąsdino Maskvą, nes partijos skilimas, kad ir nedidele atplaiša, judina ir griauia per 70 metų įtvirtintą centralizaciją, pjausto rusiškai raudono voratinklio siūlus, kuriuos paprastai tampė Kremliaus valdovai, kaip savaime suprantamą daiktą, užsitikrindami, nors ir priverstinę, imperijos pakraščiu išitikimybę.

LIETUVOS komunistų apsisprendimas atsiskirti nuo Maskvos – tai juk niekas kitas kaip tylus ir mandagus sukilimas, subrandintas 40 okupacijos metų. Užtat nenuostabu, kad Vilnius po Černobilio nelaimės, po žemės drebėjimo Armėnijoje tapo itin svarbi situacinė vieta, kurią būtinai reikėjo aplankyti ir pačiam Gorbačioviui. Jo trijų dienų viešnagė su ginčais gatvėse ir fabrikuose, su nukreiptais prieš okupaciją transparentais, su pasiglostymais ir pasikarščiavimais, o svarbiausia su tiesiu ir vieningu nepriklausomybės atstatymo reikalavimu nepaprastai išgarsino Lietuvą. Viso pasaulio spauda straipsniais, reportažais, vedamaisiais, nuotraukomis, karikatūromis, o televizija vaizdais ir politikų diskusijomis per labai trumpą laiką pasakė tiek daug, kiek nebuvo pasakiusi per keturis pokarinius dešimtmečius. Be abejonės – tai mūsų naudai, nes jeigu tolimesnėje laisvėjimo eigoje tuo tarpu nieko radikalesnio ir neatsitiktų – mes jau nebesame daugiau kažkur užkisti, prispausti ir be garso, kad apie mus nėra verta nė kalbėti. Taigi drąsus pareiškimas, kietas ir vieningas laikymasis tapo mažų keru, galinčiu apversti ir didelį vežimą. Lietuvos komunistai ir respublikos vyriausybė, padarę lemiamą posūkį, tautos kamieno ir išeivijos akyse atsistojo visai kitokioje šviesoje. Likiminiųose tautos siekiuose staiga ir vertybės kitaip susigrupavo.

TAUTA ir Lietuvos ateitis iškelta pirmon vieton, o vadovavusi, viešpatavusi ir Maskvoje, tarnavusi komunistų partija suliginta su kitomis jau leidžiamomis veikti politinėmis partijomis ar grupuotėmis. Žodžiu, pažiūros, politiniai įsitikinimai ar priklausomybė partijoms pagaliau rado sau tinkamą vietą, nebekertančią tautos gyvybinių šaknų. Šitame naujame vertybių laipsniavime ryškėja ir tautos dvasinio atgimimo pirmenybė. Artumojo būnančių, gyvų liudininkų stebėjimu ir teigimu, moralinių, socialinių negerovių išsikeriojimas kelia ypatingo susirūpinimo, nes be žmogaus dvasios atstatymo visos kitos pertvarkos gali lengvai subyrėti kaip prasto cemento mišinį išmūrytas pastatas. Tuo tarpu mūsų džiunglės visų krypčių derinys Lietuvos nepriklausomybės siekiuose. Ne partija, o lietuvis tarė žodį, rodo vieningą ryžtą, be kurio jokia pradžia nebūtų įmanoma. Pokarinė išeivija, praktiškai pasitraukusi nuo komunizmo, daug ką praradusi ir jau nemažai daliai amžinybės išėjusiai šiandieninis Lietuvos komunistų posūkis eiti tautos keliu kai kam gal spaudžia ašaras, kai kam gal dar abejonių kelia, kai kam gal lieka neišsprendžiama mįslė. Kaip ten bebūtų, įvykiai mums kalba apie Lietuvos ateitį ir apie žmones, pagaliau atsigrežusius į save, nes nėra nieko blogesnio kaip tarnauti svetimiems dievams. Nėra nieko žemesnio kaip dėl didesnio duonos kšnio išduoti savo brolių. Ir nėra nieko kilnesnio kaip prisipažinti klydus ir gailėtis. Č.S.

KANADOS ĮVYKIAI

Pirkėjai iš Kanados JAV krautuvėse

Pernai įsigaliojusi laisvos prekybos sutartis gerokai padidino kanadiečių pirkėjų skaičių JAV pasienio krautuvėse. Didžiausio kanadiečių antplūdžio susilaukė Niujorko valstijos miestai Buffalo, Lewiston, Niagara Falls. Mat į juos veržiasi pirkėjai iš Toronto, Mississaugos, Hamiltono, St. Catharines ir kitų Niagaros pusiasalio vietovių. Pradžioje daug kas klaidingai galvojo, kad prekybos sutartis visiškai panaikins muitą Kanadon įsivežiamiems pirkiniams. Muitas liko ir bus mažinamas palaipsniui. Tačiau kanadiečius nustebo daugelio prekių gero kaimo žemesnės kainos, ypač maisto, techninių gaminių, aprangos ir benzino. Daugeliu atveju tokia kelionė net ir su mūto varžtais kanadiečiams tapo pelninga. Arčiau gyvenantys kanadiečiai reguliariai pervažiuoja JAV sieną pirkti benzino, o kiti taip pat automobiliais skuba į krautuves. Savaitgaliais pasienio punktuose susidaro ilgos automobilių eilės, dėl kurių sulėtėja net ir didžiųjų sunkvežimių transportas.

Kanadiečiams, grįžtantiems iš JAV, kasdien leidžiama be mūto įsivežti maisto gaminių

už 25 dolerius. Tad pasienyje gyvenantys kanadiečiai maistą perkasi JAV, nes ten pigesni vaisiai, daržovės, mėsa, pieno gaminiai. JAV parduotuvėse yra dvigubai pigesnės elektroninės orkaitės (microwave oven). Jas apsimoka atsivežti Kanadon net ir sumokėjus pilną 20% muitą ir federacinį 13,5% gamybos mokestį. Daug pirkėjų susilaukia įvairaus stiliaus odiniai švarkai, Kanadoje kainuojantys \$400, o JAV – tik 225 kanadiškus dolerius. Ten pigesnė ir kita apranga. JAV krautuvėse kanadiečiams parūpinamos žirklys nusikarpyti amerikiečių siuvyklų etiketoms. Tada kanadiečiai užsivelka amerikietiškos gamybos pirkinys, o savuosius palieka šiukšlių dėžėse. Kanados muitininkams jie teigia, kad nieko apmokestinamo nėra pirkę JAV. Port Dalhousie miestelyje, kuris yra pietinėje Ontario ežero pakrantėje, pastaraisiais metais namus pradėjo pirkti torontiečiai pensininkai. Ten jų kaina gerokai žemesnė negu Toronte, ramesnis gyvenimas, arti JAV siena su pigesniu benzinu, krautuvės su pigesniais maisto ir kitais gaminiais.

(Nukelta į 9-tą psl.)

Lietuvos sostinėje gausi minia reikalauja Lietuvai nepriklausomybės. Sov. Sąjungos prezidentui M. Gorbačioviui lankantis Vilniuje. Jų reikalavimą išreiškia plakatas rusiškam raidem: "Laisvę, nepriklausomybę Lietuvai!"

PRANEŠIMAS IŠ EUROPOS

Silpnas ūkis – silpnas rublis

A. LEMBERGAS

Viskas prasidėjo raudonoje piniginėje. Silpnas rublis, maisto produktų ir butų stoka, beviltiškos eilės. Vis aiškiau, kad sovietinio milžino kojos – iš molio. Maskva turi ką nors iš esmės daryti, kad išgelbėtų pasiligojusį ūkį, pirma negu bus per vėlu jam padėti. Dėl to Gorbačiovas ir pradėjo pertvarką, kuri pamažu išsiplėtė ir Rytų Europoje.

Be Gorbačiovo be jo pertvarkos demokratinių perversmas Rytų Europoje būtų buvęs neįmanomas, bent dabar. Tačiau Gorbačioviui viskas prasidėjo su ekonomika. Jis matė, kokie blogi šalies aprūpinimo reikalai, todėl griežėsi reformų.

Kad sovietinis ūkis nusmūkęs, tai galėjo stebinti tik vakariečius. Sov. Sąjungos žmonės visą laiką tai gerai žinojo ir nevengdavo apie tai garsiai pakalbėti. Naujomis viešoms sąlygomis pasakoma tiek karštesios tiesos apie sovietinio ūkio trūkumus, kurios nė labiausiai užkietėję Vakarų antikomunistai nepasakydavo.

Šiandien klausima: kaipgi sovietinė ekonomika galėjo taip sužlugti? Atrodo, patys Maskvos valdovai, bent šeštame ir septintame dešimtmetyje, buvo tvirtai įsitikinę, jog viskas rieda gera kryptimi. Pakanka prisiminti Nikitos Chruščiovo pažadus pralenkti Jungtines Amerikos Vals tybes.

Glasgovo universiteto ekonomikos profesorius Alec Nove buvo vienas pirmųjų užsieniečių, kurie anksčiau suprato, kokia rimta sovietinio ūkio būklė. 1983 m. jis rašė, kad sovietinio ūkio augimas liovėsi nuo 1978 m. Vėliau tą faktą patvirtino daugelis žymių sovietologų. Šiuo metu profesorius Nove vėl porą mėnesių lankėsi Maskvoje ir teigia, kad padėtis po jo paskutinio apsilankymo dar blogesnė.

Su rūpesčiu jis stebi rublio žlugimą. Žmonės nebenori daugiau dirbti ir daugiau uždirbti, nes jie vis tiek nežino, ką su savo rubliu galėtų daryti. Atsiranda įmonių, kurios atsisako rublių ir pereina prie mainų prekybos.

Profesorius Nove yra gimęs Rusijoje ir per visą savo gyvenimą tyrė didėjančią Sov. Sąjungos ekonomiką skurdą. Jis pats nesiskelbia esąs socialis-

tas, bet mielai gina socializmo idėjas, pa sė knyga apie geresnio socializmo galimybes. Jam visai ne prie širdies dabartinės Britanijos vadovės ponios Thatcher politika. Todėl jo sovietinio ūkio kritika juo labiau verta dėmesio.

Dabar matomas pablogėjimas iš dalies kilo dėl to, kad Maskvos vadovų pastangos pagerinti ūkio reikalus juos dar labiau pablogino, teigia profesorius Nove. Reformos tikslai pagilino krizę. Vaistai nuo ligos pablogino ligonio būklę, teigia profesorius. Vienas geras dalykas – demokratizavimas, viešumas gali kenkti kitam geram dalykui – pertvarkai, reformai.

Dėl ūkio reformų nukentės daugybė žmonių. Kils kainos. Dings privilegijos. Gal nebus darbo, reikės jį keisti, kraustytis kitur, tapti bedarbiu. Reformos kelia grėsmę daugelio ypatingiems interesams. Seniau viską nulemdavo tie, kurie buvo aukštai ar Kremliaus viduje. Dabar prie Gorbačiovo reformuojamieji gali protestuoti ir per savo atstovus liaudies suvažiavime ar Aukščiausioje taryboje stabdyti reformas.

Profesorius Nove teigia, kad Gorbačioviui gali būti sunkiau susikalbėti su savo parlamentu negu poniai Thatcher. Todėl jam bus nepaprastai sunku praversti savo reformas. Viena šiandieninių sunkenybių priežastis ta, kad senoji tvarka griunama, o naujosios dar nėra. Nuo senos komandavimo ekonomikos, kuri aiškiai nebuvo gera, bet ją visi žinojo, mėginama pereiti prie naujos, kurios niekas nežino. Sovietiniai vadovai pažadėjo, kad jų ūkio reformos greit duos gerų vaisių, ir padarė didelę klaidą. Tokie pažadai veda tikrai į nusivylimą.

Kita klaida, kurią dabar visi pripažįsta, buvo leista augti milžiniškam biudžeto deficitui, leisti tiesioginiams ir netiesioginiams būdais spausdinti per daug pinigų. Taip kilo atvira ir paslėpta infliacija, ir abi jos formos blogėja. Dar yra ir ypatinga sovietinė infliacijos rūšis. Nors Jugoslavijoje infliacija didesnė, bet ten parduotuvėse galima gauti prekių, tegu ir kylančiomis kainomis. Sov. Sąjungoje infliacija iš dalies slepiama, bet už tai parduotuvėse nėra prekių.

Ir taip nyksta pasitikėjimas rubliu. Žmonės už savo pinigų negali nusipirkti, ko norėtų. Ir įmonės, turinčios milijonus rublių savo banko sąskaitose, nežino, kaip juos panaudoti. Net neekonomistams aišku, kad ne tokiu būdu galima sukurti veikiantį rinkos ūkį. Žmonės nesuinteresuoti uždirbti rublį.

"Dabar laukiame atsakymo"

Italų laikraštis *La Repubblica* 1990 m. sausio 13 d. paskelbė savo korespondento Ezio Mauro pasikalbėjimą su Sąjūdžio vadovu Vytautu Landsbergiu. Pateikiame kiek sutrumpintą pasikalbėjimo atspasakojimą.

Pokalbis vyko Sąjūdžio būstinėje Vilniuje dieną po demonstracijos, kurioje dalyvavo trys šimtai tūkstančių žmonių, reikalaujusių nepriklausomybės Lietuvai. Italas korespondentas klausė: "Profesoriau, vakar Lietuva aikštėje reikalavo nepriklausomybės, giedojo tautos himną, kryžiumi palaimino savo vėliavas tarsi eitų į karą. Ir dabar?"

Profesorius Landsbergis atsakė: "Dabar laukiame atsakymo, kuris negalės ilgiau trukti. Vakaryktė manifestacija gimė dėl to, kad nebuvo atgarsių iš Maskvos. Mes surinkome milijonus parašų už nepriklausomybę. Mūsų deputatai jau įteikė Gorbačioviui memorandumą, paprašėme sovietinę vyriausybę pradėti derybas su Lietuva, bet niekas mūsų neįsigirdo. Todėl nusprendėme pasakyti savo norą tokią dieną ir tokioje vietoje, kad Gorbačiovas negalėtų mūsų neišgirsti."

Bet ar Gorbačiovas jums jau neatsakė Vilniuje pareiškimu, kad lietuvių separatizmas neįmanomas? – įsiterpė italas. Landsbergis jam sakė, kad Gorbačiovas iš Maskvos atvyko su jau parengta formulute, kurią kartoję per radiją ir televiziją. Bet tai ne atsakymas, o apgaule, nes dengia mėginimą išvengti tikrosios problemos. Toji problema – tai didelės valstybės konfliktas su mažąja valstybe, kurią jos galingas kaimynas jėga pavergė. Gorbačiovas priešingai kalba apie Sov. Sąjungos respublikų santykius su centro vyriausybe, žadėdamas permainas, tarsi Lietuva būtų kaip kitos sovietinės respublikos.

(Nukelta į 2-ą psl.)

Pasaulio įvykiai

POLITINĖ ĮTAMPA SUMAŽINO AZERBAIDŽANO MUSULMONŲ populiarumą frontas, anksčiau grąsinęs Sovietų Sąjungai antrojo Afganistano, jeigu nebus atitraukti tvarkai atstatyti atsiųsti kariuomenės daliniai ir sostinė Baku ir kitas vietoves. Azerbaidžano aukščiausioji taryba Maskvos paskelbtą pavojaus stovį pripažino nelegaliu ir prabilo apie galimą respublikos pasitraukimą iš Sovietų Sąjungos. Azerbaidžano kompartijos centro komitetas visą naktį trukusiame posėdyje iš I sekretoriaus pareigų atleido 1988 m. vadu paskirtą A. R. Vezirovą, neįstengusį atstatyti sudrumstos ramybės. Centro komitetas I sekretoriumi ir kompartijos vadu patvirtino Azerbaidžano premjerą A. Mutalibovą. Pasigirdo balsų, kad Azerbaidžano kompartija atsiskirs nuo sovietinės kompartijos.

centro Maskvoje. Dabar Azerbaidžano musulmonų populiariojo fronto vadai, matyt, jausdami pralaimėjimą, pakeitė nuomonę ir pasiūlė kariniam Baku komendantui gen. ltn. V. Dubiniakui bendradarbiavimą su sovietų pareigūnais. Jie betgi reikalauja, kad tokiu atveju būtų atšauktas pavojaus stovis ir atitraukti kariuomenės daliniai iš sostinės Baku. Komendanto gen. ltn. V. Dubiniako paskelbtas duomenimis, kautynėse buvo sušaudyta 125 gyvybės aukų. Žuvusiųjų eilėse yra ir 27 sovietų kariai.

Atmes pasiūlymą?

Fronto pasiūlytas bendradarbiavimas tvarkai Azerbaidžane atstatyti turbūt nebus priimtinas Sovietų Sąjungos krašto apsaugos ministeriui D. Jazovui, pareiškusiame, kad Azerbaidžano musulmonų populiarusis frontas yra sutelkęs 40.000 ginkluotų vyrų, sukilimu norėjusių perimti krašto valdžią. Pasak D. Jazovo, Azerbaidžanui nusiųsti kariuomenės daliniai turi pašalinti šios ginkluotos gaujos pavojų sovietinei Azerbaidžano respublikai ir sustabdyti krikščionių armėnų žudynes. Šiuo metu suimtinėjami Azerbaidžano musulmonų populiariojo fronto veikėjai, pradedamas Azerbaidžano ir Armėnijos atskyrimas sienos kontrolės atsiųstais kariais. Atrodo, laimėtoju taps M. Gorbačiovas.

Teismas Bukarešte

Karinis tribunolas teisiamas sušaudyto diktatoriaus N. Ceausescu talkininkus: premjero pavaduotoją I. Dinčą, buvusį saugumiečių viršininką T. Postelnicą, kadaise premjeru dirbusį M. Maneską ir aukštus pareigas turėjusį E. Bobų. Jie kaltinami tautžudyste. Televizijos transliuojame teisme pareiškta, kad jų klusnus N. Ceausescus įsakymų vykdymas atnešė daug aukų. Jų būtų buvę išvengta, atmetus N. Ceausescus įsakymą šaudyti ir demonstrantus. Tik vienas I. Dinca prisipažino, kad jis yra bailys, neturėjęs drąsos įsakymui sustabdyti. Tribunole oficialiai paskelbta, kad revoliucijos metu žuvo 689 asmenys, kurių didžiąją dalį sudarė sukilėlių pusėn perėję kariai. Buvo sužeista apie 1.200. Timisoaro mieste nušautas šimtas demonstrantų N. Ceausescus žmonos Elenos įsakymu. Ši nusikaltimą į bandė sumažinti slapto 60 lavonų išvežimu į Bukareštą ir sudeginimu. Timisoaroje paliktos aukos buvo apkalintos Rumunijos sienos pažeidimu. Žuvusiųjų skaičius nėra galutinis, bet jis nesiekia kelių tūkstančių kaip spėta anksčiau. Rumunai pradėjo masines demonstracijas prieš kraštą valdantį Tautinio išlaisvinimo frontą, kuriame yra daug komunistų.

Nauja partija

Varšuvoje buvo sušauktas specialus Lenkijos komunistų partijos kongresas sustabdyti jos veiklą ir įsteigti kitai demokratinei partijai. Kongrese oficialių laidotuvių susilaukė Lenkijos jungtinė darbininkų partija, kurios vardu dangstėsi Maskvai tarnaujantys komunistai, dabar netekę lenkų tautos pasitikėjimo. Keli šimtai demonstrantų prie pastato, kuriame vyko paskutinis kompartijos kongresas, suvedino raudoną vėliavą, daužė indelius su krauju primenančiais raudonais dažais, šaukdami: "Šalin komunistus!" Lazdomis ginkluoti milicininkai demonstrantams neleido įsiveržti kongreso salėn, bet nieko nesuėmė.

Šiame numeryje:

Lie-tu-va! Ne partija

Mažas kėras verčia didelį vežimą

Silpnas ūkis – silpnas rublis

Jau seniai liovėsi augęs sovietinis ūkis

Atviro laiško popiežiui pėdsakai

Laiško esmė bei atgarsiai Italijos ir Čikagos spaudoje

Lietuvos tarša tarptautinėje konferencijoje

Lietuvių Bendruomenės ir Lietuvos "žaliųjų" atstovai Sofijoje

"CARITAS" Toronte

Lankėsi šios organizacijos pirmininkė Albina Pajarskaitė

Lietuvių džiaugsmas ir baimė nepriklausomybės aušroje

Jautrus lietuvių straipsnis "The Hamilton Spectator" dienraštyje

Ateina jaunos jėgos

Netruksta gražių jaunimo pavyzdžių

"Aukuras" ir toliau teliepsnoja

Jis švenčia savo veiklos keturiasdešimtmetį

TEVIŠKES ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Road, Mississauga, Ontario L5C 1T3, Canada
Telefonas (416) 275-4672. Second class mail registration nr. 00509
LEIDĖJAS: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai"
REDAGUOJA: kun. dr. Pr. Gaida, Vyt. Kastytis, J. Andrulis, Vyt. Balčiūnas, C. Senkevičius. Metinė prenumerata - \$26, pusmetinė - \$14, mėnė - \$35, garbės - \$45 (Amerikoj - JAV dol.). Pavieniai numeriai - 75 ct.
Adresų keitimo reikalui kreiptis tiesiai į "TŽ" administraciją. Skelbimai ruošiamam numeriui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomis redakcijos nuožiūra. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

Tėviškes žiburiai (The Lights of Homeland, USPS 740-550)
is published weekly, except 1st & 2nd week in August and 4th week in December by Lithuanian Canadian R.C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc., 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3. Phone: (416) 275-4672. U.S. office of publication, Lewiston, NY 14092.
Subscriptions: ordinary \$26.00, supporter \$35.00, honorary \$45.00 per year. Second Class Postage paid at Lewiston, NY.
US POSTMASTER: send address changes to: "Tėviškes žiburiai", P. O. Box 1195 Lewiston, NY 14092.
CANADA POST: send address changes to 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3. Printed in Canada.

Silpnas ūkis - silpnas rublis

(Atkelta iš 1-mo psl.)

tinės respublikos ir ne laisva valstybė, neteisėtai prijungta ir kuriai ne pagerinti santykius su Maskva rūpi, bet juos pakeisti laisvais suverenių valstybių santykiais.

Apie Gorbačiovo žadama naują respubliką išstojimo tvarkos įstatymą Landsbergis sakė, kad jį pripažindami drauge pripažintume, kad Lietuva - sovietinė respublika. Nesame teisėta Sov. Sąjungos dalis, nes Stalinas mus užgrobė. Todėl prašome Gorbačiova mus išvaduoti ir iš šio staliniško palikimo. Siūlome Maskvai progą panaikinti šį tarptautinį nusikaltimą. Kremlius galėtų Lietuvai pritaikyti Vakarų siūlomą apsisprendimą, pradėti derybas su Vilium dėl nepriklausomybės, galėtų pritariti idėjai sukviešti tarptautinį pasitarimą, kuriame lygiomis teisėmis dalyvautų Sov. Sąjunga ir Lietuva. Pagaliau galėtų sutikti su lietuvių tautos referendumu. Tačiau Landsbergis pabrėžė, kad nėra tokių teisių, kurias Maskva turėtų ar galėtų mums suteikti. Nesame kolonija, šiaudien subrendusi būti laisva. Reikalaujame atkurti seną Europos valstybę, susidariusią viduramžiais ir turinčią savo istoriją. Anksčiau ar vėliau Sov. Sąjunga turės tai suprasti, kaip ir Vakarai, sakė Vytautas Landsbergis italų laikraščio atstovui.

Žurnalistas klausė, ar Vakarai ne per daug šalti Lietuvai? Landsbergis jam sakė: "Norėčiau, kad Vakarai suprastų, jog mūsų kova už nepriklausomybę yra tokia, kokią Europa vedė praeityje. Taip pat tai yra ir lemiamas Vakarų demokratijos egzaminas. Matysime, ar Vakarų politikos dorovė tvirta ir nepasi-

davė 'realinei politikai'. Per daug dažnai girdime kalbas: jei kovosis iki galo, labai pakenksime likusiam pasauliui!"

Landsbergis tęsė: "Mes norime aukotis už likusį pasaulį. Kodėl mes? Kodėl nemėgina kokia kita laisva valstybė pagyventi penkiasdešimt metų Sov. Sąjungoje? Mes, lietuviai, aštuonerius metus vedėme beviltišką partizanų karą. Todėl, kai man sakoma, kad Vakarai mūsų nerems, nenorėdami destabilizuoti Sov. Sąjungos, o su ja ir pasaulio, aš atsakau: mes niekada per daug nesinaudojom šia parama."

O ką pasakytumėt tam, kuris mano, kad lietuvių separatizmas gali išnaudoti konservatorių, prieš Gorbačiova? - klausė italas. Landsbergis taip atsakė: "Sov. Sąjunga turi daugybę begalinių ir sudėtingų problemų. Negi tikrai Pabaltijys būtinai turi susilpninti Gorbačiova? O kodėl ne Rytų šalių valstybinio socializmo krizė? Kodėl gi nesakoma berlyniečiams, kad ir jie būtų atšargesni griaudami sieną, ar Havelui, kad jis dar kiek palauktų?"

Reporterio spaudžiamas Landsbergis sutiko, kad Gorbačioviui gresia pavojus netekti valdžios ir tada, anot jo, galėtų kilti daug kruvinių tautinių revoliucijų. Vienintelis būdas padėti Gorbačioviui - tai parodyti, kaip galima įvykdyti nekrūviną revoliuciją.

Savo pasikalbėjimą Vytautas Landsbergis taip baigė: "Man 57-ri metai, mano tėvui 97-ri. Jis dalyvavo nepriklausomybės kovose. Aną vakarą aikštėje, per manifestaciją, jis verkė. Aš, sakė jis man, nepamatysiu laisvos Lietuvos, jūs matysite. Bet to, ką šiandien pamačiau, niekada nebūčiau galėjęs įsivaizduoti."

A+ A

inž. VYTAUTUI BALSUI

mirus,

žmonai VALENTINAI, dukrai DALIAI VALADKIENEI ir šeimai, sūnui TOMUI ir visiems artimiesiems reiškiu nuoširdžią užuojautą -

Inž. Jokūbas Šližys

A+ A

VYTAUTUI BALSUI

mirus,

velionies broliui JUOZUI su šeima ir kitiems artimiesiems reiškiame nuoširdžią užuojautą bei kartu liūdime -

Eleonora ir Jurgis Skardis,
Sault Ste. Marie, Ont.

Canadian Art Memorials Ltd.

176 Lakeshore Road West, Port Credit, Ont. L5H 1G4

LOUIS TEMPORALE - oficialus skulptorius -
Bank of Canada, Bank of Montreal,
Bank of Nova Scotia ir Archives Bldg.
King George VI Niagara Falls

Atlieka įvairius kapų paminklų akmens ir skulptūros darbus - greitai ir meniskai. Užsakyamus atliekame pagal projektus ir taip pat turime didelį pasirinkimą pagamintų paminklų lietuvių kapinėms. Užsakykite jau dabar, kad mes galėtume neskubėdami atlikti visą meniską darbą pagal pageidavimus.

Darbovietės telefonas 278-2757
Namų telefonas 278-4529

Atviro laiško popiežiui pėdsakais

Laiško esmė bei atgarsiai Italijos ir Čikagos spaudoje

DR. KAZYS ĖRINGIS

(Tęsinys iš praėjusio nr.)

Romos dienraščiuose

Paskelbus viešą lietuvių laišką Šv. Tėvui Romos dienraštyje "Corriera della Sera" Sov. Sąjungos prezidento M. Gorbačiovo į Romą atvykimo metu, jau sekančią dieną tą laišką įvairiai sutrumpinę ar trumpai aptarę jo esmę atkar-tojo keturiolika įvairiose Italijos vietovėse leidžiamų dienraščių. Būdinga, kad net 10 laikraščių, aprašiusių M. Gorbačiovo vizitą Romoje, okupacinę Lietuvos nelaimę išryškino net straipsniu pavadinimuose, o keturi tai aptarė vienu tekste.

Iš bendro paminėto dienraščių skaičiaus du laikraščiai Lietuvos bei Pabaltijo problemą iškelė dvigubuose straipsnių pavadinimuose, vienas Lietuvos nelaimės reikalų straipsnio pavadinimą idėjo po popiežiaus Jono-Pauliaus II portretu, o dienraštis "Il Gazzettino" pavergtu Pabaltijo tautų nedalią straipsnio pavadinime suderino su Vatikano valstybės sekretoriaus kardinolo Casaroli pareikšta mintimi: "Kažkas dramatiškai naujo pasaulyje. Italų spaudoje lietuvių išeiviai prašo laisvės Pabaltijo valstybėms". Tas Venecijos laikraštis didžiulem raidėm straipsnį pavadinė "Kelias į taiką".

Iš 14-kos atsiliepusių į "Corriere della Sera" dienraštyje paskelbtą lietuvių laišką Šv. Tėvui Italijos laikraščiai, du iš jų po visą straipsnį paskyrė Lietuvai. Kiti šeši, aprašydami M. Gorbačiovo vizitą Italijoje ir Vatikane, Lietuvai skyrė maždaug pusę straipsnio, o kitoje straipsnių pusėje palietė Bohemijos, Čekoslovakijos ar bendresnio pobūdžio klausimus. Dar kiti šeši dienraščiai lietuvių laiško esmę apibūdino tam reikalui išskirtose pastraipose ar šūrinėdami tą pastraipą juodu šriftu ("Il Giornale" Milane). Tai ant-las savo reikšmingumu centristinis dešiniosios linkmės Italijos laikraštis po "Corriere della Sera". Milaniškis antriniame pavadinime rašė: "Lietuviai popiežiui: prašykite mūsų vardu laisvės mūsų šaliai". Toliau straipsnyje atviras grupės lietuvių laiškas pateikiamas ilgomis citatomis, nušviečiant jo atsiradimo aplinkybes.

Romoje leidžiamas laikraštis "Avvenire" ilgame straipsnyje "Kitoks naujojo Kremliaus veidas" aprašo įvairių pasaulio šalių sluoksnių pareiškimus apie laisvės ir žmogaus teisių alkį Sovietijoje ir šiame kontekste mini grupės lietuvių išeivių pastangas.

Romoje leidžiamas nepriklausomos linkmės dienraštis "Il Tempo" straipsnyje "Lietuviai prašo popiežių: padėkite mums vėl būti laisvais" rašoma, kad gyvenantiems Amerikoje lietuvių išeiviams atviro laiško Šv. Tėvui paskelbimas Italijos spaudoje atsiėjo 3.5 milijono lyrų ir gana plačiai cituoja atskiras laiško vietas.

Labai panašiai kaip "Il Tempo" lietuvių laiško ir Lietuvos reikalus apibūdina savo skaitytojams pagrindinis Bolonijos dienraštis "Il Resto del Carlino". Tai vienas iš 10 didžiausių Italijos laikraščių.

Visos Italijos mastu platinamas dienraštis "La Gazzetta del Mezzogiorno" straipsnyje "Geros valios žmogus atvyko" pažymi kaip neįprastą iniciatyvą grupės lietuvių išeivių paskelbtą spaudoje laišką popiežiui, kuriame prašoma, susitikus su Gorbačiovu, kelti laisvės būtinybę Pabaltijo valstybėms.

Itakingas Italijos finansinių sluoksnių dienraštis "Il Sole 24 Ore", maždaug Amerikos "The Wall Street Journal" atitikmuo, straipsnyje "Popiežiaus rytdienos susitikimas Vatikane" rašo, kad grupė JAV lietuvių kreipėsi į Joną-Paulių II, prašydama tvirtai reikalauti Lietuvai laisvės ir nepriklausomybės, lankantis Vatikane Gorbačioviui. Esą Sov. Sąjungos prezidentui būtų sunku paneigti tokį prašymą, atsižvelgiant į jo pertvarką Šv. Tėvo ir katalikų pasaulio akivaizdoje.

Centristinės linkmės Romos dienraštis "Il Giornale D'Ita-

lia" skiltyje "Žmonės gatvėse", po popiežiaus Jono-Pauliaus II nuotrauka išspausdino "Kreipimąsi į popiežių dėl Lietuvos laisvės" ir aprašė atviro laiško esmę, paliesdamas Ribbentropo-Molotovo sandėrį ir jo pasekmes, Stalino piktadarybes 1940 m. Lietuvoje ir visose trijose Pabaltijo valstybėse.

Kituose laikraščiuose

Pagrindinis Florencijos dienraštis "La Nazione" dviejose puslapiuose išskleistame skyriuje "Religinė pertvarka" išspausdino straipsnį "Visai netikėtai: lietuviai prašo popiežių". Jame rašoma apie Amerikos lietuvių išeivių iniciatyvą kreiptis į Šv. Tėvą prašant paveikti Gorbačiova, kad grąžintų laisvę Pabaltijo valstybėms. Kartu pažymima, kad atviras laiškas Vatikane buvo įteiktas asmeniškai popiežiui.

Vienas iš trijų pagrindinių Milano dienraščių "Il Giorno" išspausdino straipsnį apie M. Gorbačiovo apsilankymą, kuriame rašo ir apie grupės lietuvių laišką popiežiui. Tai esanti konservatyviausia spaudoje apraška - atviras laiškas popiežiui išeiviams lietuvių, kurie beveik už keturis milijonus lirų nupirkę pusę puslapio tą laišką paskelbė Romoje leidžiamame dienraštyje "Corriere della Sera". Straipsnyje taip pat pažymima, kad laiške popiežius prašomas išskirti Lietuvos nepriklausomybės atstatymo klausimą Sov. Sąjungos komunistų partijos sekretoriui lankantis Vatikane.

Be to, skaitome tame straipsnyje, kad ilgoje lietuvių petičijoje būkštaujama, jog anksčiau ar vėliau Šventasis Sostas, kuris niekada nepripažino Pabaltijo valstybių okupacijos, gali miglotai sutikti su esama okupacine padėtimi. Tai ne visai tikslus tos laiško vietos atpasakojimas laikraštyje, nes lietuvių laiške yra tikta išreikšta Šventajam Sostui padėka už okupacijos nepripažinimą ir viliamasi, kad tas nusistatymas nesikeis.

Abrūzijos dienraščio "Il Centro" straipsnis skelbia: "Lietuvių išeiviai rašo popiežiui: nepamirškite mūsų". Popiežius prašomas priminti M. Gorbačioviui Pabaltijo valstybes, esančias sovietų priespaudoje. Laikraštis pateikia kelias citatas iš laiško. Vienoje iš jų pabrėžiamas pasitikėjimas Šv. Tėvu, žinančiu lietuvių nelaimės sprendimo kelią, nes pusė jo širdies, jo paties žodžiais tariant, priklauso Lietuvai.

Pagrindinis Bolonijos dienraštis, vienas iš dešimties didžiausių Italijoje, "Il Resto del Carlino", grupės lietuvių atviro laiško Šv. Tėvui aptaria panašiai kaip ir "Il Tempo". Trigubame straipsnio pavadinime išsireikšta tikslai: "Rytoj Wojtyła susitinka su Gorbačiovu. Jungtinių Valstybių lietuviai popiežiui: prašykite mums laisvės". Ir trečias, apibendrinantis pavadinimas - "Ribbentropo-Molotovo sandėrio dėka Sovietų Sąjungos užgrobta šalis nori nepriklausomybės nuo Maskvos".

Panašiai lietuvių atviro laiško aprašo ir laikraštis "La Gazzetta del Sud", platinamas tankiausiai apgyventose Mesinos ir Kalabrijos regionuose. Tik straipsniui duotas vienas kitoks pavadinimas - "Gėdingasis sandėris, atnešęs tiek nelaimių Pabaltijo šalių žmonėms".

Sardinijos dienraštis "La Nuova" atviro lietuvių laišką popiežiui panašiai aprašo, kaip ir laikraštis "Il Centro". Abu laikraščiai, aptardami laišką, paminė popiežiaus Jono-Pauliaus II palankumą Pabaltijo šalių žmonėms, švenčiant Vatikane Lietuvos karaliū šv. Kazimiero mirties 500 metų ir Lietuvos krikšto 600 metų sukaktis 1984 ir 1987 m. Sardiniešius laikraštis pažymi, kad grupės lietuvių išeivių laiškas yra aiškiai politinis. Popiežius, rašoma toliau, norėtų būti supras-tas, kad jo tikslas yra rūpintis ištikimų katalikų tikėjimo laisve Lietuvoje, Estijoje ir Latvijoje.

Iš esmės sutinkant su tokiu laikraščio tvirtinimu, vis dėlto pasakytina: Bažnyčia, būdama ištikima artimo meilės principui, privalo kalbėti valdžiai ir apie socialinį teisingumą, įgyvendindama savo socialinės moks enciklikomis grindžiamos doktrinos nuostatas. Tai neišvengiamai liečia ir politinę sritį.

Apžvelgiant

Apžvelgus spaudos atgar-sius pasakytina, kad grupės Čikagos lietuvių atviras laiškas Šv. Tėvui savo tikslą pasiekė. Tai ne be sunkumų pavyko padaryti greitai bei laiku, ir tai sėkmingai. Persekiojamų Lietuvos katalikų pokario laiškas popiežiui, rašytas 1947 m. Pijui XII, pasiekė Vatikaną tik po metų, o kelią spaudon prasi-skynė tik po trejų metų.

Pabrėžtina, kad atviro laiško būdas popiežiui ar kitiems aukščiausio lygio valstybių vadovams negali būti dažnas ne tik todėl, kad brangiai kainuoja. Jis dažniausiai remiasi asmenine iniciatyva, grupės parašais ir tarpusavio pasitikėjimu bei dažnai neišvengiamu skubotumu. Dėl to atsiranda didelė erdvė paskaloms ir pagrįstoms abejonėms sklisti.

Mūsų atveju iniciatyvos ėmėsi dr. A. Statkevičius. Laišką pasirašė VLIKO, ALTOS ir LB žmonės. Rimtus sunkumus sudaro ir privatus lėšų telkimas. Nemažoms išlaidoms padengti paramos raštu buvo prašyta iš VLIKO, tačiau nei lėšų, nei atsakymo į laišką negauta. Lėšų buvo gauta iš ALTOS.

Apsvarstėme atviro laiško atvejį, kai ypatingos aplinkybės reikalavo skubios veiklos, ir laikas neleido įprastiniais keliais suderinti su Vatikano sluoksniais užmojo, turinio ir antrinį tikslą - apeliuoti į didelės tautos (šiuo atveju Italijos) visuomeninę sąžinę.

Šis užmojis rodo, kad išimtiniais atvejais, oficialiai neatstovaujant pagrindinių politinių organizacijų, imanoma iš-eivių sluoksniams net atviro laiško kreiptis į aukščiausio lygio valstybių vadovus ir pasitarnauti Lietuvos laisvės sie-kiams.

A+ A

JONUI ADOMASKUI

mirus;

žmoną ONUTĘ, sūnus - EDVARDĄ ir ALGĮ-PETRĄ su šeima, seserį VACĘ LISAUSKIENE

Lietuvoje ir visus gimines bei artimuosius

nuoširdžiai užjaučiame -

A. J. Gedrimai

J. R. Jurgučiai

L. E. Klevai

L. J. Koperskiai

Z. A. Pulianauskai

M. I. Repečkos

P. S. Ročiai

Br. Br. Venslovai

A+ A

VYTAUTUI BALSUI

mirus,

"Gintaro" tėvų komiteto narę DALIĄ VALADKIENE, jos vyrą dr. MIKĄ, žmoną VALYTĘ, sūnų TOMĄ, visus gimines bei artimuosius nuoširdžiai užjaučiame -

Toronto "Gintaro" ansamblis
ir tėvų komitetas

A+ A

VYTAUTUI BALSUI

mirus,

mūsų mielai draugei DALIAI su šeima, žmonai VALENTINAI ir sūnui TOMUI reiškiamo gilią užuojautą -

Dr. G. ir M. Skrinskai

Dr. R. ir A. Karkos

A. ir R. Šileikos

A+ A

inžinieriui VYTAUTUI BALSUI

mirus,

žmoną VALYTĘ, taip rūpestingai prižiūrėjusiai savo mylimą vyrą sunkioje, ilgoje ligoje, sūnų TOMĄ, dukrą DALIĄ, sesutę GENĘ, brolių JUOZĄ su šeimomis ir kitus artimuosius giliai užjaučiame bei kartu esame su jumis maldoje -

Zota, Gediminas, Bernardas Mickevičiai
Alė ir Jurgis Daugvilos

Hamiltono ir apylinkės pensininkų namų
"Rambynas" korporacijos pirmininkui,

A+ A

BALIUI KRONUI

negrižtamai iškeliavus anapus,

skausmo valandoje nuoširdžiai užjaučiame žmoną ELVYRĄ, sūnų ROBERTĄ, dukrą PATRICIJĄ, brolius, seseris bei kitus gimines ir kartu pasiliekam giliam liūdesy -

"Rambyno" korporacijos valdyba
ir administracinis komitetas

PADĖKA

A+ A

VACLOVAS STANEVIČIUS

mirė 1989 m. gruodžio 18 d., palaidotas Šv. Jono lietuvių kapinėse Mississaugoje.

Nuoširdžiai dėkojame klebonui kun. J. Staškevičiui už maldas laidotuvių namuose, Mišias šventovėje ir palydėjimą į amžino poilsio vietą.

Dėkojame a.a. sol. V. Verikaičiui už puikias giesmes, taip pat ir sol. Algijui Simanavičiui.

Nuoširdžiai dėkojame p.p. Gataveckams už maisto paruošimą, p.p. Lapavičiams už nakvynę. Dėkojame taipogi visiems draugams bei artimiesiems už gėles, aukas Mišioms, dalyvavimą laidotuvių apeigose.

Liekame nuliūdę -

žmona Domicelė, sūnūs - Vaclovas bei
Edmundas su šeimomis ir Paulius Stanevičiai

PADĖKA

A+ A

ANTANAS VASILIAUSKAS

mirė 1989 m. gruodžio 23 d., palaidotas gruodžio 27 d. Šv. Jono lietuvių kapinėse Mississaugoje.

Nuoširdi padėka Prisikėlimo parapijos kunigams už Rožinį, Mišias, palydėjimą į kapines ir religines apeigas. Jaučiame nuoširdžią padėką a.a. V. Verikaičiui už giedojimą Mišiose, paskutinį kartą Toronte.

Dėkojame v.s. K. Batūrai už atsisveikinimo žodį, pasakytą "Romuvos" vardu koplyčioje.

Nuoširdi padėka karsto nešėjams, visiems užprašiusiems Mišias, atsiuntusiems gėles, išreiškusiems užuojautą žodžiu, raštu ar spaudoje, apsilankiusiems laidotuvių namuose ir dalyvavusiems laidotuvėse.

Ypatingą padėką jaučiame mūsų antrosios skautiškos šeimos nariams - skautininkams ir skautininkams, parodžiusiems tiek daug nuoširdžios šilumos, sugiedojusiems paskutinę "Ateina naktis", teikusiems visokeriopą pagalbą mūsų sunkioje valandose.

Šeima

Lietuvos tarša tarptautinėje konferencijoje

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės ir Lietuvos "žaliųjų" atstovai Bulgarijos sostinėje Sofijoje

J. V. DANYS

Politinėje išeivijos veikloje svarbų dalyvauti tarptautinėse politinėse konferencijose. Keliasdešimt metų lietuviams Lietuvoje okupacinio režimo sąlygose buvo neįmanoma pareikšti atvirą nuomonę apie tikrą padėtį Lietuvoje, juo labiau už Lietuvos ribų ir nebūti nubastiams arba išstremtiems į lagerius. Tada tik išeivijos organizacijos galėjo vienu ar kitu būdu kelti Lietuvos priespaudą tarptautiniuose fornuose.

Gorbačioviui vykdant "glasnost" (atvirumo) politiką daug kas pasikeitė. Europos saugumo ir bendradarbiavimo konferencija (ESBK) Vienoje 1989 m. sausio mėn. nutarė suaukėti Europos valstybių, JAV ir Kanados ekologinę konferenciją Bulgarijos Sofijoje 1989.X.16-XI.23. Konferencijos nutarimuose buvo pažymėta, kad dalyvaujančios valstybės turi atsivėlęti į nevaldinių organizacijų (Non-Governmental Organization, sutrumpintai – NGO) pageidavimus ir pasiūlymus.

PLB, kaip ir atskirų kraštų LB pripažįstamos kaip "nevaldinės organizacijos" (NGO) ir nuo 1985 m. dalyvavo eilėje tarptautinių politinių konferencijų. Pagal NGO sampratą, Lietuvos "žaliųjų" sąjūdis įeina į NGO. Todėl PLB nutarė, kad ne tik reikia bendradarbiauti su Lietuvos "žaliaisiais", bet ir sudaryti sąlygas jų atstovui iš Lietuvos kartu su PLB įgaliotiniu dalyvauti pačioje konferencijoje Sofijoje.

Sėkmingam dalyvavimui reikėjo išpildyti dvi sąlygas: "žaliųjų" atstovas turėjo gauti leidimą išvykti iš Lietuvos į Sofiją, antra, Sofijoje jis būtų leidžiamas į konferencijos renginius, spaudos konferencijas, pasimatymus su valstybių delegatais. PLB, turėdama jau nemažai patyrimo ESBK konferencijose, numatė, kad antoną sąlyga galima bus išpildyti.

Vaišvila konferencijoje

PLB ryšininkas (J. V. Danyš, Red.) susirinko su specialia Kanados įstaiga ESBK konferencijų reikalams ir gavo reikalingą informaciją apie konferencijos programą, procedūrą, sąlygas NGO atstovams dalyvauti bei galimą pagalbą.

PLB kraštų valdybos Anglijoje, Prancūzijoje, Šveicarijoje, Švedijoje, JAV ir Kanadoje įteikė savo kraštų vyriausybės informacinę PLB paruoštą medžiagą dar prieš konferencijos pradžią.

ZIGMAS VAIŠVILA

ferencijos pradžią. Tai palengvino mūsų atstovams Sofijoje susitikti su oficialiomis delegacijomis.

PLB įgaliotinis prof. Romas Vaštokas iš Kanados nuvyko kelias dienas prieš konferencijos pradžią, sutvarkė registraciją ir PLB paruoštą (14 psl.) memorandumą bei 45 psl. priedo įteikimą dalyvaujančioms valstybėms ir spaudai. Kanados delegacija talkino medžiagos įteikimui oficialioms delegacijoms.

Zigmui Vaišvilai Lietuvoje pavyko laiku susitvarkyti kelionės reikalus. Jis atvyko dieną prieš konferencijos pradžią ir išbuvo tris dienas. Jis buvo ypač kompetentingas Lietuvos atstovas "žaliųjų" sąjūdžio iniciatorius ir vadovas, taip pat Lietuvos ir Sov. Sąjungos aukščiausiųjų tarybų narys.

Pokaliai su ambasadoriais

Ilgesnius pokalbius prof. R. Vaštokas ir Z. Vaišvila turėjo su Kanados, JAV, D. Britanijos ir Prancūzijos ambasadoriais. Pastarasis, amb. Brice Lalonde, dabar Europos valstybių tarybos pirmininkas. Jis pakvietė Vaišvilą ir Vaštoką papildomai pokalbiui. Kaip ir kiti ambasadoriai, labai domėjosi politine padėtimi Lietuvoje, Sąjūdžio ir kitų sambūrių tikslais bei taktika.

Europos taryba yra neformalus 23 Europos valstybių vienetų, svarstantis Europos valstybių (Sov. Sąjunga ir jų satelitai jai nepriklauso) nepolitinius valstybių santykius ir problemas. Nemažai dėmesio skiria žmogaus teisių apsaugai. Papildomai ilgesni pokalbiai vyko su Kanados ir JAV delegacijų nariais.

Ekologija ir politika

Technologijai ir pramonei smarkiai augant, didėja gamtos ir atmosferos tarša. Tai veikia žmonių sveikatą, gyvūniją ir augaliją. Pramones kraštuose pasipriešinimas griežtoms taršos kontrolės priemonėms yra gana didelis. Nenorima didinti gamybos išlaidų, nes dėl pa-brangusios prekės nustotų vidaus ir tarptautinių rinkų. Mažėjant gamybai, didėtų bedarbių skaičius. Socialiniai klausimai tampa politiniais. Europoje yra kraštų, kur vadinamieji "žaliųjų" sąjūdžiai tampa įtakingais politiniais veiksniais. Todėl vis daugiau šaukiama ekologinių konferencijų, kad bendrai spręstų ir derintų taršos kontrolę, nustatytų visiems privalomas taisykles.

Sofijos konferencijoje svarbiausia krepita dėmesys į taršos šaltinius, kurie peržengia tarpvalstybines sienas. Tai atmosferos, tarptautinių upių ir jūrų tarša, didelių jėginių avarijos.

Lietuvoje ekologinės žalos jau padaryta labai daug ir dar nesiimama priemonių ją mažinti, nesistengiama įmones aprūpinti reikalingomis kontrolės priemonėmis. Daug įtakos užteršimui turėjo Maskvos centralizuota totalistinė sistema, kuriai Lietuva yra imperijos kolonija. Didieji taršos šaltiniai yra stambieji cemento fabrikai prie Akmenės, trašų – prie Kėdainių-Jonavos, naftos valyklos – prie Mažeikių. Užteršti – Nemunas, Kuršių marios, Baltijos jūra.

Branduolinė Ignalinos jėgainė Lietuvoje kelia daug rūpesčių, nes jau smarkiai užteršė aplinką (Druksės upę) ir yra avarijos grėsmė, nes Ignalinos įrengimai yra tokie patys, kaip Černobilio branduolinės jėgainės.

Sofijos konferencijoje apie branduolinių jėgainių pavojus nesvarstoma, nes tam klausimui įvykį specialiai konferencija Ženevoje, bet Černobilio katastrofos pasekmės iškėlė Bulgarijos delegaciją. Mat Bulgarijoje dar smarkiai jaučiamas gamtos užteršimas. Ignalinos grėsmė Lietuvai ir aplinkinėms sritims buvo Z. Vaišvilos iškelta spaudos konferencijose.

Totalistinės vyriausybės varžo ekologinių problemų kėlimą savo kraštuose. Bulgarijoje iki šios konferencijos jokios ekologinės grupės nebuvo pakenčiamos. Mėginantieji jas organizuoti buvo gabenami į darbo stovyklas. Konferencijos metu bulgarai pradėjo mažomis grupelėmis demonstruoti, platinti lapelius. Pirmas dvi savaites Bulgarijos politika tai toleravo, bet, kai trečią savaitę demonstrantų skaičius pradėjo augti ir pasiekė šimtus, speciali policija demonstrantus jėga išsklaidė ir daugelį apmušė. Tai sukėlė dalyvaujančių valstybių, įskaitant ir Sovietų Sąjungą, didelių protestus. Tai buvo jau žmogaus teisių laužymas, kurio pasmerkimą yra pasirašiusi ir Bulgarija.

Spaudos konferencijos

Z. Vaišvila dalyvavo keliose spaudos konferencijose apie ekologines problemas. Įdomiausia buvo suruosta sovietų delegacijos. Z. Vaišvila pasisakė esąs iš Lietuvos, aukščiausiųjų tarybų deputatas, bet negalėjęs oficialiai gauti leidimo atvykti. Toliau jis pateikė du klausimus: kada Sovietų Sąjunga pradės vykdyti tarptautinius pasižadėjimus sumažinti atmosferos taršą 50% ir kas daroma sutvarkyti Baltijos pakraščio užteršimą? Atsakymai buvo trumpi: oro taršai mažinti yra speciali komisija, o Baltijos pakraščio taršą yra Lietuvos respublikos reikalas. Kiek vėliau BBC žurnalistas iš Anglijos pastebėjo, kad yra atstovas iš Lietuvos, tai gal jis paaiškintų kas daroma. Ambasadorius Voroncovas pasiūlė Z. Vaišvilai paaiškinti. Šis gana išsamiai nusišvietė kritišką padėtį ir nurodė, kad Lietuvos vyriausybė mažai ką gali pati padaryti, nes visas administruojama iš Maskvos. Tada amb. Voroncovas paskelbė, kad spaudos konferencija baigta ir daugiau klausimų neleidžia.

Bet sekė "Vaišvilos konferencija", nes žurnalistas jį apspito ir klausinėjo daugiau informacijų. Buvo paliesti ir grynai politiniai klausimai.

Ilgesnius atskirus pokalbius Z. Vaišvila turėjo su "Voice of America", Anglijos BBC, Len-

kijos "Solidarumo" ir Bulgarijos nelegalios "Eknoglasnost" veikėjais. Pastarieji labai domėjosi "žaliųjų" veikla Lietuvoje.

Pasiruošimas konferencijai

Paruošiamieji darbai konferencijai truko maždaug tris mėnesius. Projektui vadovavo PLB vicepirm. Gabija Petrauskienė padedama grupės asmenų. Palaikyta ryšiai su Lietuvos "žaliųjų" ir Sąjūdžio veikėjais, gauta autentiška ir dokumentuota medžiaga. Galutinį memorandumą redagavimą atliko žurnalistas Vida Žalnierūnaitė ir dr. inž. Česlovas Jonys (į anglų kalbą išvertė 64 psl. mokslinę studiją "Neatidėliotinai spręstinos ekologinės problemos" paruoštą Kaulo Ekonomikos instituto. Be to, talkino dr. Milda Danytė, dr. Romas Vaštokas, Rita Rudaitytė ir Juozas Danyš.

PLB Ekologinės tautos Lietuva komitetas surinktus 52 straipsnius iš Lietuvos spaudos išleido atskiru leidiniu "Aplinkos ir ekologijos klausimai Lietuvoje 1988-89", 64 psl.

Iš kitų mums artimų etninių grupių iš Š. Amerikos tik ukrainiečiai buvo pasiuntę savo atstovą į Sofiją. VLIKas nedalyvavo, nei memorandumų neparuošė.

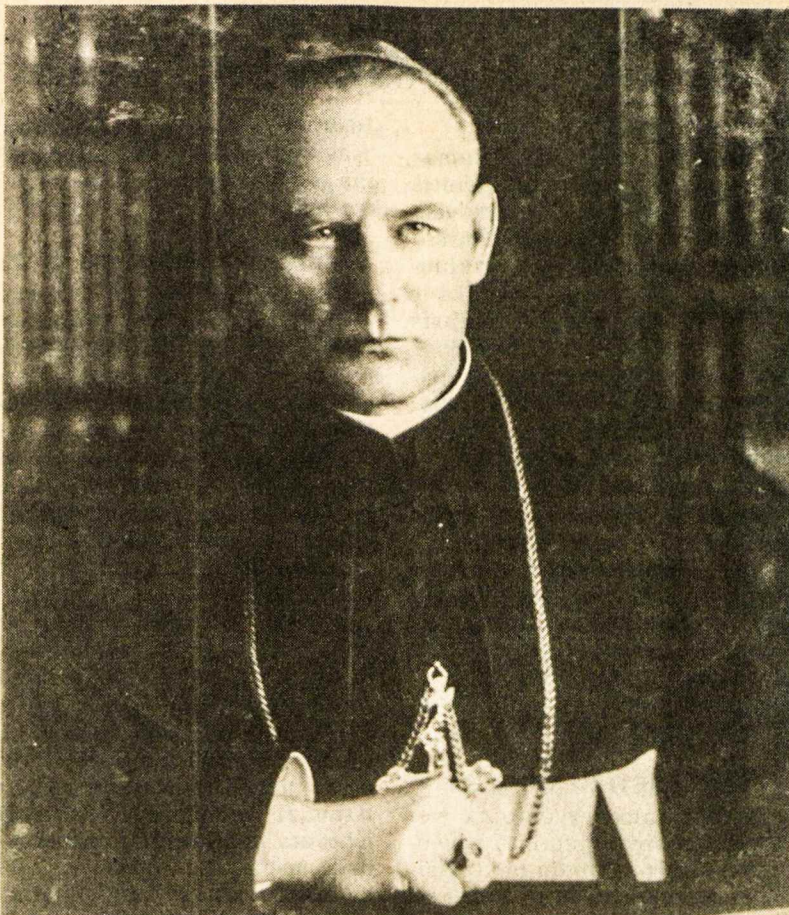
Bendras istorinis žygis

Pirmą kartą išeivijos ir Lietuvos organizacijos – Pasaulio Lietuvių Bendruomenė ir Lietuvos "žaliųjų" sąjūdis – plaukio, paruošė memorandumą ir dokumentus tarptautinei politinei konferencijai ir bendrai joje dalyvavo. ESBK konferencijoje dalyvauja 33 Europos valstybės (visos, išskyrus Albaniją), JAV ir Kanadą.

Tai viena aukščiausio galimo politinio lygio konferencija Europoje. Ypač vertinga, kad Lietuvos atgimimo sąjūdžių atstovams galėjo susitikti su didžiųjų valstybių ambasadoriais ir paaiškinti lietuvių siekimus bei problemas. Taip pat ir tarptautinė spauda daug daugiau dėmesio kreipia į pareiškimus veikėjų, kurie tiesiogiai atstovauja Lietuvai.

Pabrėžtina, kad LB, pasinaudodama Sofijos konferencijos programa ir savo narių sugebėjimais, atliko naujo pobūdžio veiklos žygį – įgalino Lietuvos atgimimo sąjūdžių atstovą dalyvauti tarptautiniame politiniame forume.

Tėviškos žiburiai • 1990. I. 30 – Nr. 5 (2084) • psl. 3

A. a. vyskupas KAZIMIERAS PALTAROKAS

Paminklas vyskupui Kazimierui Paltarokui

Vyskupas Kazimieras Paltarokas, būdamas Panevėžio vyskupijos valdytoju, parodė daug meilės mažai Pamūšio vietovei, esančiai netoli jo tėviškos. Čia jis įkūrė parapiją ir padėjo pastatyti naują gražią bažnyčią. Ir dabar dar vysk. Paltarokas tebėra gyvas Pamūšio žmonių širdyse. Kilo mintis ten pastatyti paminklą, kuris kainuotų virš dešimt tūkstančių rublių. Apie mūsų pastangas buvo painformuotas vysk. Paulius Baltakis, OFM, kuris tam nuoširdžiai pritaria. Taip pat V. Paltarokaitė užmezgė ryšį su Panevėžio kunigais.

Šio projekto pradinį komitetą (VPPK) sudaro trys nariai Lietuvoje (Valerija Paltarokaitė, Jurgis Švereika ir Pa-

mūšio klebonas kun. Bronius Žilinskas) ir trys JAV (pirm. dr. Jonas Genys, Joana Valaitienė ir Juozas Vitėnas, ižd.). Lauksime paramos iš visų kaimynų: Pakruojos, Linkuvos, Joniškėlio, Klovainių, Rozalimo, Žemėlio, Pašvitinio, Pušaloto, Panevėžio, Vaškų ir iš visų Panevėžio vyskupijos kunigų bei tikinčiųjų. Prašome aukas siųsti komiteto išdinininkui šiuo adresu: Juozas Vitėnas (VPPK), 7910 Livingstone Road, Oxon Hill, MD 20021, USA. Visi aukotojai taps paminklo mecenatais, o paaukokuoję \$200 bus pilnateisiai VPPK komiteto garbės nariai. Pirmininko adresas: 14 High Street, Frostburg, MD 21532, USA.

Dėkojame iš anksto.

PASTABOS IR NUOMONĖS

Tik vienybėje mūsų galybė

Iš tėvynės ateina nemalonoji žinia, kad laisvės kovotojai pradeda nesutarti tarpusavyje. Įsisteigusios politinės partijos žada statyti savo kan-

didatus ateinančiuose rinkimuose į Lietuvos aukščiausiąją tarybą, konkurduodami su Sąjūdžio remiamais kandidatais. Nepaisoma, kad yra skaldomas jungtinis frontas prieš komunistus.

Skaudu, kad pavieniai interesai nustumia šalin tautos bendrus tikslus. Kaip mes galime iškovoti Lietuvai laisvę ir nepriklausomybę, jei pešimės vienas su kitu, suskaldysime balsus tarp daugybės kandidatų. Tokiose sąlygose laimėti rinkimus yra sunku.

Susiskaldymas yra tik priešui naudingas. Reikia susiprasti ir iš anksto vieningai planuoti. Kitaip nesitikiame rinkiminių pargalės, o laukime tolimesnio komunistų partijos vyravimo.

Politinis pliuralizmas yra sveikintinas dalykas, bet jį galima įgyvendinti tik demokratijoje. Kol mes nelaimėsime laisvės ir nepriklausomybės, turime glaudžiai bendradarbiauti tarpusavyje. Kitaip nieko nelaimėsime.

Praeityje galima rasti daugybę pavyzdžių, kurie rodo, kad susiskaldę pralaimi. Cezaris nuveikė gotus, nes jie kovoję prieš romėnus atskiromis gentimis. O Afganistanas dar tebėra valdomas komunistų, nes tarp vakariečių remiamų "mudžahadin" nerandama bendros kalbos.

Mūsų tautai yra būtina stoti į kovą už nepriklausomybę vieningai, drąsiai, su stipriu užnugariu visame krašte, bendromis jėgomis ir vienu tikslu!

Kai bus laimėta nepriklausomybė, tai įvairių partijų veikla bus reikšminga ir naši.

Algimantas Eimantas

Dr. Gina J. Ginčauskaitė
optometristė

1551 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A5
(prie Lietuvių namų)

Prima pacientus pagal

sustatimą

Telefonas 532-7115

Susitarus prima pacientus

ir vakarais

MAŽOS PASTANGOS GALI JUS TOLI NUVESTI

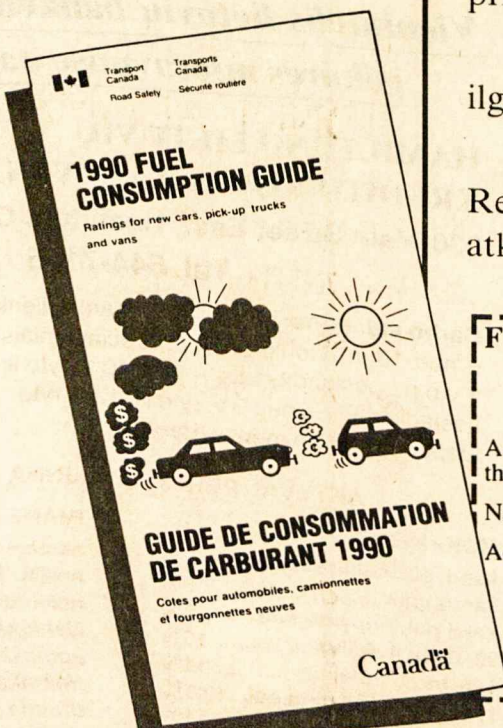
Jūs dairotės visais keturiais ratais stumiamo, puikiai veikiančio automobilio. Galvojate apie ekonomiškiausią dizelinės jėgos panaudojimą. Taigi – tik mažos pastangos, ir viską sužinosite.

"1990 degalų sunaudojimo nurodymai" ("1990 Fuel Consumption Guide") atsako į visus jūsų klausimus: iš gamintojų jūs gausite visų 1990 Kanadoje perkamų automobilių patikimą, gerai išbandytą ir apskaičiuotą informaciją.

Šios informacijos dėka jūs galėsite turėti puikų pasirinkimą automobilių, kurie sudegina mažiau benzino, taupo jūsų pinigus, mažina taršą ir tuo prisideda prie gamtos saugos.

Kaip tik visa tai ir veda jus tuo ilguoju keliu!

Informacija gaunama nemokamai. Reikia tik užpildyti žemiau atspausdintą atkarpėlę ir prisiųsti mums.

Free 1990 Fuel Consumption Guide

Transport Canada
Ottawa, Ont.
K1A 0N5

As soon as possible, send me a copy of the 1990 Fuel Consumption Guide

Name _____

Address _____

City _____

Province _____

Postal Code _____

Canada

Canada

Canada

Canada

Canada

Canada

Canada

Canada

Canada

Transpak praneša apie naujus bei naudingus patarnavimus

SĄSKAITA DOLERIAIS. Galime atidaryti sąskaitą jūsų giminėms Lietuvoje. Galės pirkti "dolerinėje" muila, prieskonius, automobilį ir kt.

VAISTAI. Siunčiame receptinius ir nereceptinius vaistus. "Bayer" aspirinas (600 tbl.), multivitaminai, "Advil" ir kt. \$65
Pagal pageidavimą vaistus galime pakeisti arba pridėti kitus.

Muito nera.
35 SVARŲ MAISTO SIUNTINYS. 18 svarų rinktinį mėsos gaminių: "palendvica", rūkytos dešros, jautienos "file" (ne konservai) ir kt., saldinių – \$85. **Muito nera.**

KAVA, KAKAVA, PRIESKONIAI. 5 svarai – \$59, 10 sv. – \$99, 20 sv. – \$179. **Muito nera.**

ELEKTRONIKA IR MAŠINOS. Siunčiame į Lietuvą ir į JAV miestus – video, stereo magnetofonus, kamkorderius, siuvimo ir mezgimo mašinas.

DAIKTŲ PERVEŽIMAS. Turime didelę patirtį, siunčiant kargą į Lietuvą ir iš kitų JAV miestų. Siunčiame dėvėtus drabužius.

GLUKOMETRAS. Sergantiems cukralige \$99

Rašydami būtinai praneškite savo telefono numerį – greičiau gausit atsakymą į klausimus arba skambinkite:

tel. 1-312-436-7722

ROMAS PUKSTYS

TRANSPAK

2638 W. 69th St.,

Chicago, IL 60629, USA

Istaiga veikia

kasdieną 9 v.r. – 5 v.p.p.,

šeštadieniais 9 v.r. – 2 v.p.p.

arba susitarus

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

AUGANTI NERINGA

Neringa dabar vadinamas apie 3.000 gyventojų turintis miestas, apimantis beveik visą Lietuvai priklausančią Kursių nerijos dalį. Neringai priklausio Juodkrantė, Nida, Pervalka ir Preila. Nidoje neseniai duris atvėrė visuomeninio prekybos centro "Gilija" pagrindinis pastatas, suprojektuotas klaipėdiečio architekto Stasio Valančiaus. Pernai Nidoje pradėta statyti 400 vietų valgykla, poliklinika ir vaistinė, Parnidžio kopos apžiūros aikštelė, papildomos nutekamųjų vandenų spaudimo ir elektros tiekimo linijos. Juodkrantėje kyla dvilikos butų gyvenamasis namas ir parduotuvės priestatas, 120 vietų poilsio bazė, paštas. Pervalkoje statoma parduotuvė.

NAUJAMETĖS STAIGMENA

Rusnės salos gyventojai Nemuno žemupyje nuo kitų gyvenviečių atkrito Kaledų naktį išsilejęs Nemuno vanduo, apsemęs 17.000 hektarų pievų, Šilutės vedantį plentą. Nemuno vandens lygis pakilo pusantro metro. Net ir seniausios Rusnės gyventojai neprisimena tokio potvynio Naujųjų metų išvakarėse. Rusnės miesto vykdomojo komiteto pirm. Jonas Valutis telefonu pranešė, kad gyventojai yra įpratę prie gamtos išdaigų. Žmonės per apsemtą plentą perkeldavo kariuomenės atsiųstus amfibijos. Normaliai dirbo paštas, ambulatorija, parduotuvės, gyventojus aprūpinančios būtiniausiais maisto gaminiais. Nuotaiką kėlė aikštėje papuosta eglutė ir vietiniai Kaledų seneliai, iš anksto apsirūpinę vaikams skirtomis dovanėlėmis. J. Valutis betgi prasitarė, kad Rusnės gyventojai ateityje norėtų susilaukti kitos naujmetės dovanos. Šilutės rajono vadovai per potvynių užsejamias vietas galėtų nutiesti estakadą vadinamą medinę perėją, kad Rusnės gyventojai per didžiausius potvynius neatitrūktų nuo pasaulio.

PANAŠI TRAGEDIJA

1989 m. gruodžio 22 d. sovietų karys Eduardas Jusupovas savo dalinyje Šilutės rajone automatinio ginklo nušovė karį D. Kabanovą ir sužiedė penkis kitus savo dalinio vyrus. Vėliau jis buvo surastas ir apspūstas miške. Pasiduoti nesutikęs ir nusišovė. Tragediją paskelbusi "Komjaunimo tiesa", dar prieš tapdama "Lietuvos rytu", nusiskundžia, kad papildomų žinių nepateikia karinė vadovybė. Iš neoficialių šaltinių pavyko sužinoti, esą rusų kilmės E. Jusupovas atlikti karinės tarnybos buvo pašauktas 1988 m. gruodžio 2 d. iš Baškirijos autonominės respublikos ir buvo žiauriai sumuštas tarnybos draugu. Šis įvykis lietuviams primena Artūrą Sakaluską, taip pat kankintą žiaurių tos pačios tarnybos vyrų, nušovusių savo kankintojus ir atsidūrusį psichiatrinėje sovietų ligoninėje. Nuo teismo jį pavyko išgelbėti gydymui susigražinus Lietuvon. Informacija apie E.

Jusupovą baigiama klausimu: "Kas žino, gal tai buvo dar vienas Sakaluskas. Tik kas pasakys, kelintas?"

MUZIEJUS PREZIDENTŪROJE

Nepriklausomos Lietuvos prezidentūros rūmai Kaune pokaryje buvo tapę Kauno mokytojų namais. Tačiau jau tada daugeliui buvo kilusi mintis šiam istoriniame pastate įsteigti nepriklausomos Lietuvos respublikos (1918-1940) muziejų. Dabar šį sumanymą žada įgyvendinti "Aukuro" klubas, užsąkęs buvusio prezidentūros sodelio atnaujinimo projektą Komunalinio ūkio institute. Sodelis atgims toks, koks buvo prezidentūros metais. Jį papuos buvusių Lietuvos respublikos prezidentų Antano Smetonos, Aleksandro Stulginskio ir Kazimiero Griniaus biustai. Muziejuje išsamiai bus pavaizduota, kaip iškovota ir atkurta Lietuvos nepriklausomybė, parodyti per dvidešimt dvejus nepriklausomo gyvenimo metus pasiekti laimėjimai ūkiu, kultūros, švietimo bei kitose srityse. Lėšoms telkti "Aukuro" klubas išleido vieno ir penkių rublių vertės aukų pažymėjimus, kuriuos galės įsigyti nepriklausomos Lietuvos muziejaus steigėjai. Panašiu būdu nepriklausomybės metais Kaune buvo pastatyti Prisiškelimo bažnyčia. Nepriklausomos Lietuvos respublikos muziejų planuojama atidaryti š. m. vasario 16 d. ar birželio 15 d.

IŠTIKIMI MASKVAI

Dvidešimtajame atstovų suvažiavime Vilniuje 1989 m. gruodžio 20 d. Lietuvos komunistų partija atsiskyrė nuo Sovietų Sąjungos kompartijos ir jos centro Maskvoje. Jau esame rašę, kad atsisikrymas buvo pasiektas 855:160 balsų santykiu. Tad praktiškai įvyko dvigubas Lietuvos komunistų skilimas: 82,8% atstovų pasirinko ištikimybę Lietuvai, o 15,5% liko ištikimi Maskvai. Pastarieji Vilniaus miesto spalio rajono partinio komiteto patalpose sušaukė Maskvai ištikimos Lietuvos komunistų partijos VI-ją konferenciją ir išsirikino naują vadovybę ryšiams su Maskva. Į laikinąjį centro komitetą sekretoriais buvo išrinkti: kompartijos istorikas, jos katedros vedėjas Vilniaus inžineriniame statybos institute Mykolas Burokevičius, LKP centro komiteto ir revizijos komisijos narys Vytautas Kardamavičius, LKP centro komiteto propagandos ir agitacijos skyriaus vedėjas Juozas Kuodelis, Vilniaus miesto spalio rajono partinio komiteto I sekret. Vladislavas Švedas. Jie įsijungė ir į naujai sudarytą Maskvai ištikimą centro komiteto politbiurą, kur jų lauke kiti septyni nariai — Vladimiras Antonovas, Oktiabris Burdenka, Jonas Gureckas, Juozas Jermalavičius, Aleksejus Kulakovas, Petras Staškūnas ir Česlavas Vysocikis. Ši grupelė lankėsi Maskvoje ir sausio 5 d. susitiko su Sovietų Sąjungos kompartijos centro komiteto politbiuro nariais.

V. Kst.

Hamiltono Aušros Vartų šventovėje sausio 11, ketvirtadienio vakarą, parapijiečiai solidarizuodamiesi su tauta tėvynėje, meldėsi už Lietuvos nepriklausomybę

Hamilton, Ontario

HAMILTONIEČIAI SAUSIO 11 D. viešomis ir žvakutėmis nešini susirinko AV šventovėje. Prieš Mišias, susirinkusius pasveikino miesto burmistras R. Morrow. priminė garbingą Lietuvos istoriją ir palinkėjo laisvės mūsų tautai. Klebonas kun. Juvenalis Liauba, OFM atnašavo Mišias ir pasakė pamokslą. Giedėjo visi dalyviai. Baigta "Marija, Marija" ir Tautos himnu. Pamaldos buvo filmuojamos CHTV. "Spectator" reporteris fotografavo, bet iškilmes plačiau neaprašė. KLB valdyba dėkoja talkininkams, kurie viską labai greitai suorganizavo.

GEDULINIS MIŠIOS UŽ A.A. VACLOVĄ VERIKAITĮ buvo atnašuos sausio 17 d. L. Stungevičienė paruosė ir paskaitė velionies biografiją, išskeldama jo nuopelnus išeivijos gyvenime. A.a. V. Verikaitis yra buvęs AV parapijos vargoninkas, vadovavęs parapijos chorui. Įsteigė, vadovavo ir išgarsino Hamiltono mergaičių chorą "Aidas".

A. a. BALYS KRONAS po sunkios ligos mirė sausio 16 d. Buvo žinomas nekilnojamo turto versle "Kronas Real Estate", kuri vienu metu buvo didžiausia įstaiga Hamiltono apylinkėse. Kandidatavęs liberalų sąrašui į federacinį parlamentą. Rėmė lietuviškų organizacijų renginius. Išėkis ramybėje.

"ŠIRVINTOS-NEMUNO" tuntas 1989-tus metus užbaigė Kėčių vakariene, pasižymėjusia ypatingai gausiu skautų-čių bei svečių dalyvavimu. Po įspūdingos rimtos dalies, prisimenant tėvynę ir seses, brolius, kurių jau nėra mūsų tarpe, klebonas kun. J. Liauba, OFM, palaimino stalą, pasidalinome plotkėmis ir pavakarieniavome. Susėdus prie eglutės, atkeliavo Kaledų senelis pasižiūrėti suvaidinto vaizdelio, pasiklausyti giesmių. Pasidžiaugęs gerai atlikta programėle, atžalną apdovanojo saldumynais. Dėkojame s.a. Aušrotui už šį patarnavimą, tėvams už pagalbą valgių paruošime ir visiems už piniginę auką. Mūsų skautiška šeima padidėjo dviem būsimom paukštytėm.

1990-tus metus pradėjome čienužykybe, kurioje dalyvavo ir ketletas tėvų. Po smagaus pasičiavimo visi skubėjo į salę, kur laukė karšta kakava ir sausainiai. Primename, kad sueigos vyksta visiems kartu sekmadieniais (1-2 kartus per mėnesį), 11:30-1 v.p.p. Sueigų datos šeimoms išsintinentos. Visų dalyvavimas būtinas.

Vasario 16 gimnazijai remti klausomybės šventės proga organizuotai dalyvaujama 10:30 v.r. pamaldose AV šventovėje. Po pamaldų, 11:30 v.r. įvyks iškilminga sueiga su programa — lauzu. Kviečiame tėvus, senelius ir visus, jaunimo veikla besidominčius sueigoje dalyvauti.

Kaziuko mugė įvyks kovo 25 d., o balandžio 29 d. Sv. Jurgio proga, iškilminga sueiga — 40-ties metų Hamiltono skautijos sukaktis.

"Širvintos-Nemuno" tunto vadija

A. a. PETRUI GUŽUI iškeliavus amžinybėn, jo atminimui aukoję Tautos fondui: \$10 — P. S. Kanopos, V. I. Sakai, J. L. Toliai, A. A. Patamisiai. Dėl aukų skambinti A. Patamsiui, tel. 664-5804 Stoney Creek.

TF įgaliojtinis

A. a. BALIO KRONO atminimui Kanados lietuvių fondui aukoję: \$40 — A. D. Jankūnai; \$30 — Z. A. Stanaičiai, S. V. Panavai; \$25 — J. G. Kažemėkai, P. Z. Sakalai, V. R. Va-

[vedu šildymo ir vėsinimo sistemą, atlieku visus taisymo ir skardos darbus]
(Esu "Union Gas" atstovas)
Jurgis Jurgutis
Tel. 383-9026
154 Darlington Dr.
Hamilton, Ontario L9C 2M3

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

Detroito lietuviai džiaugiasi, kad arkivyskupas kardinolas Edmundas Szoka nutarė palikti Sv. Antano parapiją, vadovaujamą klebono kun. Alfonso Babono. Šią lietuvių parapiją Detroito arkivyskupija buvo įtraukusi į merdinių ir numatytų uždaryti skaičių. Parapiją išgelbėjo sustiprinta veikla. Kardinolas E. Szokas laiškas buvo perskaitytas parapijiečiams visose Mišiose sausio 6-7 d.d.

Mažosios Lietuvos bičiulių draugija metiniame narių posėdyje Čikagoje aptarė atliktos ir planuojamos veiklos reikalus, išsirikino naują valdybą, kurią dabar sudaro: pirm. Ramūnas Buntinas, vicepirmininkai Vincas Žiobrys ir Kurtas Vėlius, sekr. Apolinaras Bagdonas, išd. Vilius Trumponas, nariai dr. Karina Srugytė ir Algis Regis. Revizijos komisijon įsijungė Jurgis Lampsatis ir Balys Račkas.

Juozas Tūbelio, Lietuvos ministro pirmininko ir finansų ministerio, mirties penkiasdešimtmečio minėjimą Čikagos lietuviams 1989 m. gruodžio 17 d. Tautiniuose lietuvių namuose surengė Amerikos lietuvių tautinės sąjungos Čikagos skyrius. Minėjimo dalyvius pasveikino skyriaus valdybos pirm. Matilda Marcinkienė. Paskaitą apie velionį ir jo nuopelnus Lietuvai skaitė agronomas Ignas Andrašius, kuriam teko dalyvauti J. Tūbelio ūkinių planų vykdyme. Velionis buvo atsargus finansinių lietuvių reikalų tvarkytojas, didžiųjų kooperacinių bendrovių organizatorius. Jis rūpinosi ne tik žemės ūkio gaminių supirkimu, bet ir jų eksportu. J. Tūbelio darbas paliko gilius pėdsakus visame ūkiniam Lietuvos gyvenime. Marija Tūbelytė-Kulmanienė, turėjusi dalytis atsiminimais apie savo tėvą, dėl sveikatos negalėjo dalyvauti minėjime. Ji atsiuntė pluoštą užrašytų atsiminimų, kuriuos skaitė M. Marcinkienė.

VLIKO valdybos pirm. dr. Kazys Bobelis pasiuntė sveikinimo telegramą 1989 m. gruodžio 20 d. nuo Maskvos atsisakyusiai Lietuvos komunistų partijai. Jos tekstą paskelbė mūsiškė spauda ir Vilniaus radijas: "Istorinės permainos vyksta Rytų ir Centrinėje Europoje žaibo greičiu. Totalistinių diktatūrų pavergtos tautos ir žmonės kyla naujam laisvam gyvenimui. Lietuvių tauta, daug iškentėjusi, irgi visomis galimomis priemonėmis siekia tautinės, politiškos demokratinės, socialinės ir ekonominės laisvės. Visos pavergtos Lietuvos ir laisvojo pasaulio lietuvių jėgos jungiasi bendram didžiajam tautos atstatymo darbiui. Sveikiname Lietuvos komunistų partiją, atsisakyusią nuo Maskvos internacionalinio politinio diktato, priėmusią skirtingų ideologijų ir politinių partijų demokratinių bendradarbiavimą ir viešai įsijungusią į didįjį mūsų aukščiausiojo troškimo įvykdymą — nepriklausomos demokratinės Lietuvos valstybės atstatymą. Tad visi vieningai į didžiąją tautos pergalę!"

Britanija

Lietuvių sodyba 1989 m. gruodžio 10 d. neteko ilgamečio gyventojų a.a. Antano Masilionio, DBLS skyriaus valdybos nario, mirusio Basingtoko ligoninėje. Jį nuolatos lankė ir prie jo būdžio Lietuvių sodybos vedėja L. Zokienė, ligonio sakramentus

suteikė kapelionas kun. A. Gėryba. Pastaruoju metu sunkiai serga pensininkė Bernadeta Arminienė, seniausia Lietuvių sodybos gyventojas, ištikta kraujos išsiliejimo ir dalinio paralyžiaus. Jai reikia nuolatinės gydytojo priežiūros.

Birminghamo lietuviai 1989 m. gruodžio 4 d. su kun. dr. A. Matuliu, MIC, į Wiltono kapines palaidėjo a.a. Petrą Laučių. Atsišveikinimo žodį tarė S. Jezerskis. Velionis, gimęs 1921 m. Užpaliuose, Utenos apskrityje, Birminghame mirė lapkričio 24 d. II D. karo metais kovojo Rytų fronte. Pokaryje atvykęs Anglijon, pradžioje gyveno Gloucesteryje, o vėliau įsikūrė Birminghame. Čia sukūrė šeimą, susilaukė sūnaus Antano. Buvo vietinio DBLS skyriaus narys.

A. a. Jonas Damosevičius, pakirstas plaučių vėžio, mirė Leigh miesto ligoninėje 1989 m. spalio 30 d. Velionis gimė 1916 m. gruodžio 2 d. Panevėžyje, ten ir gyveno. Karinę praeivę atliko priešlėktuvinės artillerijos dalinyje jaunesnio puskarininkio laipsniu. II D. karo metais tarnavo savisaugos daliniuose ir karo pabaigoje atsidūrė V. Vokietijoje. Anglijon atvyko 1947 m. Pradžioje dirbo anglies kasyklose. Vėliau vertėsi nupirktų namų atnaujinimu ir pardavimu. Nagingų rankų dėka spėjo praturtėti. Buvo vedęs kintatautę. Susilaukė sūnaus Ričardo ir dukters Elenos. Žmona mirė vėžiu 1976 m. Velionis gyveno Lowtone prie Leigh miesto. Buvo narys DBLS Leigh skyriaus ir Manchesterio lietuvių klubo. Palaidotas lapkričio 3 d. vietinėse kapinėse iš Svč. Širdies bažnyčios Leigh miest. Laidotuvių apeigas atliko airis kun. McHarty.

Prancūzija

Ričardas Bačkis, Prancūzijos LB valdybos pirmininkas, lankėsi Lietuvoje ir, vos spėjęs grįžti Paryžiu, buvo pakviestas pokalbiams televizijos bei radio atstovų. Į jį kreipėsi ir spaudos korespondentai. Jo pareiškimas išspausdino dienraštis "Le Parisien", pabrėždamas pagrindinę mintį: "Nepriklausomybė nebesulaikoma". Esą jau nebeįmanoma grįžti atgal. Jėgos panaudojimo nesitikima, nes tokiu būdu Kremlius sugriautų Vakarų pasaulio pasitikėjimą ir su juo susietą ekonominę pagalbą, kuri yra būtina Sovietų Sąjungai. Prancūzų spauda daug rašo apie dabartinį įvykį Lietuvos.

Vokietija

A. a. Vytautas Rainys, gimęs 1920 m. lapkričio 15 d. Vilkaviškio apskrityje, mirė 1989 m. spalio 12 d. Saaro krašte, Eiweilerio miestelio gatvėje, ištiktas staigaus širdies smūgio. Velionį vokiečiai 1943 m. įjungė savo kariuomenėn. Buvo patekęs į Sovietų Sąjungos nelaisvę, bet pabėgo ir įsikūrė Kazlų Rūdoje. Dirbo geležinkelio ir kolchoze iki repatriacijos V. Vokietijon. Ten atvyko su žmona ir keturiais vaikais, lankiusiais Vasario 16 gimnaziją. Eiweilerio kapinėse ilsiis 1968 m. mirusi žmona ir sūnus Laimutis, 1977 m. žuvęs motociklo nelaimėje. 1987 m. Lietuvoje vedė našlę Janiną Barkauskienę. Palaidotas spalio 18 d. Eiweilerio kapinėse. Laidotuvių apeigas atliko ev. kun. Fr. Skėrys. Lietuvių vardu koplyčioje su velioniu atsišveikino VLB Saaro krašto apylinkės valdybos pirm. Algirdas Palavinskas.

MOGUL STEREO

Visos sistemos • Pal • Secam

110-220 voltų

tinka naudoti Lietuvoje ir Europoje

Turime didžiausią pasirinkimą nešiojamų radijų, televizijų, video aparatų, filmavimo kamerų, magnetofonų bei kitokių prekių iš šių žymių firmų:

Sony, Toshiba, Sharp, Hitachi ir t.t.
Garantuojamos geriausios kainos

JAVID MIRZA

FAX: 664-5737

170 Highway 8

Stoney Creek, Ont.

664-5733

891 Upper James, Unit 4

Hamilton, Ont.

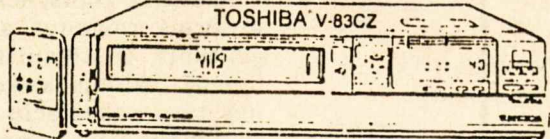
574-3310

FIRCHUK TEXTILES LTD.

610 Queen Street West, Toronto, Ontario M6J 1E3

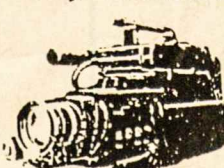
Tel. (416) 364-5036

Turime šių firmų prekes: Sharp, Panasonic, Hitachi, Sanyo, Toshiba, Sony, JVC, AIWA, Akai, National.

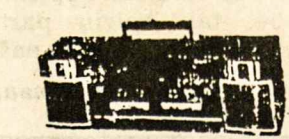
Mes suprantame jus ir jūsų giminių Lietuvoje reikalavimus.

Mes turime didelį pasirinkimą stereo ir video magnetofonų, video kamerų, sintetatorių, kalkuliatorių ir kitų elektroninių reikmenų.

PANASONIC NV-M7EN

Ateikite ir palyginkite mūsų kainas. Malonus patarnavimas, galimybė susikalbėti angliškai, ukrainietiška, lenkiškai, rusiškai bei jugoslaviškai.

SONY CFS-W350S

Visos elektroninės prekės yra PAL/SECAM, 220-VOLT.

Mes siunčiame iki 20 kg siuntinius į Lietuvą. Muitą galite sumokėti Kanadoje ar Lietuvoje. Turime didelį pasirinkimą didelių ir mažų skarų, šalikų, sportinių batų, kelnų (jeans), odinių paltų, dirbtinio kailio paltų ir kitų drabužių, kuriuos mėgsta Lietuvoje.

Darbo valandos nuo pirmadienio iki šeštadienio
9 v.r. — 5.30 p.p.

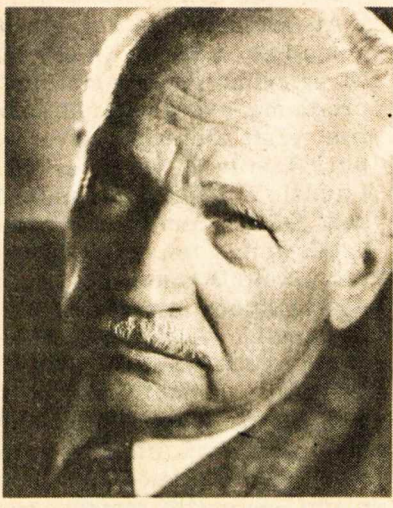
Antano Vasiliausko netekus

Atsiskyrimas – ne vien tik širdies skausmas, bet ir susimąstymas. Juk rodos tik kelios vasaros po Romuvos dangumi prabėgo, dar nesusipėti išsakyti džiaugsmui ir klausimui apie tėvynės laisvėjimą – o, žiūrėk, mūsų nepriklausomos Lietuvos augintiniai jau ir rikiuojasi prie amžinybės vartų...

Vienas jų – velionis Antanas Vasiliauskas atsiskyrė staiga ir netikėtai, nebeįsakydamas dukters Giedrės, jos vyro Jono ir šviesių atžalėlių – Audros, Petro, Julytės, pas kuriuos su Kalėdų dovanėlėmis ruošėsi keliauti gruodžio 23 d. Toji diena sulaukė jį ir pasuko visai kita kryptimi, kur jau ir keldrodžiai kitokie – amžinosios Rankos sudėlioti.

Velionis gimė 1919 m. lapkričio 7 d. Dusetose, Zarasų apskrityje dešimties vaikų šeimoje, iš kurios dabar belikę trys: brolis Jonas Montrealyje, Juozas ir sesuo Ona Lietuvoje. Po pradinių mokslų tėviškėje ir tolimesniųjų Kaune sekantis Antano žingsnis būtų buvęs Karo mokykla. Bolševikų okupacija ir karas suardė visus planus, ir gyvenimą teko tęsti po svetimu dangumi – Vokietijoje ir Kanadoje.

Skautauti pradėjo Lietuvoje. Po karo skautams atsikūrus, velionis veikė Luebecko vienetoje ir tapo skautu-vyčiu. Atlikęs darbo sutartį Kanados miškuose, persikėlė į Torontą, įsijungė į "Rambyną" tuntą, kuriame ėjo įvairias pareigas. Vėliau – ilgametis tėvų komiteto darbuotojas. Tačiau nesusikaitomą valandų skaičių paskyrė "Romuvos" stovyklavietei, kuria labai rūpinosi ir visose srityse joje daug dirbo. Su draugu, taipgi skautų rėmėju, P. Kudreikiu pastatė pirtį. Daug

A. a. ANTANAS VASILIAUSKAS

metų buvo "Romuvos" valdybos ir darbo komiteto nariu ir kurį laiką pirmininku. Kai kuriose vasaros stovyklose – maisto ir ūkio dalies tvarkytojas. Būdamas praktiško galvojo, tikslus, kruopštus ir pareigingas, daugelį savo įsitikinimų ir sprendimų rėmė egzistuojančia kasdienybe.

Antrąją Kalėdų dieną laidotuvių koplyčioje su velioniu atšveikino artimas jo bendradarbis "Romuvoje" v.s. Kazys Butura. Sekantį rytą sniege skendo naujas kapas, gėlės ir gausūs laidotuvių dalyviai. Danguis mąšymasis su žeme tarytum sakė: "Aš čia pasilieku ramybėje, o jūs visi skubėkite toliau gyventi..." Ir vis mažėjančiame rate dar kartą susikime rankomis vakarinei skautų maldai, kad likusiai velionies žmonai sesei Marytei, jos šeimai, artimiesiems ir draugams toji skautų širdžių grandinė nors šiek tiek užpildytų atsiradusią tuštumą. Išėkis ramybėje! Č.S.

A+ A

ADAI ŠAPOKIENEI-SUDIKIENEI mirus,

jos dukrą ALDONĄ ŠIPELIENĘ su šeima, seseris – VALERIJA, BRONĘ ir artimuosius nuoširdžiai užjaučiame –

Toronto pensininkų klubo valdyba

Mylimam vyrui, tėvui ir seneliui

A+ A VYTAUTUI BALSUII iškeliavus iš šio pasaulio,

žmoną VALE, dukrą DALIĄ, sūnų TOMĄ su šeimomis nuoširdžiai užjaučiame ir liūdime –

"Šatrijos" ir "Rambyną" tuntai
Skautininkų-skautininkių draugovės

Mielai skautų-čių ir "Romuvos" rėmėjai

A+ A LEOKADIJAI ČESĖKIENEI iškeliavusiai į amžinuosius namus,

jos dukrai LEOKADIJAI NAKROŠIENEI ir sūnui ALGIUI ČESĖKUI su šeimomis bei visiems artimiesiems reikiame gilią užuojautą –

"Šatrijos" ir "Rambyną" tuntai
"Romuvos" stovyklos komitetas

A+ A

muz. VACLOVUI VERIKAIČIUI mirus,

jo žmoną ELENUTĘ, gimines ir artimuosius nuoširdžiai užjaučiame bei kartu liūdime –

Petras, Irena Zubai ir
adv. Loreta Zubaitė

A+ A

solistui VACLOVUI VERIKAIČIUI mirus,

jo žmoną ELENĄ nuoširdžiai užjaučiame –

Nijolė Benotienė
Genovaitė Bijūnienė
Andrėna Dyer
Lily Dyer
Birutė Jankauskienė
Audronė Kairienė
Leokadija Kanovičienė
Rita Kvedariene
Vitalija Laugalienė
Rūta Rieznik
Sigita Štuopienė
ir jų šeimos

LIETUVA ir lietuvių išlaikymas bei jos puoselėjimas Kanadoje yra nuolatiniai Kanados Lietuvių Bendruomenės rūpesčiai!

VASARIO 16-SIOS PROGA KANADOS LIETUVIŲ BENDRUOMENĖ prašo aukų visuomeninei-kultūrinei veiklai paremti

Pastaroju metu Tautos drąsa bei kovos dvasia išgarsino Lietuvos vardą plačiojoje Kanados visuomenėje. Kanados Lietuvių Bendruomenė vienintelė palaiko ryšius su Kanados vyriausybės institucijomis ir kitų pavergtų tautų organizacijomis. Kanados valdžiai bei spaudai ji teikia informaciją apie Lietuvą, tuo užtikrindama jos reikalų supratimą kanadiečių tarpe.

Kultūros ir švietimo komisijų pastangomis jaunimo tarpe ugdomos lietuviškos vertybės, užtikrinančios veiklos tęstinumą.

Paaaukojus \$20 ar daugiau, išduodami pakvitavimai atleidimui nuo pajamų mokesčio.

Aukojant plačiai veiklai, prašome naudoti specialius vokelius, gaunamus per apylinkės ruošiamus Vasario 16 minėjimus. Aukus galima siųsti:

Kanados Lietuvių Bendruomenė, 1011 College St., Toronto, Ont. M6H 1A8.

KLB krašto valdyba

Aukos Kanados Lietuvių Bendruomenėi

Vajus – Lietuvos laisvinimui:
\$1,000 – A. A. Lukošiai, V. O. Anskis; \$500 – V. Brazys, V. Kongelis, K. Suokaitė; \$250 – P. Linkevičius; \$200 – A. Sekonis, A. Repčys, J. V. Margis, I. P. Lukoševičiai, Hamiltono AV parapija, M. Venskis, Z. O. Girdauskai, S. S. Rakščiai, R. Rožanskas.

\$100 – dr. V. Kvedaras, B. Čepauskienė, V. M. Kriščiūnas, J. Gustainis, A. Vanagas, A. Saulis, M. Andriulevičius, J. Janušis, A. Senkus, P. Kaziukonis, P. Sakalas, L. E. Kybartas, J. Lasys, V. Lukošius, S. Gailevičius, A. Šetikas, J. Lapavičius-Lapp, Ch. Domenta, J. R. Pleiniai, kun. J. Liauba, OFM, J. M. Vasaris, B. Grinins, A. Draugelis, J. Puteris; \$75 – R. Slavickas, \$50 – M. Gegužis, A. Rudyte, V. Zemaitytis, V. Bartkus, J. A. Cepukas, R. Sirutis, H. Sukauskas, A. Šileika, J. K. Andruskevičius, A. Kernius, A. Jonelis, K. Kleivinskas, M. Raila, B. G. Čizikai; \$45 – dr. G. Ginčauskas; \$40 – J. Bacevičius; \$35 – T. Stanulis, A. Dimitrijevas, J. Kelertas; \$30 – G. Venskaitis, S. Gudaitis, J. M. Juodviršis; \$26 – K. Tutinas.

\$25 – L. Tamošiūnas, O. Čekauskas, V. Dailydė, M. Dervininkas, P. Bigauskas, J. Zabulionis, J. Norkus, R. Drevininkas, M. Ycas, S. Vaitiekūnas, J. Rinkūnienė, V. Koljūnas, A. M. Tumaitis, (neaiški), J. Palsys, V. Jurcevičius, O. D. Siurina, J. Uleckas, I. Vadauskas, M. Izo-

kaitienė, S. Poderienė, J. E. Norikai, K. B. Zutačiai, V. Sonda, T. Timmerman, J. Bataitis, V. Pečiulis, K. H. Norikai, W. Dovydaitis, H. Gumauskas, N. S. Pečiulytė, M. Kvedariene, G. Baltaduonis, K. Milleris, G. Gudelis, O. Govedienė, L. Jurjonas, A. C. Rukas, J. Augustinavičienė.

KLB v-bai ir raštinėi: \$200 – Hamiltono AV parapija; \$25 – dr. V. Kvedaras, B. Grinins, A. Rudyte; \$20 – M. Gegužis; \$10 – A. M. Tumaitis.

Kanados lietuvių kultūros muziejui – Vilniaus šaulių rinktinė anksčiau buvo paaaukojusi \$600, dabar įnašą papildė \$2400, bendra auka – \$3000. Kanados šauliai su pirm. J.

Šiaučiuoliu rodo pavyzdį visiems organizacijų vadovams. KLB v-ba nuoširdžiai dėkoja už visas aukas. J.K.

Organizacijoms, išduodančioms pajamų mokesčių (Income tax) kvitus savo rėmėjams per KLB valdybą.

Organizacija yra atsakinga už asmeniškas aukas. Jos turi būti naudojamos tik organizacijos tikslams. Jų finansinis pranešimas pateikiamas KLB apylinkės ar krašto visuotiniame susirinkime, rinktos revizijos komisijos tikrinamas ir susirinkimo sekretoriaus užprotokoluojamas.

Tos tvarkos nesilaikančioms organizacijoms rėmėjų kvitai nebus išduodami.

KLB valdybos išdėtininkas

ESAME VIENOS TAUTOS VAIKAI!

Artėjame prie mūsų istorijoje lemiamo laikotarpio. Lietuva šaukiasi pagalbos, laukia iš mūsų visokeriopos paramos. Atsiliepdama į tautos šauksmą, KLB krašto valdyba toliau tęsia vajų, siekdama artimiausiu laiku suteikti \$100,000 Lietuvos reikalams. Lėšos bus naudojamos konkrečioms projektams, susijusiems su nepriklausomos valstybės atstatymu. Patys skubiausi uždaviniai:

- 1990 vasario mėn. į Lietuvą bus siunčiama Kanados parlamentary delegacija
- bus parūpinamos Lietuvai reikalingos techninės priemonės, pvz.: "FAX" mašinos, dauginimo/kopijavimo aparatai ir t.t.
- Lietuvos byla bus ir toliau keliama plačiojoje Kanados visuomenėje, informuojant valdžios pareigūnus, bei spaudos atstovus.

Be Jūsų finansinės paramos KLB krašto valdyba liks bejėgė teikti Lietuvai skubiai reikalingą pagalbą. Savo dosnėmis aukomis tiesiogiai paremsite Lietuvą, visomis išgalėmis siekiančią atsiimti, kas jai teisėtai priklauso!

KLB vajų paremti pridėdu čekį

.....	\$1,000 auka
.....	\$ 500 auka
.....	\$ 100 auka
.....	\$ 25 auka
.....	\$ auka

Įvertindama(s) KLB krašto valdybos pastangas išlaikyti lietuviybę Kanadoje, pridėdu papildomą auką tai veiklai paremti. Nuoširdžiai dėkojame už aukas!

Šią atkarpą kartu su čekiais prašome siųsti KLB vardu:

KLB vajus, 1011 College St., Toronto, Ont. M6H 1A8

Vardas, pavardė

Adresas

(miestas)

(pašto kodas)

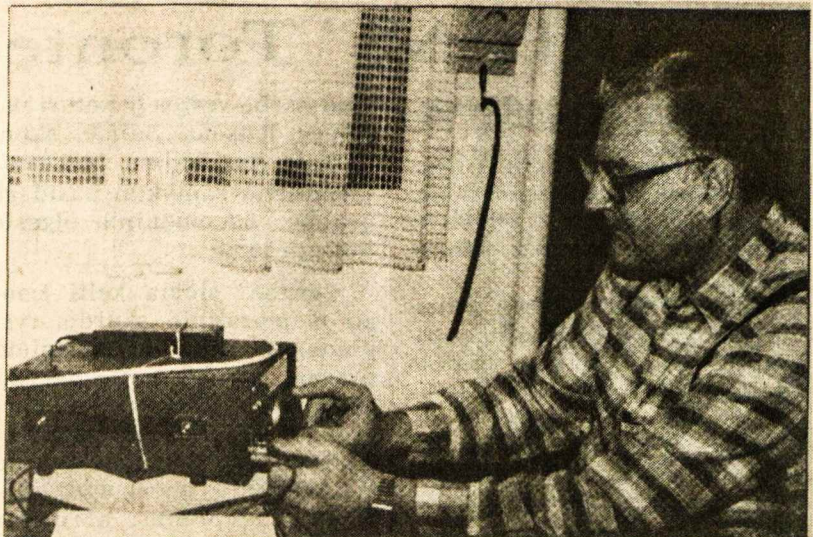
The Marlatt

The J. B. MARLATT
Funeral Home, Ltd.

615 Main Street East
(East of Sanford)

laidotuvių namai ir koplyčia

Telefonas: 528-6303
HAMILTON, Ontario

KLB Edmontono apylinkės pirmininkas A. DUDARAVIČIUS klausio radijo žinių iš Vilniaus. Nuotrauka iš "Western Catholic Reporter" 1990.1.8

Sudbury, Ontario

KLB SUDBURIJO APYLINKĖS visuotinis susirinkimas įvyko 1989 m. gruodžio 17 d. B. J. Stankų namuose. Dalyvavo vietos ir apylinkės lietuviai. Buvo tartasi bendruomeninės veiklos reikalais ir išrinkta 1990 m. KLB apylinkės valdyba: Juozas Paulaitis, Jonas Petrenas ir Juozas Krūčas. J. Kr.

PETRAS IR GRASĖ PETRENAI atšventė savo 50 metų vedybinę sukaktį. Būdami geri lietuviai, labai veiklūs, išaugino gražią patriotinę šeimą, sūnų Petrą, dukrą – Rūtą ir Teresę. Atžalynas yra baigęs aukštąjį mokslą ir turi atsakingas pareigas. Petras ir Grasė daug aukojo ir aukoja lietuvių tautiniams reikalams: Tautos fondui, Kanados lietuvių fondui, KLB krašto valdybos veiklai, spaudai ir kt. Grasė kaip menininkė turi nutapiusi meninių paveikslų, kaip poetė sukūrusi ir išleidusi poezijos knygą "Mažoji lietuvių poezija" ir meniškai dekoruotą knygėlę – "Vaikučio džiaugsmai".

Mielus Grasė ir Petrą Petrenus jų 50 metų vedybinės sukakties proga sveikina Sudbury ir apylinkės lietuviai, linkėdami geros sveikatos, ilgiausio ir laimingiausio vedybinio metų.

KLB Sudbury apylinkės valdyba

Calgary, Alberta

LIETUVAI SKIRTAS PUSVALANDIS. Naujoji KLB apylinkės valdyba suorganizavo vietos lietuvių demonstraciją Olympic Plaza aikštėje. Tautinėmis vėliavomis plevėsuojant, vakaro žvakį šviesoje buvo giedamas Tautos himnas. Televizijos stotis perdavė pirm. A. Šlekio kalbą su demonstrantų grupės plakatais ir užrašais.

Vėlyvos pamaldos dėl Lietuvos laisvės įvyko St. Ann parapijos šventovėje. Paprašytas vengrų parapijos kunigas susirinkusiems lietuviams atlaikė Mišias, ragino prašyti Dievą palaimos tėvynei sunkioje valandoje. Per pamaldas į šventovę buvo įnešta lietuvių tautinė vėliava. Pirm. A. Šlekys valdybos vardu padėjo višiams dirbusiems ir palinkėjo, kad ši diena praeitų gražiai ir pasirodytume, jog remiam visos tautos troškimą – atgauti laisvę po 50 metų priespaudos.

Vancouver, B.C.

PAMALDOS UŽ LIETUVĄ sausio 11, ketvirtadienį, įvyko Star of the Sea šventovėje, White Rock vietovėje. Neturėdami savo salės, šventovės ir lietuvių kunigo, turime glaudis prie vietinių, mums palankesnių parapijų. White Rock miestelyje, šalia 49-tos paralelės ir Pacifiko vandenyno, gyvena būrelis lietuvių, daugiausia pensininkų, kurie priklauso tai parapijai, todėl tos parapijos kunigas yra gerai informuotas apie Lietuvą.

Į pamaldas susirinko nemažai žmonių, nors teko organizuoti gana skubotai. Moterys vilkėjo tautinius drabužius, kas suteikė iškilmingą vaizdą. Per pamokslą kunigas trumpai apibūdino lietuvių tautos kovą ir norą būti nepriklausoma, o tai dienai pritaikytą maldą lietuvių ir anglų kalbomis perskaitė A. Šmitienė. Pamaldos baigtos Tautos himnu.

Tą vakarą turėjome progą susikaupiti, nors mintimis jungtis su sesėmis bei broliais Lietuvoje ir visame plačiame pasaulyje. Sustiprėję dviesioje, skubėjome namo, stebėti televizijoje naujaisius įvykius Lietuvoje. A.Š.

Edmonton, Alberta

JAUDINANČIOS ŽINIOS. Lietuvos reikalais beveik kasdien girdėjosi per įvairias informacijos priemones: radiją, televiziją ir spaudą. Savaitraštis "Western Catholic Reporter" išspausdino išsamų straipsnį apie Edmontono lietuvių rėmimą Lietuvos nepriklausomybės su KLB Edmontono apylinkės pirm. A. Dudaravičiaus nuotrauka. Kaip pasikeitė laikai! Anksčiau būdavo labai sunku pakliūti į spaudą, nežiūrint didelį pastangų, būdavo atsimušama kaip į cemento sieną, be jokių pozityvių rezultatų. Dabar Kanados visuomenė tapo gerai informuota, žino ir simpatizuoja mūsų tautos siekiams ir gyvybiniams reikalams.

A. a. ALGIRDAS MITALAS, buvęs Edmontono Lietuvių Bendruomenės narys, mirė praėjusių metų gruodžio 8 d. Londone, Ont., palaidotas lietuvių kapinėse Anapilyje, Missisauogoje. Už jo vėlę kun. E. Cooney atlaikė pamaldas Lietuvių namų koplyčioje sausio 7, sekmadienį, dalyvaujant gausiam tautiečių būriui. Nuosirdi užuojauta žmonai Daliai ir vaikams.

VASARIO 16-TOS minėjimas su trumpa programa įvyks š. m. vasario 24, šeštadienio vakare. Minėjimo pradžioje, kaip ir seniau, bus bendra vakariene. Po to seks oficialioji dalis ir kt. KLB apylinkės valdyba kviečia visus tautiečius kuo daugiau dalyvauti.

Dobilas

Brockton, Mass.

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS paskelbimo minėjimas Brocktone įvyks š. m. vasario 11, sekmadienį. Ši diena 10 v.r. Šv. Kazimiero parapijos šventovėje bus atnašaujamos iškilmingos Mišios už Lietuvos laisvę žuvusių paminėti. Dalyvaus organizacijos su vėliavomis. Giedos parapijos choras, vadovaujant muzikui Jūratei Lalienei. Po pamaldų vykstama į Legion Park aikštę, kuri bus pavadinta Gedimino aikšte. Čia bus iškeltos Amerikos ir Lietuvos vėliavos ir sugiedoti abiejų valstybių himnai.

Trečią valandą po pietų Šv. Kazimiero parapijos salėje įvyks oficiali minėjimo dalis. Bus pagerbtos vėliavos, perskaitytas Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo aktas, vietos burmistro proklamacija, priimtos atitinkamos rezolucijos ir sveikinimai. Pagrindinis kalbėtojas – S. Sužiedėlis iš Vašingtono, DC.

Po pertraukos ir laisvinimo reikalams aukų rinkimo bus meninė programa, kurią atliks Bostono vyrų sektektas, vadovaujamas Daivos Matulionytės-De SA Pa-reira. Šis sektektas buvo suorganizuotas dar a.a. komp. Juliaus Gaidelio, bet jam mirus buvo išblėsęs, tartum žarijos. Žarijas sektekto dalyviai atpušė, ir židinis vėl pradėjo rusenti. Sektektas sėkmingai veikė, koncertuoja ir šių vasarą rengiasi važiuoti Lietuvon. Minėjime sektektas žada padainuoti 8 dainas. Programoje dalyvaus ir parapijos mokyklos mokiniai su eilėraščių deklamacijomis. Po minėjimo – vaišės. Minėjimą rengia Brocktono lietuvių taryba.

Vaclovas Senūta

• Paremkite "Tėviškes žiburius" auką, rėmėjų ar garbės prenumeratą, testamentiniu palikimu. Dėkingi – "TŽ" leidėjai

LIETUVA LAUKIA LAISVĖS REMK IR AUKOK TAUTOS FONDUI!

Jūsų auka TAUTOS FONDUI garsina Lietuvos laisvės bylą laisvajame pasaulyje. Šešiomis kalbomis ELTOS ir radijo žinios nesulaikoma skleidžia informaciją įvairiose kraštuose apie Lietuvos laisvės kovą ir ją skatina.

REMKIME TAUTOS FONDA

aukoms, darbais, palikimais. Kiekvienas paaaukotas centas artina Lietuvai laisvės aušrą.

Aukus arba palikimus siųskime Tautos fondui:

TAUTOS FONDO ATSTOVYBĖ KANADOJE,
18 NORWICH RD., STONEY CREEK, ONT. L8E 1Z6.

“CARITAS” Toronte

ANGELIKA SUNGAILIENĖ

Prieš porą savaitių Toronte lankėsi Lietuvoje veikiančių katalikų moterų sambūrio “Caritas” pirmininkė Albina Pajarskaitė.

Sausio 14 d. popietę pilnoje klausytojų Priskelimo parapijos salėje viešnia kalbėjo apie šios organizacijos tikslus ir uždavinius. Iš asmeniškai patirtimi bei konkrečiais duomenimis paremtu pranešimu, pamažu pradėjo ryškėti, kokius milžiniškus darbus yra užplanavusios šio sambūrio moterys.

“Caritas” nėra naujas judėjimas. Jau 1926 m. nepriklausomoje Lietuvoje jis egzistavo, kaip plačios apimties švietimo ir šalpos organizacija.

Rusams kraštą okupavus ir uždraudus bet kokią organizuotą labdaros pobūdžio judėjimą, visa moterų veikla turėjo slaptystės pogrindyje. Nebodamos bausmių bei trėmimų, jos globojo kalinius, vaikus ir nelaimės ištiktuosius, gaivino žmonėse tikėjimą ir tautinę sąmonę. Laisvės pavasarui pradėjus gaivališkai laužyti sovietų ledus, moterys spontaniškai įsijungė į Lietuvos atstatymo darbą.

1989 m. balandžio 15-16 d.d. Kaune, dalyvaudant per 800 narių ir apie 3000 svečių iš visų Lietuvos vietų, įvyko steigiamasis “Caritas” suvažiavimas. Jo metu buvo patvirtinti įstatai ir darbo programa, apimanči visą žmogaus dvasinio ir fizinio gyvenimo sritis bei poreikius. Šiuo metu “Caritas” turi savo skyrius visuose didesniuose miestuose ir apjungia apie 4000 narių. Ypatingą dėmesį kreipia į šeimos atstatymą ir stiprinimą, žmogaus dvasinį bei moralinį auklėjimą, tautos bendrijos atkūrimą ir žmogaus vargo lengvinimą.

Moteris Lietuvoje

Pabrėždama šeimos atstatymo svarbą, pranešėja kalbėjo apie jos sunykimo priežastis. Ją ardo alkoholizmas, dorinis smukimas, materialiniai nepriekštai. Moteris stumiama dirbti jos prigimčiai bei jėgoms netinkamus darbus. Jos teisės tik tiek sulgyntos su vyrų, kad ji vienodai su jais ir dirba, ir geria. Perkrauta darbu moteris – neprižiūrimi vaikai. Karvių melžėjoms ir kaulių šerėjoms duodami valdžios medaliai, bet niekas nesiūlo medalių motinai, neįmanomose sąlygose besistengiančiai auklėti vaikus gerai ir dorais žmonėmis. Prieglaudos perpildytos vaikais. Tik 6% jų yra tikri našlaičiai, visi kiti pamestinukai, ligonių bei kalinių vaikai. “Caritas” siekia atstatyti šeimos svarbą ir pagarbą moteriai-motinai, stengiasi, kad maži vaikai pasiliktu motinos priežiūroje kuo ilgiau. Ugdę tiek vyro, tiek moters, tiek visos plačios visuomenės atsakomybę šeimai ir teikia jai konkrečią pagalbą.

Žmogaus auklėjimo sritis

Komunistinė sistema išaugino nudvasintą žmogų, partijos robotą. Valdžios institucijose augintas žmogus neišmoko nieko visuomenei duoti, ne-

žino darbo vertės ir neturi pareigos jausmo. Baime, skundais ir įtarinėjimu apspęsti tarpusavio santykiai pasidarė grubūs, visuomeninio elgesio kultūra žema.

“Caritas” siekia kelti žmogų iš moralinio skurdo, ryškindamas dvasinio gyvenimo prasmę, artimo meilę bei pagarbą vienas kitam. Stengiasi gražinti religijos dėstymą mokyklose. Tuo tarpu trūksta ne tik dvasiškų, bet ir mokytojų. Ruošia auklėtojus, norinčius pašvesti gyvenimą pedagoginiam darbui, kuria organizacijas, kurios patrauktų jaunimą prasmingam laiko sunaudojimui. Į šį tautos auklėjimo darbą “Caritas” nori įtraukti kiekvieną šviesiai galvojančią, sugebantį ir norintį dirbti vyrą ir moterį, įtaigojant juos per spaudą, radiją, televiziją, organizacijas ir asmenišką priėjimą.

Tautos bendrijos atkūrimo sekcija

Ji stengiasi kelti žmonėse tautinę tapatybę, Tautos-Tėvynės idėją. Per 40 metų okupantas siekė ištrinti iš žmonių sąmonės bet kokią istorinę atmintį. Buvo falsifikuojami istoriniai faktai, naikinami kryžiai, kultūriniai paminklai, išdraskyti kaimai, atimta žemė. Kaimas skęsta alkoholyje. Žmonės savo tarpe susvetimėjo, prarado bendruomenės ir kaimynystės jausmą. “Caritas” stengiasi atkurti parapijų bendrijas, religines ir tautines šventes, tradicijas, organizuoja kultūringus susibūrimus ir blaivius pasilinksminimus; gina papročius, kalbą nuo svetimybių ir stengiasi kad Lietuva išliktų lietuviška.

Žmogaus vargo lengvinimas

Tiesioginė labdara – apleistų vaikų, invalidų ir senelių globa, ligonių slaugymas, pagalba narkomanams, alkoholikiams ir jų šeimoms yra neatidėliojama kiekvienos dienos būtinybė, reikalaujanti daugybės darbo rankų. Įsteigta Kaune valgykla, pamaitinanti kasdien apie 1000 senelių ir benamių, reikalauja lėšų. Visko trūksta, pradedant patalpomis, baigiant namų apyvokos reikmenimis. Mokyklos neturi tinkamų knygų, vadovėlių, mokyimo priemonių. Reikalingi komunikacijos aparatai, spaustuvai mašinoms (gaunamos tik užsienyje), popierius.

Ar “Caritas” sambūriui užteks išvermės atlikti tokius milžiniškus darbus? Istorinė patirtis rodo, kad visais sunkiais tautai momentais lietuvių moteris niekad nepabijojusi darbo ir nesusvyravo savo pareigose. Pirmininkė Albina Pajarskaitė žodžiais tariant: “reikia daryti viską, kad žmogus neliktų abejingas vienas kito vargui. Krašto atstatymas ir jo dvasinis atgimimas yra mūsų visų pareiga”.

Išėjusios lietuvių, 40 metų laukę ir siekę šito tautos prasišviečimo laisvės link, dabar atsistoja prieš neatšaukiamos tiesos momentą – įgyvendinti savo žodžius ir pažadus konkrečia pagalba.

Didžiulė žmonių minia reikalauja nepriklausomybės Lietuvai sausio 11 d. Katedros aikštėje Vilniuje

Lietuvių džiaugsmas ir baimė nepriklausomybės aušroje

Jautrus lietuvių straipsnis “The Hamilton Spectator” dienraščio 1990 m. sausio 18 laidoje

REGINA VARANAVIČIŪTĖ

HAGGO

Nežiūrint Michailo Gorbačiovo prašymų praeitame savaitgalį (sausio 11-13 d. J. K.), lietuviai ryžtingai gynė savo teises į tautinę nepriklausomybę. Tai buvo daugelio metų tikslas, kuris giliai jaudino lietuvių kilmės kanadiečius, tvirtina Regina Haggo, meno istorikė ir rašytoja, kuri gyvena Hamiltone.

“Spectator-Forum”

Pirmą kartą gyvenime ašaros užliejo mano akis, kai aš giedojau lietuvių tautinį himną Naujų metų sutikimo vakare. Aš nesu mėgėja nei silpnų, nei stiprių gėrimų, ir nesu toks asmuo, kuris viešai susigraudinęs verkia publikoje. Šis himnas turi jautrių išsireikškimų, ir turiu prisipažinti, kad jis mane visuomet jaudina. Aš esu lietuvių, ir himnas buvo sukurtas mano gimtinėje. Tačiau praeityje niekad jis neišaukė ašarų mano akyse.

Giedodama himną, aš galvojau apie savo tautiečius Lietuvoje, kuriems tik po 50 metų draudimo buvo leista pirmą kartą vėl giedoti savo himną, nes Sovietų Sąjunga 1940 m. okupavo Lietuvą, prijungdama ją prie komunistinės imperijos. Dėl šios priežasties lietuvių išeivijoje saugojo tradiciją giedoti savo tautinę giesmę, sutinkant Naujuosius metus.

Panašiai kaip ir daugelis kanadiečių, lietuviai dalyvauja Naujų metų sutikimo vakaruose, kurie vyksta bendruomeninių centruose, kur vaišinasi tradiciniais maisto patiekalais bei gėrimais, nuotaikingai šoka ir dainuoja iki vidurnakties, ir Naujuosius metus sutinka giedodami savo tautinį himną.

Lietuvos himnas mums yra skausminga, gaudi giesmė. Paskutinių penkių dešimtmečių laikotarpyje lietuviai, išblaškyti plačiame pasaulyje, skaudžiai kentėjo dėl savo krašto, kurio negalėjo surasti

net žemėlapiuose. Vaikai užaugo atskirti nuo savo senelių, suaugusieji – be brolių ir seserų. Kai kurie praradę savo vyrus ar žmonas mirę vieniši prie savo lovos pakraščio.

Aš tyliai verkiau ilgėdamasi savo tėvynės, kurios aš niekad nemačiau. Lietuvių kalba buvo mano gimtoji kalba, nors aš gimiau Anglijoje, kur mano tėvai apsigyveno po II D. karą. Jie pasitraukė iš Lietuvos 1944 m., kai Rusijos armija įsiveržė į jų gimtąjį kraštą.

Aš prisimenu tą dieną, kai mano motina 1956 m. gavo pirmą laišką iš savo motinos. Mes gyvenome Anglijoje, tačiau mano senelė pasiliko Lietuvoje. Tai buvo po daugelio metų pirmoji žinia, kurią gavo mano motina. Mano senelė mirė po penkerių metų. Motina ir dukra niekad nesusitikė: senelė negalėjo išvykti iš Lietuvos, o dukra – negalėjo jos aplankyti dėl kelionių suvaržymų. Vėliau kelionės į Lietuvą palengvėjo, bet nebuvo jos tokios paprastos kaip Britanijoje, kur išvykimas ir grįžimas buvo neįmanomas.

Kai aš giedojau himną, sutikdama šiuos metus, prisiminiau vieną atsitikimą, kai pernai aš pamačiau “Time” žurnale nuotrauką, kurioje geltonos, žalios ir raudonos spalvų Lietuvos vėliavos plevėsavo mūsų sostinėje Vilniuje. Iš pradžių negalėjau suprasti ir žiūrėdama bandžiau surasti priežastį: kokia klaida yra šiame paveikslėlyje. Lietuvos vėliava Lietuvoje? Atrodė, kad kažkas nori pajaukauti. Nesinorėjo patikėti. Tik perskačius paaiškėjo šis stebuklas. Lygiai taip pat atsitiko ir su Lietuvos himnu, kuris buvo uždraustas.

Lietuvos himno ir tautinės vėliavos atgavimas buvo demokratinės grūpės Sąjūdžio veiklos nuopelnas, kurio laimėjimai ir darbai nesiribojo vien tik simboliu ženklu įte-

sinimu. Jie laimėjo teisę dalyvauti rinkimuose, kurie anksčiau buvo tik vienos partijos žinioje ir kontrolėje. Šiuo metu Lietuvos komunistai išstojo iš Sovietų Sąjungos komunistų partijos ir savo suvažiavime įsteigė Lietuvos komunistų nepriklausomą partiją, pakeitė savo programą, pasisavinus Sąjūdžio pagrindinį tikslą: atstatyti nepriklausomą, demokratinę Lietuvos valstybę.

Lietuva buvo laisva nuo Pirmojo iki Antrojo pasaulio karų. Jos nepriklausomybės istorija siekia senuosius istorijos laikus. Lietuvių kalba mažai pasikeitė nuo romėnų istoriko Tacito laikų, kuris prieš 2000 metų rašė apie gintaro rinkėjus Baltijos jūros rytiniuose pakraščiuose. Lietuvos nepriklausoma karalystė buvo paskelbta 1251 m. Rusai pirmą kartą okupavo Lietuvą 1795 m., kai Lenkija buvo pasidalinta grobuoniškų Europos imperiastinių valstybių. Tik 1918 m. Lietuva vėl atgavo valstybinę nepriklausomybę.

Šiais metais galimumas pamatyti savo laisvą tėvynę mane sugraudino Naujų metų sutikime, kad nepajutau, kaip mano akys pasruvo ašarose. Mintys, kad aš išgirsiu motinos kalbą, kurią kalbės visi praeiviai Vilniaus gatvėse, sulaukė mano giedojimą paskutinių himno žodžių. Žodžiai įgavo naują prasmę: graudūs žodžiai pasikeitė į džiaugsmo dainą.

Bet šis džiaugsmas buvo suvaržytas baimės – tos baimės, kad tie pasikeitimai gali išaukinti mūsų tautos sunaikinimą, nes Sovietų Sąjungos valdovai kovoja su tankiais bei patrankomis už rusišką imperijos vienybės išlaikymą. Jei ši nelaimė įvyktų Lietuvoje, tai mūsų tautos himnas vėl būtų giedamas išeivijoje kaip gaudi giesmė.

Iš anglų kalbos išvertė J. Karklius

Sąjūdžio seimo pareiškimai

Atsižvelgdamas į Lietuvos komunistų partijos (LKP) XX suvažiavimo priimtą statutą ir programą, orientuojančią partiją veikti Lietuvos laisvės labui, Lietuvos persitvarkymo sąjūdžio (LPS) seimas nutarė, kad galima remti LKP vadovybės veiklą ten, kur neprieštarauja nepriklausomos Lietuvos valstybės atstatymui. Kartu seimas konstatuoja, kad LKP turi įvertinti savo praeitį, įvardinti nusikaltimus ir jų vykdytojus, panaikinti senąsias savo struktūras ir buvusius veiklos metodus. Komunistai, Sąjūdžio nariai, turi aiškiai apibrėžti savo nuostatą LPS rinkiminės taktikos ir būsimos parlamentinės veiklos atžvilgiu.

Liejasi kraujas

Sovietinė vyriausybė savo politika sudarė Užkaukazėje tokią padėtį, kuria galėtų patiesinti jėgos naudojimą Armėnijos, Azerbaidžano ir Gruzijos išlaikymui Sov. Sąjungos sudėtyje, slopinti tautų valstybingumo siekius. Šiuo metu vėl liejasi kraujas Baku mieste, naudojant reguliarią armiją ir modernius ginklus.

Sąjūdžio seimas griežtai smerkia bet kokią prievartą, todėl ryžtingai protestuoja prieš tokius sovietinės vyriausybės sprendimus ir armijos veiksmus.

Seimas įsitikinęs, kad Azerbaidžano ir Armėnijos problemos negalima išspręsti jėga, juo labiau trečiosios šalies jėga. Tarpvalstybiniams konfliktams spręsti turi galioti tarptautinės teisės priematai, tarptautinių organizacijų kontrolė.

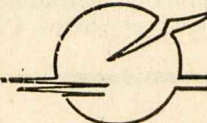
Sąjūdžio seimas labai susirūpinęs, kad į šį konfliktą įtraukiami okupuotos Lietuvos respublikos žmonės: mobilizuojami rezervai, panaudojami karinė tarnyba atliekantys Lietuvos jaunuoliai.

Seimas reikalauja, kad Lietuvos TSR vyriausybė skubiai imtųsi priemonių dėl Lietuvos jaunuolių atšaukimo iš dalinių, dalyvaujančių karinėje agresijoje prieš Užkaukazės tautas.

Sąjūdžio seimo nariai, karo nepriklausomybės atstatymas yra pirmieji uždavinys. Šiuo ypatingai svarbiu rinkimų išvakarių metu visų partijų ir organizacijų bei Lietuvos TSR vadovybės pozicijos ir veiksmų turi būti vienprasmiai ir aiškūs. (LIC)

Pirmieji uždavinys

Sąjūdžio seimas teigia, kad nepriklausomybės atstatymas yra pirmieji uždavinys. Šiuo ypatingai svarbiu rinkimų išvakarių metu visų partijų ir organizacijų bei Lietuvos TSR vadovybės pozicijos ir veiksmų turi būti vienprasmiai ir aiškūs. (LIC)

LITHUANIAN AMERICAN
ROMAN CATHOLIC
FEDERATION YOUTH CAMP

DAINAVA

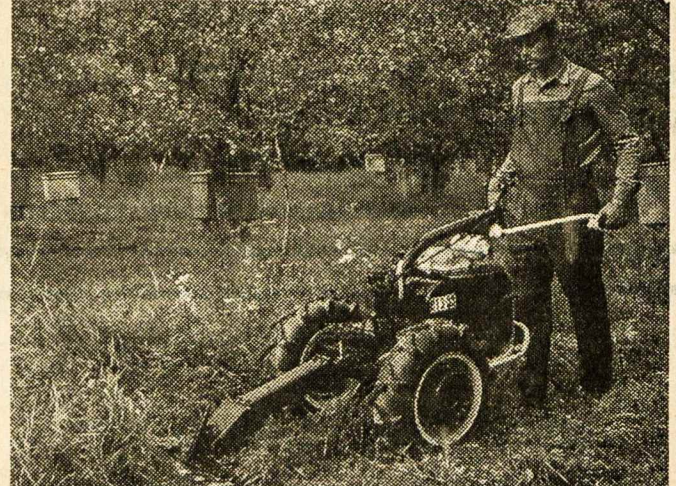
“Dainavos” stovyklavietės administracija praneša, kad dėl visos stovyklavietės ar atskirų pastatų nuomojimo vasaros stovykloms, savaitgaliams ir kitoms progoms prašome kreiptis į **Ritą Giedraitienę tel. (313) 478-8456**, adresas: **20129 Whitby Ct., Livonia, MI 48152.**

Belarus

mielai jums patarnaus

Jūs galite siųsti į Lietuvą savo giminėms ir draugams traktorius 25, 50, 80 ar daugiau arklio jėgų, mažus traktorius, “tillers” su plūgu, vilkikus, pjovimo mašinas ir prikabinamas dalis tiesiai iš fabriko.

Už mašinas ir maitą galite sumokėti **Belarus Equipment of Canada Ltd.** bendrovei. Gausite fabriką nuolaidą. Giminėms ar draugams nebus rūpesčių ar nepatogumų. Dėl informacijos kreipkitės: **Belarus Equipment of Canada Ltd.** 43 Goldthorne Ave., Toronto, Ontario M8Z 5S7 **Tel. (416) 259-3791**

Aukos Vasario 16 gimnazijai

Vasario 16-gimnazijai remti Hamiltone trigubo būrelio vadovas St. J. Dalius surinko iš narių-rėmėjų įnašus už 1989-90 mokslo metus.

Sumokėjo už visus metus: \$12 – dr. A. Gailius, E. Lesevičienė, kun. J. Liauba, P. Zabarauskas; \$15 – B. Grajauskas, I. Jakimavičiūtė, A. Maksimavičius; \$20 – J. Butkevičius, J. Grigalius, J. Jasimienė, St. Kačinskis, P. Kanopa, Jonas Kazemėkas, J. Kristolaitis, Vl. Kybartas, G. Melnykas, A. Liaukas, K. Mikšys, J. Miltenis, A. Mingela, T. Mureika, B. Pakalniškis, P. Pleinys, A. Prunskus, Z. Pulianauskas, R. Rimkevičienė, R. Rožanskas, P. Sakalas, L. Skripkutė, P. Sidlauskas, P. Žulys; \$25 – A. Garkūnas, A. Lukas, E. Sakavičienė, SLA 72 Kuopa Hamiltone, A. Stasevičius, A. Tėvelis, I. Varnas; \$30 – P. Baronaitis, J. Deveikis, E. Lengnikas, E. Lengnikienė, J. Liaugminas, K. Milleris, V. Morkūnas, A. Patamsis; \$40 – J. Andrukaitis, V. Leparskas, Vl. Stabingis, V. Venckevičius, dr. B. Vidugiris; \$50 – J. Astas, P. Jankus, S. Rakštienė; \$60 – dr. V. Kvedaras; \$75 – dr. A. Sauris; \$100 – St. Dalius, B. Grinius, E. Kronienė; \$500 – Leonas Kliamaitis.

Būrelį sudaro 60 narių. Taipgi vienkartinė auka prisidėjo Antanas Kamaitis – \$10; Juozas Asmenavičius, Juozas Bajoraitis ir P.S. Steve Pogorski po – \$20; Anelė Kerutytė – \$40; Antanas Obearskis – \$50; Pranė Daliienė – \$100.

Šis trigubas narių rėmėjų būrelis remia Vasario 16 gimnaziją jau 25 metus. Padėką priklausiusiems per 25 metus būrelio nariams. Ačiū jums visiems! Per tą laikotarpį mirtis pašaukė į amžinybę 23 rėmėjus ir 29 rėmėjai patys pasitraukė, tačiau ir jų vietą įjungė kiti, būrelio narių skaičius liko pastovus.

Iki šiol surinkta ir išsiųsta Vasario 16 gimnazijai paremti \$26.366. Šiais mokslo metais Vasario 16 gimnazijoje mokosi iš Hamiltono trys mokiniai: T. Kekis, R. Laurinavičius ir M. Stanevičius.

Nuoširdžiai dekoju visiems būrelio nariams ir atskiems aukotojams, kurie per ilgus metus teikia paramą besimokančiam lietuvių jaunimui. Ačiū visiems!

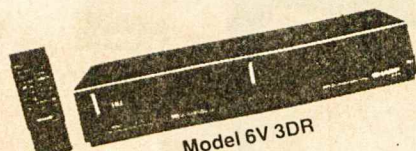
Stasys J. Dalius, būrelio vadovas

• Ar jau parėmė Kanados lietuvių kultūros muziejų?

Ar jie veiks? Taip, jeigu jūs pirksite iš mūsų!!!

Mes turime šių bendrovių gaminius: Sony, Panasonic, Hitachi, Sharp, Phillips, Fisher, Akai, Sansui, Toshiba, Fuji, NEC, Grundig, Siemens, Sanyo, JVC, ITT. Mūsų kainos yra žemiausios, į jas įeina pristatymas iki Montrealio, Otavos, Hamiltono, Niagaros ir kitur.

EUROPA

\$399.99

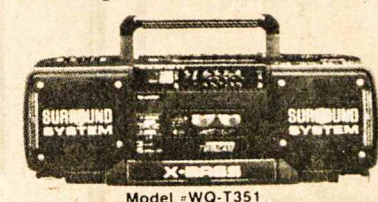

Model #352-A2

LIETUVA

Importo-eksporto bendrovė ENCHANTE INC. maloniai praneša, kad yra atidariusi savo parduodamų europietiškos sistemos video aparatų ir kitų reikmenų taisymo ir naujų dalių skyrių Vilniuje. Bendrovė užtikrina parūpinimą visų dalių su vienerių metų garantija. Skyriui vadovauja Vidimantas Kėkštas, VILNIAUS SPORTO RŪMŲ pramoginių renginių vyriausias garso režisierius.

110/220 VOLTS

Model #WQ-T351

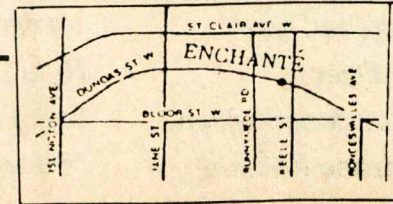
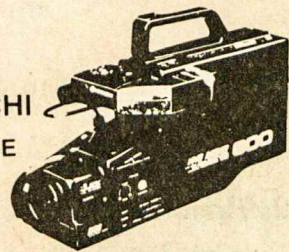
EUROPA

NATIONAL PANASONIC

NV-M7EN

HITACHI
VM-600 E

ENCHANTE INC.
IMPORTERS EXPORTERS

110/220 V • MULTI-SYSTEM • TV • VIDEO • AUDIO • APPLIANCES • CRYSTAL & CHINA

2938 Dundas St. W.
(i vakarus nuo Keele g-t.)

Tel. 769-0631

Ateina jaunos jėgos

ISOLDA J. POŽELAITĖ-DAVIS

Neretai tenka skaityti spaudoje nuogastavimų dėl mūsų jaunimo nenoro jungtis į vyresniųjų bendruomenininkų gretas ir padėti pristabdyti jaunimo nutautimą.

Nutautimo priežastys yra dažnai gvildinama tema simpoziumuose, asmeniniuose pokalbiuose ir spaudoje. Kas jų nežino? Naujų turbūt nebesugalvosime. Todėl norėtusi rasti stebuklingą „vaistą“ šiam negalavimui. O toks jau yra. Tai apsilankymas Lietuvoje, jaunimo tėvėlių, o gal jau ir senelių tėvynėje. Tik gyvas, glaudus ryšys su Lietuva, lietuviams ir jų aspiracijomis bei idealizmu atkuriant nepriklausomybę gali daugiausia padėti šiuo momentu, kai per radiją ir televiziją matome, kas dedasi Lietuvoje, kai net ir užsienio korespondentai pradeda mums palankiai komentuoti įvykius tėvynėje.

Aišku, turime gražių pavyzdžių, idealizmo kupinų jaunųjų ir išeivijoje. Kas galėtų tai nuneigti? Apie tai byloja jaunimo kongresai, aktyvus įsiliėjimas į Bendruomenės veiklą, savo žinių bei jėgų aukojimas Lietuvos bylai. Turime tokių pavyzdžių ne tik politinėje, bet ir kultūrinėje plotmėje.

Dainos ir šokiai

1989 m. viduryje netekome mūsų brangios ir ilgametės „Lituanian“ choro vadovės Genovaitės Vasiliauskienės. Aišku, visai nespasitavę – ji dar vis vadovauja moterų oktetui. Nuogastavome, baiminomės... kur rasime kitą tokią pasižėmusią muzikę? O vis dėlto atsirado net trys vidurinės kartos gabūs dirigantai: Vytautas Straukas, Nemira Masiulytė-Stapleton ir Biruta Kmitaitė-Mikužienė. Jų pastangas ir laimėjimus publika gerai įvertino per 1989 m. gruodžio 2 d. įvykusį choro ir tautinių šokių 40 metų jubiliejinį koncertą. Tautinių šokių pasirodė net kelios grupės. Mokyklinio amžiaus šokėjų paruošė Anita Baltutytė-Patupienė ir Antanas Pocius, „Žilvino“ grupę – Vytautas Straukas ir Bruno Sabeckis. Veteranų ir senjorių traupe vadovavo pasižymėjusi tautinių šokių specialistė – pedagogė Bronė Lapšienė.

Bendras koncertas parodė įvairias galimybes: pvz. pirmoje dalyje išgirdome bei matėme dainų ir šokių pynes be instrumentinės muzikos pagalbos. Šokis tik su daina kažkodėl man atrodo kuklesnis, bet nuosirdesnis. Mūsų tautiniai šokiai dažnai „atpasakoja“ darbo judesius ar švenčių nuotaikas susijusias su metų laikais. Daina puikiai papildė šokių žingsnius ir pabrėžia figūras. Man daina yra pati tinkamiausia muzikinė šokio palda.

Choro repertuaras pasižymėjo „skoniu ir susidainavimu. Buvo įdomu stebėti ir girdėti trijų choro dirigentų skirtingus asmenybių bruožus, kurie reikšėsi tiek dirigavime, tiek ir muzikinėje interpretacijoje. Kai kurių choro trūkumų ir geriausių dirigentų norai nepajėgė „užtsuoti“ chorui trūkstamų gerų tenorų. Tai, aišku, veikia balsų pusiausvyrą. Už tai buvo smagu matyti dešimtuką jaunų choristų, puošiančių pirmąsias eiles.

AUDRONĖ SKRUPSKELIENĖ, duktė torontiečių Aldonos ir Aloyzo Kuolio, 1989 m. gruodžio 20 d. Columbia SC universitete apgynė disertaciją iš pedagogikos ir įgijo daktaro (Ph.D.) laipsnį. 1965 m. Toronto universitete įgijo bakalaurą (BA), o 1983 m. Columbia SC magistrą (Masters) iš pedagogikos

Tautinių šokių šokėjai parodė didelę pažangą šokių atlikime, kuris jau buvo darnus jaunių grupėse, o „Žilvino“ ir „senjorių“ susibūrimuose tikrai subtilus. Veteranai irgi nebloginai pasirodė, nes jie, būdami jaunesni, patys dalyvavo tautiniuose šokiuose kaip šokėjai ir vadovai. O kaip smagu buvo matyti šokėjų tarpe ir „Lituanian“ dirigentus. Nenuostabu tad, kad jų dirigavime netrūko judesio harmonijos.

Scenos talentai

Nuo dainos ir tautinių šokių koncerto vos prabėgus keliom savaitėm jaunimas ir vėl pasirodė scenoje – šį kartą vaidilų vaidmenyse. Per Australijos lietuvių festivalį Melbourne lietuvių jaunimo teatras suvaidino adelaidiškės V. Marcinkonytės-Neveauskienės 3 v. dramą „Ievos žydi baltai“. Jauniems aktoriams talkino Melbourne „Ausros“ teatro kolektyvas.

Pagrindiniai veikalo veikėjai – jauni patriotai, idealistai, kurie Antrojo karo išvakarėse išgyvena keletą bendrų momentų ir vėliau, po 35-rių metų, susitinka išeivijoje. Algis Karazijs, Laura Baltutytė, Loretta Čižauskaitė, Andrius Vaitiekūnas ir Loretta Petraitytė atliko nelengvus vaidmenis. Dramą režisavo Arūnas Klupšas.

Adelaidės lietuvių jaunimo teatro grupė suvaidino irgi premjerą Danos Baltutytės, veikalo autorės ir pagrindinės veikėjos 2 v. komiška misteriją „Kas padarė?“ Veikalas ir vaidinimas padvelkė jaunatviškumu, novatoriškumu ir puikiu tipų šaržavimu. Iš kur gi toks ansamblis staiga „išdygo“ Adelaidėje? Štai ką jaunasis kolektyvas apie save yra pasakęs:

Adelaidės lietuvių jaunimo Teatro grupė įsikūrė 1988 m., ruošiant Adelaidės jaunimo pasirodymą Lietuvių Dienų metu. Keliolika jaunuolių susibūrę pastatė trumpą vaizdelį, kuris buvo publikos šiltai ir entuziastingai priimtas. Nuo to laiko kilo mintis ir toliau reikštis scenos mene. Deja, labai sunku rasti lietuviškų veiklų, tinkamų jaunimui, nes išeivijos jaunimas turi lietuvių kalbos sunkumų. Teko patiemis sukurti scenos vaizdelį, kad galėtume pasirodyti Australijos Lietuvių Teatro festivalyje. Vaizdelį „Kas padarė?“ parashė Dana Baltutytė. Tai trumpa komiška misterija, kurioje žiurovai turės progos stebėti įvairių charakterių silpnų ir komiškas situacijas. Nebijokite šypseti ir pagavoti!

Iš skoningai apipavidalintos programos, kurioje atsakyta traferetinių rūtelių, kanklių, kaukių ir kitų neva tautinių simbolių – papuošimų, sužinojome, kad veikalo režisierė yra Anita Baltutytė-Patupienė, autorės sesutė. Reikia pripažinti, kad jaunoji Anita, pati dar bestudijuojanti dramą, yra gabi režisierė, kuriai pavyko puikiai išnaudoti visas mūsų ribotos scenos galimybes ir tvirta ranka suderinti 12 aktorių kolektyvą. Beje, ji ir pati vaidino ir su kitais kolektyvo nariais sukūrė įdomias, naujoviškas dekoracijas.

Žinoma, pastatymas ir vaidyba būtų laimėjė, jei būtų turėję daugiau laiko repeticijomis. Reikia atsiminti, kad 10 iš dvylikos narių ne tik 1989 m. baigė Lituastintinius kursus ar studijas aukštesnėse institucijose, bet ir visi baigė Adelaidės savaitgalinę mokyklą, o keletas tobulino kalbą Vasario 16-tos gimnazijoje Vokietijoje ir, būdami ten, aplankė Lietuvą. Tad jų tarėna buvo daug geresnė nei esame pratę girdėti. Žinoma, tai nereikia, kad jau viskas pasiekta šioje srityje. Pasitaike dar ir kitų nesklaidumų, kaip pvz. vaidmens interpretacija per aukštame registre. Tačiau visi gerai suprato, kad sukurto sceninio „tipo“ niuansavimas geriau pasiseka patyruisiems aktoriams negu jaunučiams mėgėjams. Girdėjome, kad šis jaunas kolektyvas norėtų apsilankyti Lietuvoje. Kodėl ne? Apdailinus kai kuriuos nesklaidumus, o jų tikrai buvo mažiau kaip pliusu, šis jaunimo sambūris yra vertas dėmesio.

Kazio Inčiūros dramoje „Vincas Kudirka“ Barborą vaidina Apolonija Racevičienė ir auklė – Saulė Stanulytė

“Aukuras” ir toliau teliepsnoja

J. PLEINYS

Hamiltono saviveiklinis dramatis teatras „Aukuras“ yra ilgiausiai išsilaikęs išeivijos teatras, švenčias 40 metų veiklos sukaktį. Išeivijos sąlygomis tai gana ilgas laikotarpis. Nuolatinis aktorių keitimasis ir darbo sąlygos neleido sambūriui pasiekti teatrinių aukštumų, bet nueitas kelias – tai svarbus įnašas lietuvių išeivijoje.

Gyvenant Hamiltone, teko dažnai matyti „Aukuro“ statomus veikalus. Buvo gerų ir menkesnių pastatymų. Vieni paliko neišdildomą įspūdį, kiti liko pamiršti. Teko paversti jų per 40 metų surinktas programas. Pamačiau, koks buvo didelis jų darbas, pasiukojimas teatrui. Prisiminiau matytus veikalus. Vaikų pasakas su spalvingomis dekoracijomis, istoriniai veikalai su gražiais, puošniais drabužiais, Lietuvos ūkininkai su kaimo pirkelėmis, knygnešių laikotarpis, skaudžios liūdros dramos ir daug daug įvairių scenų iš praeities laikų. Vieni aktoriai liko atmintyje, kiti išblėso. Tada kukliam žiurovui atrodė, kad užtenka tik paploti ir išeiti. Bet, bevertatydama jų programą, pamačiau kaip ta „Aukuro“ ugnelė šildė ir švietė per 40 metų.

Viename „Aukuro“ leidinyje pati aktorė-režisierė Elena Dauguvietytė-Kudabienė rašo: „Darbas su „Aukuro“ dovanojimo man nepamirštamų momentų. Didžiausi įspūdžiai tai buvo „V. Kudirkos“ ir „Pirmo skambučio“ pastatymai, nes ruošdamiesi, mes buvome kaip akli kačiukai – nežinojome kur ir kaip. Visus užvaldė baimė publikos, kaip reaguos, kaip išeis... atrodė ir žodžiai ir repeticijos buvo užmirštos... ne vienas artistų, stovėdamas užkulyssyje, galvojo... „ką aš čia darau, gal dar nevelu patobinti“. Aš pati, nors ir nevaidinai, bet tai buvo mano pirmieji pastatymai Hamiltone. Ir štai salėje tamsu, publika nutilo. Aš dar kartą apmečiau akimis sceną, aktorius ir daviau ženklą uždangą praskleisti. Mano rankose veikalas drebo, taip pat drebojo aktorių pirmieji žodžiai, bet štai aš jaučiu, kaip aktorius pradeda „gyventi“ ir žinau, kad publika juo tiki... veikalas rankoje

Atsiųsta paminėti

ANTRAS KAIMAS: VEIDAI IR TEKSTAI Redakcinė komisija: Eugenijus Butėnas, Vida Gilvydienė, Edvardas Taskenis, Algirdas Titus Antanaitis (sudarytojas). Viršelis: dail. Vinco Luko. Išleido: Amerikos lietuvių bibliotekos leidykla, 3001 W 59th St., Chicago, IL 60629, USA. Spausdino: M. Morkūno spaustuve, Chicago, IL. Tiržas – 1000 egz. Kaina – \$20.

AIDAI. Kultūros žurnalas. 1989 m. nr. 373(385). Redaguoja Leonardas Andriekus, OFM. Leidžia Tėvai pranciškonai. Spaudžia pranciškonų spaustuve, 341 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207. Šiame numeryje: Kun. Ričardas Mikutavičius – Sąjūdžio išpažinimas. Lidija Šimkute – Mano siela lyg džiūstanti druska (eilėraštis). Algimantas Norvilas – Kalba ir tautinė sąmonė. Ladas Tulaba – Bažnyčia: jos kilmė, esmė, veikla. Antanas Girmis – Geodezija erdvės tyrime. Kornelijus Platelis – Kristus kaip šv. Jurgis (eilėraštis). L.A. – Dr. Juozo Jakšto nekrologas. Vincentas Liulevičius – Kai „Rūtos“ žaliavo ir dygo „Tulpės“.

jau nebedreba, ir aš susijungiu su žiurovu į bendrą scenos nuotaiką. Koks malonus ir didelis atpildas mokytojiui, kai girdi, kad jo mokinius, kiekvieną pastabą įvertino, kiekvieną detalę atsimena... bet kartu ir liūdna, pajunti, kad tavo darbas baigtas, ir aktoriui jau esi nereikalingas. Jis augs toliau per patyrimą, režisieriumis vis mažiau tikės, su šypsniu ieškos komplimentų, nebetikės pastabomis... ir taip sekė pastatymai po pastatymų.

„Aukuras“ per 40 metų yra pastatęs virš 40 veikalų, dalyvavęs įvairiuose minėjimuose su pyneis, ištraukomis ir atskiromis deklamacijomis. Ne tik Hamiltonas matė „Aukuro“ darbą, bet ir visa Šiaurės Amerika. Nėra kolonijos, kur „Aukuras“ nebūtų apsilankęs su veikalu ar kokia kita programa. Bandė išeiti ir į angliškai kalbančią visuomenę su J. Marcinkevičiaus „Mindaugu“.

Veikalą išvertė O. Čerskutė. Anglų spauda labai gerai atsiliepė. „Aukuras“ dalyvavo su pastatymais ir daug kultūrinuose tautų festivaliuose, laimėdamas premijas. Ir mūsų teatro festivaliuose visada pasižymėdavo. Pirmame Čikagoje dalyvavo su veikalu Vin-

Veikale „Sniego karalienė“ – pasakotojas a.a. KAZIMIERAS BUNGARDA, daugiausia atlikęs vaidmenų „Aukuro“ spektakliuose

INA LUKOŠEVIČIŪTĖ-SUNGAILIENĖ 1989 m. lapkričio 23 d., Toronto universitete įgijo magistro (M. Sc. Phm.) laipsnį iš farmacijos (Master of Science in Pharmacy). Tėzės tema: „Spironolactone Pharmacokinetics and Pharmacodynamics in Cirrhotics with Ascites“. Šiam laipsniui klinikos ir tyrimų praktiką atliko Sunnybrook Medical Centre ligoninėje. Ina bakalaurą laipsnį iš farmacijos gavo Montrealio universitete 1983 m. To liau specializavosi klinikoje farmacijoje, atlikdama 1984 m. stažą (Residency in Hospital Pharmacy Sainte Justine) vaikų ligoninėje Montrealyje. Tarp 1984 ir 1986 metų dirbo kaip klinikos vaistininkė kardiologijos skyriuje, Sunnybrook Medical Centre ligoninėje. Šiuo metu Ina dirba Toronto East General ligoninėje, eidama koordinatore (Coordinator, Critical Care Pharmacy) pareigas naujai pastatytame 42 lovų intensyvios terapijos skyriuje

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Daugelio premijų mecenatas prel. dr. Juozas Prunskis įnešė į JAV lietuvių fondą 50.000 dolerių sumą, kurios palūkanos bus skirtos krikščionybės idealų ugdymui mūsų tautoje. Palūkanų atneštos lėšos galės būti panaudotos religinių veikalų premijoms, leidybai bei kitiems krikščioniškųjų idėjų projektams išeivijoje arba Lietuvoje. Prel. dr. J. Prunskio sumanymo vykdytojoms yra pakviestos Nekaltai Pr. Marijos seselės Putname, Conn.

Paskaita „M. K. Čiurlionis – piešiantis kompozitorius“ V. Vokietijos aukštojoje Trossingeno muzikos mokykloje 1989 m. lapkričio 8 d. skaitė pensijon išeinantis rektorius ir fortepiono klasės vedėjas Eugen Froesch. Paskaita buvo iliustruota M. K. Čiurlionio dailės kūrinių skaidrėmis ir muzikos kūrinių įrašais. Pasak E. Froescho, M. K. Čiurlionio su muzika ir dailės susietas originalumas bei talentingumas jam yra užtikrinęs vietą Europos dvidešimtojo šimtmečio kultūros istorijoje. Ta speciali vieta išryškės, kai į normalias vėžes sugrįš politinis ir ekonominis Europos gyvenimas.

Pauliaus Jurkaus literatūrinė kūrbyba skirtą popietę 1989 m. lapkričio 12 d. Niujorko Bruklino, mažojoje Kultūros židinio salėje, surengė Lietuvių katalikų moterų draugija. Įvadiniamie žodyje pirm. Birutė Lukoševičienė priminė, kad P. Jurkus yra šakotos veiklos žmogus – dailininkas, rašytojas, žurnalistas, savaitraščio „Darbininkas“ redaktorius. Su savo literatūrine kūryba popietės dalyvių supažindino pats P. Jurkus, atsiminimais nušviesdamas nueitą kelią. Pasakojimą jis užsklėdė ištrauka iš pasakos-poemos „Juodvarniai“. Kitas ištrauką skaitė dailiojo žodžio garsintoja Irena Veblaitienė. Kompozitorius Juozas Strolia (1897-1969) sukūrė melodiją P. Jurkaus eilėraščiui „Kaip grįžtančius namo paukščius“, kuris dabar yra tapęs populiaria giesme, įrašyta į plokštelės. Su ja supažindino sūnus kompoz. Vytautas Strolia. P. Jurkų sveikino iš Lietuvos atvykęs jaunystės dienų bičiulis kun. Brunonas Bogužas.

Trijų Lietuvos dailininkų darbų paroda Čikagoje, susieta su VI-ju mokslo ir kūrybos simpoziumu, 1989 m. lapkričio 19 d. buvo atidaryta Balzeco lietuvių kultūros muziejaus galerijoje ir veiks iki š. m. sausio 20 d. Parodan įsijungė J. D. Wilsono Lakeside studijos kūrybinėje stovykloje dirbę tapytojai Augustinas Savickas ir jo sūnus Raimondas, o prie jų prisidėjo ten ilgesnį laiką praleidęs skulptorius ir keramikas Kęstutis Musteikis. J. D. Wilsonas yra žymus parodų rengėjas ir dailininkų rėmėjas. Į savo dailės centrą Lakeside jis pasikviečia rinkinius dailininkus iš viso pasaulio, jiems parūpina kambarį, maistą, kūrybinę sąlygą Mičigano ežero pakrantėje. Pinigus už ten sukurtus kūrinius, parduotus parodoje, pusiau pasidalina J. D. Wilsonas ir jo globojamas dailininkas. Tokie dailininkai tampa aukštą prestižą turinčios J. D. Wilsono Lakeside grupės nariais, dalyvauja jo rengiamose parodose. Bene žymiausias yra tarptautinės parodos Čikagos Navy Pier galerijoje kiekvieną pavasarį ir rudenį. J. D. Wilsono ten rengiamos nuo 1980 m.

Balzeco lietuvių kultūros muziejaus parodoje amžiumi vyriausias buvo dail. Augustinas Savickas, 1919 m. gegužės 12 d. Kopenhagoje gimęs rašytojas ir Lietuvos diplomato Jurgio Savickio sūnus, II D. karo metus praleidęs Sovietų Sąjungoje, Vilniaus dailės instituto baigęs 1949 m. Ankstesniuose kūriniuose buvo duoklės komparatyvus reikalavimams, bet nuo 1975 m. jo tapyba, pasižyminti stiprių koloritu, pasuko abstraktine kryptimi, padvelkė religinėmis temomis. Sūnus dail. Raimondas Savickas, turintis bibliotekininkystės specialybę, taip pat yra tapytojas, žinias semiantis tėvo studijoje. Jo spalvos tamsesnės, energingesnės teptuko brūkšniai. Parodos lankytojų dėmesį atrėpė dail. Raimondo Savicko kūrinių ciklas „Sugrįžimas“, kurį sudaro tamsiam Vilniaus fone vaizduojantys šviesiaspalviai žmonės, atspindintys dabartines nuotaikas. Dail. Kęstutis Musteikis, skulptorius ir keramikas, taip pat yra jaunėsiosios kartos atstovas, baigęs Vilniaus dailės institutą. Jo kūrybai yra būdingi ryškiai su Lietuvos praeitimi, jos tautodailė.

Pirmuosius koncertus Kaune ir Vilniuje surengė naujas kamerinis orkestras, suorganizuotas meno vadovo ir dirigento Gedimino Dalinkevičiaus. Orkestre susibūrė daugiausia Vilniaus konservatorijos auklėtiniai, tarp kurių yra ir dvylikametis Juozas Naujalis meno mokyklos moksleivis Vilhelmas Čepinskis – Balio Dvariono bei kitų konkursų laureatas. Soliste pakviesta M. Glinkos konkurso laureatė Judita Leitaitė. Kamerinis kauniečių orkestras jau yra koncertavęs Baltstogės ir Tartu miestuose, nes Kauną su jais jungia bendradarbiavimo ryšiai.

Kauno politechnikos instituto akademini „Jaunystės“ choras su savo vadovu A. Viesulu dalyvavo tarptautiniame chorų konkurse, kuris kasmet surengiamas kurortiniame Austrijos mieste Spital an der Drau. Tai buvo pirmas lietuvių įsijungimas į šį konkursą. „Jaunystės“ choras nusivėžė dvi programas – klasikinės muzikos ir lietuviškų dainų. Lietuviškąją programą dalį jungė vadovo A. Viesulo paruošta choreografinė kompozicija, kurioje skambėjo J. Tallat-Kelpšos, L. Povilaicius, S. Šimkus ir V. Budrevičiaus kūriniai. Ta lietuviškų dainų rinktinė „Jaunystės“ chorui laimėjo antrąją konkurso premiją ir žiūrovų prizą.

Vilniaus operos ir baleto teatras, išlydėdamas 1989 metus, vilniečių pakvietė į naujo dviejų veikslių baleto „Paskutinės pagonių apeigos“ premjerą. Šiam baletui panaudota Broniaus Kutavičiaus keturių oratorių muzika – „Panteistinės oratorijos“, „Paskutinių pagonių apeigų“, „Iš jotvingių akmenų“ ir „Pasaulio medžio“. Libretą parashė poetas Sigita Gedas, o baleto tapusias oratorijas įvesdinęs istorinius veikėjus: paskutinįjį gedimainių giminės valdovą Žygimantą Augustą, jo žmonas Elžbietą ir Barborą Radvilaitę, motiną Boną Sforcą. Choreografijos autorius – baletmeisteris Jurijus Smorininas. Scenovaizdžius sukūrė dail. Henrikas Ciparis, pagrindinius vaidmenis – Aušra Gineitytė ir Jonas Katakinas.

Antroji konkursinė nuotraukų paroda „Kraštotyra“, turėjusi įamžinti gražiausius Užnemunės kampelius, jų senąją medinę architektūrą ir liaudies dailę, respublikiniu mastu buvo surengta Marijampolės fotografijoje. Parodos išjungė devyniolika Lietuvos fotomenininkų, parūpinusių apie porą šimtų nuotraukų. Didžiąją jų dalį sudarė pilių ir piliakalnių vaizdai. Prizai buvo paskirti už Sūdovos krašto istorines temas. Pagrindinis parodos prizas įteiktas marijampoliečiui Kazimieriui Linkevičiui už nuotraukų seriją „Senosios kapinės“. Jis laimėjo ir Lietuvos kraštotyros draugijos premiją už opų paminklų apsaugos problemų atskleidimą. Kiti prizai paskirti: vilniečiui M. Sakalauskui – už Lietuvos pilių nuotraukas, vilniečiui A. Petasiūniui ir perloječiui J. Vaitcekauskui – už piliakalnių nuotraukas. Lietuvos fotomenininkų sąjungos premija už meniškumą teko vilniečiui V. Balčyčiui.

Tarptautinių knygženklų konkursą į jį parodą „Vilnius – metropolis Lituaniae“ („Vilnius – Lietuvos sostinė“) pernai surengė Vilniaus miesto vykdomojo komiteto kultūros valdyba, „Tėviskės“ draugija, Martyno Mažvydo biblioteka ir Vilniaus knygženklų klubas. Konkursinė paroda paminėtos dvi Vilniaus suaktyvė: jo atgavimo penkiasdešimtis ir pirmasis pavadinimas sostine Lietuvos didžiojo kunigaikščio Gedimino laiške 1323 m. Nuo tos reikšmingos datos pernai buvo praėję 666 metai. Konkursui gauta 415 knygženklų, susietų su Vilniaus istorija, architektūra, žymiaisiais žmonėmis. Juos atsiuntė šimtas septyniadesimt vienas grafikas iš įvairių pasaulio šalių. Didžiausią grupę sudarė 45 Lietuvos atstovai. Konkursu laureatai buvo paskelbti knygženklų parodos atidaryme Martyno Mažvydo tautinėje bibliotekoje: A. Indrašius, V. Ajauskas, D. Mažeikytė, A. Kmeiliauskas, I. Labutytė, E. Kriaučiūnaitė ir E. Čibinskis iš Lietuvos, V. Zujevas iš Rusijos, B. Soroka iš Ukrainos ir D. Goltšche iš R. Vokietijos. Šiais metais knygženklų paroda „Vilnius – Lietuvos sostinė“ bus perkelta į Vakarų Vokietijos Duisburgo, Prancūzijos Strasburgo, Italijos Pavijos ir Suomijos Jeno miestus, su kuriais yra susijiminę Vilnius. V. Kst.

PRISIKĖLIMO
PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 College St., Toronto, Ontario M6H 1A8
Telefonai: (416) 532-3400 ir 532-3414

KASOS VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais – nuo 9.30 v. ryto iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais – nuo 9.30 v. ryto iki 8.00 v.v.; šeštadieniais – nuo 9.00 v. ryto iki 1.00 p.p.; sekmadieniais nuo 9.00 v. ryto iki 12.30 v.p.p. SKYRIUS ANAPILYJE: Sekmadieniais nuo 9.30 v. ryto iki 1.00 v.p.p.

MOKA UŽ:	IMA UŽ:
90-179 d. term. ind. 9 1/2 %	Asmeninės paskolas
180-185 d. term. ind. 9 1/4 %	nuo 13 %
1 metų term. indėlius 10 %	Sutarties paskolas
2 metų term. indėlius 9 1/2 %	nuo 13 %
3 metų term. indėlius 9 1/2 %	Nekiln. turto paskolas:
1 metų GIC-met. palūk. ... 11 %	Su nekeičiamu nuosimčiu
2 metų GIC-met. palūk. ... 10 1/2 %	1 metų 12 1/4 %
3 metų GIC-met. palūk. ... 10 1/2 %	2 metų 12 1/2 %
1 metų GIC-met. palūk. ... 10 %	3 metų 12 1/2 %
RRSP, RRIF ir OHOSP 8 3/4 %	Su keičiamu nuosimčiu
RRSP ir RRIF-1 m. term. ind. 11 %	1, 2 ir 3 metų 11 1/2 %
RRSP ir RRIF-2 m. term. ind. 10 1/2 %	
RRSP ir RRIF-3 m. term. ind. 10 1/2 %	
Taupomąją sąskaitą 8 %	
Kasd. pal. taupymo sąsk. 9 1/4 %	
Kasd. pal. čekių sąsk. 5 1/4 %	

Duodame asmenines paskolas iki \$50,000 ir mirties atveju apdraustas iki 75% (kainoto turto vertės. Parduodame pinigines perlaides (money orders) ir keliolikius čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas.

AKTYVAI virš 44 milijonų dolerių

Mūsų tikslas – ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

STEPHAN'S FURS 406 Roncesvalles Ave.
Telefonas 536-5936 ir
2239 Bloor Street West. Telefonas 762-7775
Parduodami kailiniai opsiuotai ir įvairaus kailio kepurės.
Priimami užsakymai. Daromi pataisymai bei persiuvimai.

LIETUVIO SAVININKO VAISTINĖ
MARGIS DRUG STORE

JOHN V. MARGIS, Phm. B.
408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944
PRIMA "ONTARIO DRUG BENEFIT" RECEPTUS.
PENSININKAMS 15% NUOLAIDA NUO VISKO (ISSKYRUS CIGARETES)
NEMOKAMAS PRISTATYMAS Į NAMUS

MARGIS DRUG STORE TURI "LOTTARIO" LOTERIJOS
SKAITYTUVĄ (KOMPIUTERĮ)

TOTAL TRADES RENOVATING

151 Carlingview Dr., Unit 5, Rexdale, Ontario
• atlieku visus elektrinius darbus – namų, įstaigų, įmonių
• įrengiu aliumininius gaminius – lauko sienas, langus, duris, veidrodžius
• atlieku pagrindinius namų remontus – prausyklų, rūšių, padidinu gintas, verandas

Bob (Gintas) Artickonis 674-1068

AUTOMOTIVE FIBER
AUTOBODY AND COLLISION REPAIRS

Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas ir dažymas:
sąžiningas darbas, pigios kainos.

Savininkas – RICHARDAS KYBARTAS,
22 BELVIA ROAD,
Etobicoke, Ont. M8W 3R3 Telefonas 252-8863

T. ir T. SERVICE CENTRE GARAŽAS

1814 Berkel Rd., Mississauga L4X 1M7
Telefonas: 625-0707 Savininkas – Tom Thompson

Kokia jūsų namo vertė?

Skambinkite dar šiandien dėl nemokamo jūsų namo įkainojimo.

ANTANAS GENYS

RE/MAX professionals inc. Realtor

1 east mall crescent
etobicoke, ontario M9B 6G8

232-9000
res: 231-2839

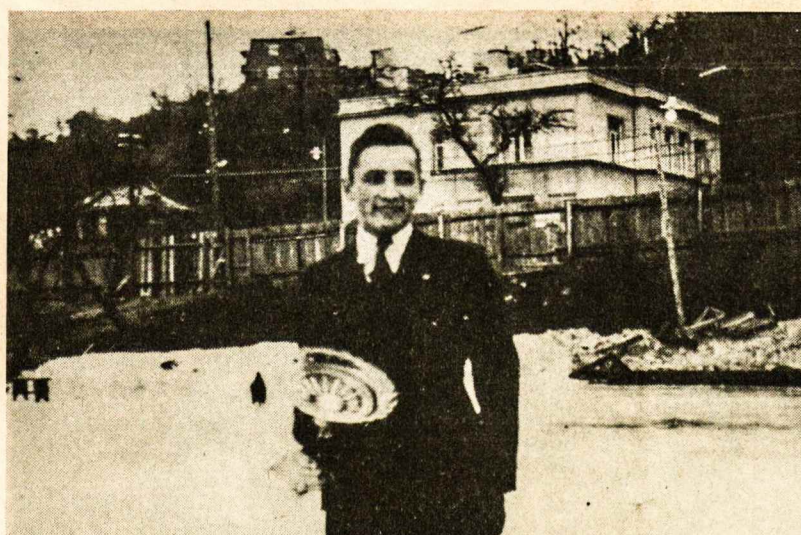
Greitas ir tikslus patarnavimas!

DRAUDA

gyvybės, automobilių, gaisro atveju, nuomininkų turto, verslo ir komercijos

Juozas Eimis Ramas
Tel. 231-5641, namų 766-5857

Allstate 5233 Dundas St. W. (arti Kipling)
Islington, Ontario M9B 1A6
Klientų patogumui, susitarus, atvažiuoju į namus

VINCAS IGNAITIS Kaune, LFLS čiuožkyje, su SELL žiemos olimpiados 1935 m. Rygoje laimėta taurė

SPORTAS

Redaguoja SIGITAS KRAŠAUSKAS,
32 Pasadena Gardens, Toronto, Ontario, M6S 4R5,
telefonas (416) 766-5367

Lietuvis mokė čiuožti kanadiečius...

Tokia antrašte Vilniaus "Sporto" 1989 m. gruodžio 14 laidoje Marija Trasauskienė pristato buvusį nepriklausomos Lietuvos dailiojo čiuožimo ilgametį meistrį Vincą Ignaitį. Pradėdama straipsnį ji sako: "Jaučiame didelę skolą, kad iki šiol spaudoje beveik neužsiminta apie Vincą Ignaitį, geriausią prieškarinio Lietuvos čiuožėją. Tikras nusipatyręs, kad nebuvęs išpausdintas jo vadovėlis, parašytas prieš 50 metų. (Dėl karo sąlygų vadovėlis nebuvo išpausdintas ir tik 1989 m. atrastas jo rankraštis. Red.). Liūdnokos sukaiktis proga norime nors šiek tiek užpildyti spragas mūsų sporto istorijoje. Tuo labiau, jog talentingo sportininko, drauge ir pedagogo, Lietuvos labai pasižentusio visuomenininko veikla nenutrūko ir išėjimoje". Straipsnis pailiustruotas dviem nuotraukomis: "Taip Vincas Ignaitis atrodė jaunystėje" (nusi-fotografavęs po pergalės Rygoje) ir antroje – "Taip atrodė dabar su žmona Irena ir dukra Aldona".

Tiesa, pokario metais Lietuvoje nebuvo galima kalbėti apie nepriklausomos Lietuvos geruosius sportininkus, ypačiai tuos, kurie karui baigiantis pasitraukė į vakarus. Jų pavardės buvo braukiamos iš enciklopedijų ir spaudos puslapių. O Vincas Ignaitis, kaip sportininko ir visuomenininko, gyvenimo darbų eiga buvo įdomi ir šakota. Įdomu ir tai, kad jis sportą laiko žmonių visuomeninio, socialinio gyvenimo dalimi. Iš to taško žiūrint, sportininkas tuo pačiu jau yra visuomenininkas plačia prasme.

Pirmosios dailiojo čiuožimo varžybos Lietuvoje buvo pravestos 1922-23 žiemą Kaune ir jas organizavo Kauno LFLS. Laimėtoju tapo tuometinis iškiliausias šios sporto šakos čiuožėjas Liudas Zeikus. Po to kasmet buvo ruošiamos vis platesnio masto su pajavirinta programa dailiojo čiuožimo varžybos. Ir štai 1931-32 sezono metu iškyla nauja pajėga, tai Vincas Ignaitis (jaunų klaseje). 1933 metais jis jau dalyvauja vyrų meistrių klaseje ir laimi pirmą kartą Lietuvos dailiojo čiuožimo meistro titulą, kurį išlaikė iki 1944 m. Tais pačiais metais Vilniuje pirmą kartą pravestose Lietuvos dailiojo čiuožimo pirmenybėse, vyrų meistrių grupėje iš penkių varžovų Vincas Ignaitis vėl tampa pirmuoju.

1935 V. Ignaitis atstovavo Lietuvai Pabaltijo ir Suomijos studentų SELL žiemos olimpiadoje Rygoje, laimėdamas pirmą vietą. 1937 m. Austrijoje, Salzburge, pasaulio studentų dailiojo čiuožimo olimpiadoje jam teko penktoji vieta, o 1938 m. Kūno kultūros rūmų pasiūstas, čiuožimo žinias gilino Berlyne. 1937-38, 1938-39 su Latvija, 1939-40 su Estija varžybose – pirmųjų vietų laimėtojas, tuo pačiu Pabaltijo dailiojo čiuožimo meistris. 1941 m. Leningrade laimėjo 4 vietą.

1937-38 m. Kaune V. Ignaitis įstėgė Jachtklubo čiuožkyje, Parodų aikštėje, čiuožimo mokyklą. Pradėjo su 50 mokinių, o jau sekančiais metais ją lankė arti 350. 1938 m. mokykla buvo perkelta į Kūno kultūros

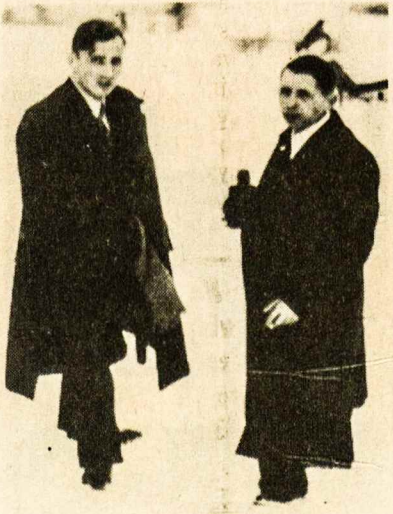
rūmų sporto salę, kur po stogu ilgai išsilaikydavo natūralaus šalčio ledas. Mokykla buvo populiari, nes jos tikslas buvo ne tik mokytį čiuožti, bet ir auklėti jaunuosius čiuožikus, kultūringiau praleisti laisvalaikį, pailsėti ir sportuoti ant ledo. Mokiniai kartu su mokytojais rengė pasirodymus ir kituose miestuose. Po sėkmingų pasirodymų Marijampolėje, Panevėžyje, Telšiuose, Šiauliuose atsirado daugiau tiek pramoginio, tiek sportinio čiuožimo entuziastų, ir kartu čiuožimo lygis pakilo.

Lietuvos spaudoje Vincas Ignaitis daug rašė apie čiuožimą. 1939 m. buvo paruošęs išsamų vadovėlį, su vyresniojo brolio Andriumi sudarė dailiojo čiuožimo terminus. Dalį šios medžiagos jo artimas draugas J. Klimas yra paskelbęs pokario Lietuvos spaudoje, žinoma, ne autorigaus vardu, bet slapyvardžiu. Vadovėlio rankraščio ištraukos buvo skelbtos 1937-89 metų "Fizinio auklėjimo" laidose.

V. Ignaitis pradėję darba pokario metais Lietuvoje tęsė jo mokinius. Jie aktyviai sportavo, dirbo trenieriais, teisėjais. Sąjunginėse varžybose gerai pasirodydavo A. Guzikas, Leokadija ir Teresė Klimavičiūtės, Marija Daugėlaitė, J. Puodžiūnas, J. Senkus ir kt.

V. Ignaitis ano meto mokinė Marija Daugėlaitė nuosekliai tęsė savo mokytojo pradėtą darbą. Ji mokė veltui jaunuosius mokinius. Išleido 1963 m. pradžiamokslį "Čiuožime dailiai", ir iš jos mokinių tarpo išaugo net sporto žvaigždžių: L. Zalytė-Vanagienė, L. Dzemydaitė, R. Eismontaitė-Kisieliene, I. Bakytė-Zulienė ir kt. Ši dailiojo čiuožimo trenerė taip pat išaugojo daug vertingos medžiagos sporto istorijai iš nepriklausomos Lietuvos ir vėlesnių laikų.

Vincas Ignaitis atvyko į Kanadą 1949 m. Teko jam dirbti ukyje ir fabrike. 1950 m. jis buvo pakviestas Brantfordo, Ontario provincijoje, čiuožimo klubo instruktoriaus pareigoms. Čia jis darbavosi tris sezonus, mokydams ir treniruodamas kanadiečius. Greta jis rengė dailiojo

VINCAS IGNAITIS ir LIUDAS ZEIKUS 1937 m. Austrijoje, Salzburge, prieš pasaulio studentų dailiojo čiuožimo olimpiadą

Siunčiame ir parduodame
220 voltų/50 H₂
elektrinius reikmenis (skaitant ir "Camcorders", "VCR" bei "TV" vartojimui Europoje-Lietuvoje)
Universal Overseas Services
1960 Ellesmere Rd. Unit 6
Scarborough, Ont. M1H 2V9
Tel. (416) 438-7500

OVERSEAS VIDEO TAPE

Pakeičiame 3 val. video juostas iš vienos sistemos į kitą tik už \$45. Darbas garantuotas. NTSC, PAL, SECAM, Europos, Azijos, Afrikos ir Australijos sistemos į kanadišką ir atvirkščiai. 8 ir 16 mm filmas ir skaidres pakeičiame į video.
KODĖL MOKĖTI DAUGIAU?
Skambinkite tel. 244-1822.

Sąžiningas, konfidencialus patarnavimas

Parduodant, perkant ar tik norint informaciją apie nekilnojamas nuosavybes prašom man paskambinti

Justinas Raškauskas

624-6336 namų 897-0068

ALLAN BROWN REAL ESTATE (Ont.) LTD., REALTOR
Toronto & Mississauga Real Estate Board
4078 Dixie Rd., Mississauga, Ont. L4W 1M4

čiuožimo varžybas, ruošdavo programą sezono uždarymo pasirodymams – "ice show". Programa trukdavo dvi valandas su 15 min. pertrauka. Buvo įdomu, kai po stogu salėje, veikiant šviesų spalvoms, gerai muzikai, atitinkamais drabužiais apsirengę čiuožėjai atlikdavo įvairius grupinius, porinius ar pavienius numerius, pajavirindami komiškais. Kas buvo jaunam sportininkui tik svajonė, tapo tikrove, tik kitoje šalyje, už jūrų marių... Pats instruktorius turbūt netikėjo. Kanadiečiai šiuos pasirodymus ant ledo labai mėgo. Dalyvaudavo visi klubo nariai, suaugę ir vaikai, apie 150. Pasirodymui ruošdavosi iš anksto, tarytum kokiai šventei. Tie pasirodymai instruktorius pavykdavo, ir žmonės juos noriai lankydavo. Ne užtekdavo vieno vakaro, reikėdavo dviejų. O salėje tilpdavo apie 2500 žmonių. Programos paruošimui ir tai padėjo, nes V. Ignaitis jau Kaune, nors ir ribotomis priemonėmis, panašius pasirodymus ant ledo buvo kartu su Liudu Zeikumu ruošęs. Brantfordo čiuožimo klubas kvietė V. I. pasilikti ir dirbti toliau, bet šeimos ir ūkio reikalai vertė pasirinkti.

Vincas Ignaitis mokėsi Marijampolės Rygiškių Jono gimnazijoje. Teises mokslus baigė Kaune, Vytauto Didžiojo universitete. 1943-44 m. buvo apylinkės teismo teisėjas Asmenoje ir Vilniuje. V. Ignaitis, kaip ir daugelis Lietuvos sportininkų, buvo jaunas – žadantis visuomenininkas. Karo metu Vilniuje jis Laisvės fondo, kuriam pirmininkavo kun. Alfonsas Lipniūnas, narys. Buvo įsijungęs į pogrindį, platino ir rėmė spaudą. 1944 metais, tik po Naujų metų, prašomas buvusios laikinosios vyriausybės einančio pareigas ministro pirmininko dr. J. Ambrazevičiaus, vyksta kartu su F. Andriūnu (dabar gyvenančiu JAV) į Latviją, Estiją patirti apie tų kraštų rezistenciją. Kelionė buvo riziška, tačiau pavyko.

Gyvendamas Kanadoje, įsijungė į Lietuvos Bendruomenę, buvo krašto tarybos narys irėjo įvairias pareigas Delhi, vėliau Rodney apylinkių valdybose, buvo šeštadienės mokyklos mokytojas. 1978 m. buvo pirmųjų Pasaulio lietuvių dienų ir PLS žaidynių organizacinio komiteto narys, taip pat buvo vienas iš Amerikos lietuvių fondo (1961) ir Kanados lietuvių fondo (1962) steigėjų, "Teviškės žiburių" leidėjų valdybos sekretorius.

Parašė ilgai užtrukusį darbą "Žmonių socialinis gyvenimas", kur pamatuotai iškelia šiu laikų vyraujančią klaidingą socialinio gyvenimo aiškinimą ir pagrindžia teisinges, demokratines valstybės santvarką. Šis darbas spausdinti išsijustas į Lietuvą.

Šiuo metu Vincas Ignaitis su šeima gyvena Toronto. Žyiam buvusiame sportininkui, visuomenininkui, lietuviui sportininkai linki sveikatos ir dar ilgų poilsio metų, pagal jo mėgstamą pasakymą: "Darbo pakeitimas yra poilsis".

Slidinėjimo pirmenybės

1990 m. kovo 3 d. įvyks Šiaurės Amerikos lietuvių (SALFAS) slidinėjimo metinės pirmenybės Loretto Ski Resort – Loretto vietovėje, Ontario, (apie 40 mylių į šiaurę nuo Toronto). Jas vykdys Toronto LSK "Jungtis". Tai jau trečią kartą į eilės. Varžomasi bus visose amžiaus klasėse "Didžiojo slalomo" ir "Slalomo" nusileidimui. Smulki informacija apie šias pirmenybes bus paskelbta vėliau. Pagrindiniai organizatoriai yra "Jungties" pirmininkas Rimas Kulias ir Audra Danaitytė.

Skautų veikla

• "Satrijos" ir "Rambynų" tūntų Lietuvos nepriklausomybės minėjimas įvyks vasario 11, sekmadienį, Priskelimo parapijos salėje. Vasario 17, šeštadienį, visi Toronto skautai dalyvauja maisto rinkime, tiems, kurie neturi užtektinai pavalgyti. Vasario 22 d. skautų įkūrėjo Baden Powello gimimo diena. Kovo 4 – Kaziuko mugė, Priskelimo parapijos salėje. Kovo 17-18 d.d. DLK Mindaugo sk. drg-vės iškyla į "Romuvą".

• Toronto "Rambynų" sk. tūnto draugininkai: vilkiukai – sk.v.v.sl. Andrius Paškus tel. 766-7984, skautų – sl. Jonas Mockus tel. 489-7735, prit. skautų. – sk.v.v.sl. Ričardas Kalendra tel. 621-2332, sk. vyčių – sk.v.v.sl. Marius Bijūnas tel. 621-1638, jūrų skautų – j.b.s. Vytautas Keturakis tel. 651-1239. Visos drg-vės laukia naujų narių. Tėveliai prašomi Lietuvos nepriklausomybės minėjimo progą įrašyti savo vaikus į lietuvių skautų organizaciją. Jie nebus apvilni, nes turės mėgstamus užsiėmimus. M.

FUTURE.I
REAL ESTATE LTD. REALTOR

Nijolė Bates
Namų pirkimo bei pardavimo bendrovės atstovė verslo 769-3300 namų 769-1835

• Patarnauja lietuvių kalba.
• Nemokamas namų įvertinimas

130 Kennedy Avenue,
Toronto, Ontario M6S 2X9

Pirkite namus
geresnei savo atečiai

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

MOKA:

9 1/2 % už 90 dienų term.indėlius
9 3/4 % už 6 mėn.term.indėlius
10 % už 1 m. term. indėlius
9 1/2 % už 2 m. term. indėlius
9 1/2 % už 3 m. term. indėlius
10 % už 1 m. GIC mėn. palūk.
11 % už 1 m. GIC invest. pažym.
10 1/2 % už 2 m. GIC invest. pažym.
10 1/2 % už 3 m. GIC invest. pažym.
8 3/4 % už RRSP ir RRIF ind. (variable rate)
11 % už RRSP ir RRIF 1 m. term. ind.
10 1/2 % už RRSP ir RRIF 2 m. term. ind.
10 1/2 % už RRSP ir RRIF 3 m. term. ind.
8 3/4 % už namų planą - OHOSP (variable rate)

IMA:

už asmenines paskolas nuo...13 %
už nekilnojamo turto paskolas (mortgages): su nekeičiamu nuosimčiu
1 metų 12 1/4 %
2 metų 12 1/2 %
3 metų 12 1/2 % (fixed rate)

su keičiamu nuosimčiu
1, 2 ar 3 metų...11 1/2 % (variable rate)

Asmeninės paskolas duodame iki \$65,000 ir mirties atveju apdraustas iki 75% (kainoto turto. Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji mirties atveju.

AKTYVAI virš 75 milijonų dolerių

Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydyje, bet nedaugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$15,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. Gaunama pinigines perlaides, kelionės čekiai (American Express).

BŪSTINĖ: Lietuvių namai —
1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 1A6

Telefonas 532-1149

KINGSWAY NATIONAL
REAL ESTATE LTD., REALTOR

1614 Bloor St. W., Toronto, M6P 1A7 (Arti Toronto Lietuvių namų)

PERKANT – PARDUODANT NAMĄ AR KOKIĄ NEKILNOJAMĄ NUOSAVYBĘ, VISADA JUMS SAŽINGAI IR DRAUGIŠKAI PATARNAUS

STASYS JOKUBAITIS
Nemokamas namo įkainojimas.
Telefonai 535-2331 arba 537-2869

A. W. GARBENS REAL ESTATE INC.

121 Willowdale Ave., Suite 106, Willowdale, Ont. M2N 6A3.
Telefonai: 225-5699 arba 489-1543

Nekilnojamo turto įstaiga, tarnaujanti tautiečiams nuo 1951 metų. Lietuviams nuolaida namo pardavimo atveju.

Alfonsas Garbenis, sn. (tėvas) ir Alfonsas Garbenis, jn. (sūnus) – s a v i n i n k a i
Namų įkainojimo skyrius
HURONIA YORK APPRAISAL CORPORATION
1211 Gorham St., Units 1&2, Newmarket, Ont. L3Y 7V1.
Telefonas (Toronto linijos)
(416) 773-6480, (416) 773-3779

ALFONSAS W. GARBENIS, jn., B. Econ. CRA, SRA, kvalifikuotas įkainotojas nuosavybių – mirties atveju, palikimu, investicijų, (V. Day Capital Gains) ir patarėjas kituose nekilnojamo turto reikaluose.

RE/MAX
renown realty ltd., realtor
an independent member broker

daiva t. dalinda, B.A.
associate broker

4887 dundas street west
islington, ontario M9A 1B2
res: 766-2897

232-2322

DEŠIMTIES METŲ PATYRIMAS
NEMOKAMAS NAMO ĮKAINOJIMAS

MARIUS E. RUSINAS, turis aštuonerių metų patyrimą, patarnauja visose pensijų srityse:

- RRSP – nuo 1 iki 10 metų garantuoti pažymėjimai
- RRIF pensijų fondas
- metinė renta (Annuities) – nuo 5 iki 20 metų išmokos abiem (vyriui ir žmonai) arba vienam (kitam mirus)
- įvairūs fondai (Segregated Funds) – gyvybės, sveikatos, grupinė drauda
- atstovauja visom gyvybės draudos bendrovėm
- klientų patogumui, susitarus, atvažiuoja į namus

Canada Life Assurance Company
390 Bay St. nr. 600, Toronto M5H 2Y2
Darbo (416) 868-0922, namų (416) 848-0320

AŲA JONUI ADOMASKUI

iškeliavus amžinybėn,

žmonai ONUTEI, sūnams – EDVARDUI, ALGIUI su šeima, giminėms ir artimiesiems reiškiamė gilią užuojautą bei kartu liūdime –

Marija Borusienė

Česė ir Antanas Pažerūnai

Kanados įvykiai

(Atkelta iš 1-mo psl.)

Buffalo burmistras J. Griffinas jį aplankiusiai dienraščio "The Toronto Sun" korespondentei Elaine Moyle prisipažino, kad pernai vėlyvą rudenį jo mieste viešėjo T. Eatono didžiųjų krautuvų tinklo atstovai iš Toronto. Jie svarstė galimybes atidaryti T. Eatono krautuvę Buffalo mieste, kurį dabar užplūdo pigesnių kainų ieškančios kanadiečiai. Jų antplūdžio dėka Buffalo krautuvėse padidėjo prekyba, o mieste sustiprėjo prekių gamyba. Burmistras J. Griffinas tiki, kad reikalai dar labiau pagerės po keleto metų, kai plačiau įsigalios Kanados ir JAV laisvos prekybos sutartis, pastebimai sumažės maito ir mokesčių užtvaros. T. Eatono bendrovė, priklausanti jo šeimos įpėdinams, Kanadoje turi 104 krautuvų imperiją su metine dviejų milijonų dolerių apyvarta, nepaliesta jokios skolos. Buffalo burmistras J. Griffinas džiaugtųsi T. Eatono krautuvų tinklo perkėlimu į JAV. Tokia idėja gundančiai atrodo ir kitų Kanados krautuvų tinklų vadovams Ontario provincijoje, kur jiems Dievo akto įstatymu vis dar draudžiama prekyba sekmadieniais. Premjeras D. Petersonas atsisako pakeisti įstatymą, leidimą prekiauti reikalus atidavęs miestų savivaldybėms, kurios taip pat nedrįsta pajudėti. Dėl to kenčia krautuvų savininkai pietinėje Ontario dalyje, nes gyventojai važiuoja į JAV miestus, kur prekiauti leidžiama ir sekmadieniais.

JAV ir Kanados laisvos prekybos sutarties pirmąsias metines komentatoriai paminėjo š. m. sausio pradžioje. Sutarties priešai vis dar rauda, kad ši sutartis žalinga Kanados ekonomijai. Esą nuostolių neša ir nedarbą didina prasidėjęs kai kurių įmonių užsidarymas. Sutarties atmetimo net pankstintais Kanados parlamento rinkimais siekė liberalų vadas J. Turneris, juos pralaimėjęs ir dabar pasitraukiantis iš politikos. Jo įpėdiniu greičiausiai taps J. Chretienas, paskelbęs kandidatūrą į vadus, nekalbant apie sutarties atšaukimą. Laimėjimo atveju jis tik žada siekti kai kurių Kanadai mažiau palankių sutarties paragrafų pakeitimo. Jos klausimu dėmesio yra vertas Kanados dienraščio "The Globe and Mail" vedamasis sausio 4 d. laidoje, smerkiantis per daug ankstyvas vienerių metų išvadas. Pradinis kai kurių įmonių užsidarymas esąs neišvengimas. Jas teks pakeisti tokomis, kurios savo gaminiais įstengs varžytis JAV rinkose. Daugeliui kanadiečių nepatiko ir 1965 m. pasirašytas laisvo keitimosi automobiliais ir jų dalimis paktas. Pirmaisiais metais apibūsė automobilių prekyba pasiekė \$2,2 milijono sumą. Kanadai atnešdama \$541 milijono deficitą. Pirmajame dešimtmetyje Kanada tik tris kartus susilaukė nežymaus balanso savo naudai, o dabar automobilių pakto dėka prekybinis Kanados balansas su JAV kasmet turi apie šešis milijonus dolerių pelno.

NIJOLĖ SADŪNAITĖ, žymioji laisvės kovotoja ir buvusi sąžinės kalinė, prel. J. Kučingio rūpesčiu buvo iškviesta į JAV-bes, Los Angeles miestą. N. Sadūnaite (dešinėje) sutinkama Religinės šalpos pirm. kun. K. Pugevičiaus, izd. M. Skabeikiens ir kitų Niujorke. Viešnios kelionės lietuvių kolonijose tvarko Juozas Kojelis

TORONTO

KLB Wasagos apylinkė "Tėviškės žiburiams" aukėjo \$20.

Daytona Beach, Florida, apylinkės Amerikos lietuvių klubas atsiuntė "TŽ" \$25 auką.

Leono Raslavičiaus 70 metų sukakties proga Juozas Starkevičius "Tėviškės žiburiams" aukėjo \$100.

A. a. Vaełovo Luko ir a. a. Vytauto Balsio atminimui Sigita ir Vytautas Ausrotai "Tėviškės žiburiams" aukėjo \$25.

A. a. Jono Adomasko atminimui B. B. A. Venslovai "Tėviškės žiburiams" aukėjo \$30.

A. a. Justinos Ramonienės atminimui vietoje gėlių A. ir K. Rūkai, V. ir T. Kasperavičiai, G. ir B. Gordon "Tėviškės žiburiams" aukėjo \$75.

Wasagos lietuvių moterų būrelis valdyba š. m. sausio 17 d. susirinkime, kuris įvyko Gerojo Ganytojo misijos patalpose, nutartė paskirti: \$100 – "Tėviškės žiburiams"; \$200 – Kanados Lietuvių Bendruomenės vajui; \$300 – "Caritas" Lietuvoje.

KANADOS LIETUVIŲ FONDAS praneša, kad prašymus paramai gauti iš fondo reikia įteikti iki š. m. vasario 16 d. Prašymus reikia įteikti užpildant specialias prašymų formas, kurias galima pasiimti Toronte tiesiog iš KLB krašto valdybos raštinės, arba prašyti, kad formas prisiųstų, kreipiantis į KLB krašto valdybą, 1011 College St., Toronto, Ont. M6H 1A8. Didesnėse apylinkėse prašymų formas galima gauti pas fondo įgaliotinius: Londone pas E. Petrauską, Hamiltone pas J. Pleinį, Montrealyje pas Br. Staškevičių. Kartu primename, kad KL fondas turi teisę pašalpas skirti tik Kanadoje veikiančioms organizacijoms, jų veiklai arba specialioms jų veiklos projektams įvykdyti. Pareiškimus siųskite šiuo adresu: Kanados lietuvių fondas, 1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 1A6.

Kanados lietuvių fondas

Kanados lietuvių muziejui Anapilio moterų būrelis padovanota vitrina jau įrengta. Joje išstatyti naujai gauti įvairūs eksponatai. Taip pat neseniai nupirktą keliaujančiom parodom tinkama didelė vitrina, kurią finansavo Ontario Historical Society. Joje šiuo metu išstatyti seni (1920-1928 m.) Lietuvos kaimo audiniai. Visi kviečiami sekmadieniais po pamaldų muziejuje apsilankyti.

KLK moterų draugijos Lietuvos kankinių parapijos skyrus sausio 27, sekmadienį, minėjo palaimintojo Jurgio Matulaičio mirties metines. (Jis mirė 1927 m. sausio 27 d.). Pamaldose 11 v.r. dalyvavo organizuotai narės, pasipuošusios tautiniais drabužiais su savo vėliava. Tai sukačiai pritaikyta pamokslą pasakė svečias iš Lietuvos kun. Aloyzas Volskis. Visi meldėsi, kad palaimintasis Jurgis Matulaitis greitai būtų paskelbtas šventuoju. Tuoj po pamaldų naujoje Anapilio parodų salėje įvyko iškilmingas Palaimintojo minėjimas. Prel. dr. Pr. Gaidai sukalbėjus invokaciją Palaimintojo garbei, skyrė valdybos pirm. A. Augaitienė pakvietė seselę Palmirą paskaitai "Žvilgsnis į Palaimintojo praktišką gyvenimą". Tai buvo gerai paruošta paskaita, vaizdžiai nušvietusi Palaimintojo gyvenimo kelią, nusižeminimą ir artimui meilę. Ta proga KLKM moterų dr. jos centro valdybos narė N. Budrienė padarė pranešimą apie Lietuvos "Caritui" telkiamas aukas. Skyrė dvasios vadui klebonui kun. J. Staškui sukalbėjus maldą, visi sotinos šios parapijos katalikių moterų sunėtais valgiais. Šio iškilmingo minėjimo rengėjoms priklausė pagarba, tik gaila, renginiui nebuvo skirtas tinkamas dėmesys, nes auditorija galėjo būti gausesnė. vb

Turner & Porter
laidotuvių namai
436 Roncesvalles Ave,
Toronto 3, Ont.
Tel. 533-7954

Turner & Porter

Knygų rišykla
"SAMOGITIA"
meniškai ir iša
knygas bei žurnalus
A. Plėnys
3333 Grassfire Cres., Mississauga,
Ont. L4Y 3J8 Tel. (416) 625-2412

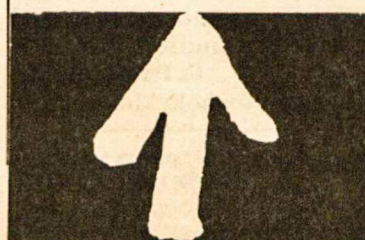
HALLING ELECTRICAL
(Estonian)
Gyvenamies namams ir
komerciniams pastatams.
• elektros išvedžiojimas
• elektros vielų atnaujinimas
• elektrinis šildymas
• vėdinimo įrengimas
• geras darbo atlikimas
Tel. 762-9190 LIC E 1044

DRAUDA
"ALL THE
CHOICE IN THE
WORLD"
MASKELL INSURANCE
BROKERS LTD. (Savininkas Balys Maskeliūnas)
Tel. 251-4864, 251-4025, 251-4824 • Namų: 277-0814
2405 Lakeshore Boulevard West, Suite 403
Toronto, Ontario M8V 1C6
VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA • 20 METŲ PATIRTIS
• ĮVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

Century 21 OFFORD
REALTY LTD.
Member Broker
1531 Mosley St., Site 311, Box 79,
Wasaga Beach, Ont. L0L 2P0
Parduodant, perkant ar tik dėl informacijos apie namus, vasarnamius, ukus, žemes Wasagos, Staynerio ir Collingwood apylinkėse kreipkitės į
Angelę Šalvaitę, B.A.,
pirkimo ir pardavimo atstovę.
Ji mielai jums patarnaus.
Darbo tel. (705) 429-2121,
namų tel. (705) 429-6428.

Galima gauti tik LCBO parduotuvėse
Jeigu negalite rasti Alpenbitter
(100 ml ar 750 ml) jūsų LCBO
parduotuvėje, klauskite parduotuvės vedėjo, kad užsakytų arba rašykite Rittmeister of Canada Inc., 297 South Service Road, Grimsby, Ont., L3M 4E9

Advokatas

ALGIS S. PACEVIČIUS, B.Sc., LL.B.

2 Jane St., Suite 500

Bloor ir Jane gatvių kampas

Toronto, Ontario M6S 4W3

Telefonai:

įstaigos (416) 762-7393

namų 233-0303

Advokatas

VIKTORAS E. RUDINSKAS

B.C.L., LL.B., M.B.A., M. Eng.

15 John St., Suite 2

Weston, Ontario M9N 1J2

Tel. 240-0594

Fax. 248-5922

Advokatas

PETRAS K. ŠIMONĖLIS B.A. M.L.S. LL.B.

perėmė a.a. advokato Algio Puterio
bylas ir testamentus

3425 Dundas St. W., Suite 200

prie Windermere Ave.

Toronto, Ontario M6S 2S4

Telefonas

įstaigos (416) 763-3362

Vaidotas Jonynas, M.B.A., C.F.A.

Telefonas (416) 864-2734

- Turi daugiau kaip 13 metų patyrimo investicijų srityje
- Aukso kasyklų analizuotojas
- Asmeniškai pataria apie "T-Bills", "Canada Savings Bonds", RRSPs, "Mutual funds"
- Sąžiningai patarnauja lietuviškai arba angliškai

Moss, Lawson & Co. Limited
1 Toronto Street, Toronto, Ont. M5C 2W3

G. KELLEHER REAL ESTATE LTD.

Susan Jurėnienė

Profesionali pirkimo ir pardavimo atstovė
mielai jums patarnaus Toronto,
Mississaugos, Oakvillės apylinkėse.
Verslo — (24 v.) tel. 279-6338

Namų — 542-1708

Juozas (Joseph) Norkus

namų pirkimo ir pardavimo atstovas

patarnauja lietuvių kalba

Nemokamas namų įvertinimas

Lietuvių pensininkų namuose "Vilnius" I-me aukšte.

1700 bloor street west
toronto, ontario M6P 4C3

769-1616

FAX 233-0285

3830B Bloor St. W., Islington, Ont. M9B 1K8

Patarnavimai visose pirkimo ir pardavimo srityse.
Kreipkitės į Valterį Drešerį, Kiekvienu įstaiga tvarkosi atskirai.
Didžiausia pirkimo ir pardavimo organizacija pasaulyje.

DRESHER INSURANCE BROKERS

Fax 233-0285 - Tel. 231-2661

3830B Bloor Street West, Islington, Ontario M9B 1K8

Lietuvių kalba patarnauja – V. DREŠERIS ir

RIMA (Petkutė) DREŠERIENĖ

Darbo valandos: 10 v.r. – 7 v.v., šeštadieniais – 10 v.r. – 2 v.p.p.

Narys "Better Business" biuro

Patarnavimas – greitas ir tikslus!

V. Dauginis – telefonai (416) 533-1121 (416) 822-8480

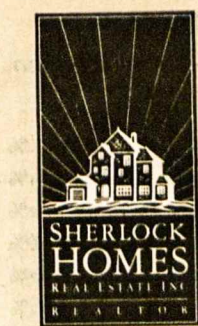
* GAISRO * AUTOMOBILIŲ * ATSAKOMYBĖS *
* GYVYBĖS * KOMERCINĖ *

DRAUDA — INSURANCE

Walter V. Dauginis Insurance Broker Limited,

1613 Bloor St. West, Toronto, Ont., M6P 1A6

(416) 533-1121

Jei norite pirkti ar parduoti namą,
ar gauti informaciją, prašau man
paskambinti.

Prižadu mielai ir sąžiningai patarnauti.

Lina Kuliavienė tel. 534-7788

431 Roncesvalles Ave., Toronto, Ontario

AUDRA Travel
KELIONĖS
LIETUVA
1990

Išvykimo datos:

Gegužės 6 (Finnair)	Liepos 1 (Finnair)	Rugpjūčio 5 (Finnair)
Gegužės 19 (Lufthansa)	Liepos 2 (Air France)	Rugpjūčio 13 (AF ir LH)
Gegužės 30 (Air France)	Liepos 3 (Lufthansa)	Rugsėjo 7 (Air France)
Birželio 17 (Finnair)	Liepos 4 (Air France)	Spalio 2 (Lufthansa)

Grįžimo datos – įvairios
Prilimame užsakymus planuojamiems
"Worldways" skridimams
TORONTO-RYGA

Išvykimo datos:

Birželio 18

Liepos 9

Liepos 30

Rugpjūčio 20

Rugsėjo 10

Grįžimo datos:

Liepos 10

Liepos 31

Rugpjūčio 21

Rugsėjo 11

Spalio 2

KAINA – \$899.00.

Leidžiama bagažo svoris 30 kg. Užsakant skridimą būtina mokėti rankpinigius. Skridimui neįvykus – rankpinigiai pilnai grąžinami. "Audra Travel" už "Worldways" skridimus neatsakinga, tačiau skridimams neįvykus, parūpins keleiviams reguliarias keliones į Lietuvą.

Planuojami TIESIOGINIAI SKRIDIMAI Į VILNIŲ
iš Frankfurto, Helsinkio ir Paryžiaus!

Smulkesnių žinių teiraukitės

tel. (416) 769-2500, TELEX 06-967812, FAX (416) 763-6279

2100 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6S 1M7

Registracijos numeriai 2559030 ir 2475066

TORONTONT

Anapilio žinios

— Praėjusi sekmadienį paminėtos mirties metinės palaimintojo Jurgio Matulaičio. Pamokslą abiejose Mišiose pasakė svečias iš Lietuvos kun. Aloyzas Volskis.

— Parapijos tarybos susirinkimas bus vasario 13, antradienį, 7.30 v.v. parapijos salėje. Prašome visus tarybos sekcijų pirmininkus paraginti savo sekcijų narius susirinkime dalyvauti.

— Parapijos tarybos kultūrinė sekcija rengia metinę jaunų talentų popietę ir jaunų dailininkų parodą balandžio 1 d., 12.30 v.p.p. Anapilio salėje. Registravimasis pas pirm. Slavą Žiemelę tel. 823-7261.

— Sutvirtinimo sakramentas bus teikiamas per parapijos šventę, rugsėjo 23 d. Pasiruošimo pamokas greitai laikui pradės vesti ses. Palmira. Norintieji Sutvirtinimo sakramentą priimti prašomi registruotis parapijos klebonijoje tel. 277-1270.

— Aukėjo Religinei Lietuvos šalpai: \$100 — A. Z. Stančikai; parapijai: \$3,000 — iš a.a. Antano Raščiaus palikimo; \$1,000 — Prisikėlimo par. bankelis; \$100 — V. Pulkauninkas; \$50 — P. Z. Linkevičiai.

— Mišios, vasario 4, sekmadienį, 9.30 v.v. už a.a. Antaniną Staškevičienę, 11.00 v.v. už parapiją; Wasagėje 2.00 v.p.p. už a.a. Steponą Kirstuką.

Lietuvių namų žinios

— Lietuvių slaugos namams aukėjo: \$20 — L. Balsienė a.a. Leokadijos Česekienės atminimui. Iš viso statybos fonde yra \$161,759. Aukos priimamos "Paramoje" sask. nr. 8711, Prisikėlimo parapijos kredito kooperatyve nr. 155332.17. Aukos atleidžiamos nuo valstybinių mokesčių.

— Sekmadienio popietėje dalyvavo 230 asmenų. Svečių knygoje pasirašė: A. Dubosaitė iš Kauno; Vyt. Stanulis iš Čikagos; P. Pretkus iš Los Angeles, I. Garunkšienė.

— Užgavėnių karnavalo bilietai parduodami kasdien LN raštinėje, sekmadienio popietę metu ir pas LN visuomeninio komiteto narius. Galima rezervuoti stalus, atsilyginant iš anksto už viso stalo bilietus.

— Sausio 28, sekmadienio popietės metu, buvo įteikta atsisveikinimo dovana (radijas su magnetofonu) LN administratorėi Aldonai Skilandžiūnienei. Aldona pasitraukė į ankstyvesnę pensiją, dirbusi 15 m. Lietuvių namuose. Padėkos žodį tarė Lietuvių namų valdybos pirm. J. V. Šimkus, o atsisveikinimui vadovavo vedėjas T. Stanulis.

Lietuvių kalbos kursų suaugusiems antras semestras prasidės vasario 21 d., 7 v.v., Bishop Marrocco gimnazijoje, 1515 Bloor St. West. Registracija vyks sausio 30 ir 31 d.d. tarp 6.15 ir 9.00 v.v. gimnazijos patalpose. Visi, kurie nori išmokyti arba patobulinti savo lietuvių kalbą, yra kviečiami dalyvauti. Dėl informacijos prašome skambinti mokytojai Irenai Ehlers tel. 487-7771.

"Vilniaus" ansamblio koncertas Toronte įvyks vasario 3, šeštadienį, Toronte Lietuvių namuose. Šis ansamblis sausio 13-14 d.d. koncertavo Čikagos lietuviams. Labai geri atsiliepimai. Jų programa pasižymi įvairumu, ir jautriai primena mūsų tautos tragediją. Šalia liūdnu dainų turi ir karinų, o taip pat ir linksmos muzikos.

Ansamblio stiprybė — patys menininkai, dainų kūrinių atlikimas, puikus įvairių liaudies instrumentų derinys. Nuostabus solistų Jolantos Čiurilaitės ir Arūno Malikėno pasirodymas, tai aukšto meninio lygio dainininkai. Nuo jų neatsilieka instrumentalistai. Antanas Smolkskas — birbynės virtuosas, Lina Naikeliėnė — kanklių, Antanas Valuckas groja net penkiais instrumentais ir visais labai gerai. Čikagiečiai suklebė jiems ovacijąs.

ANTANINA ANDRIULEVIČIENĖ, 53 metų amžiaus, nori susirašinėti su panašaus amžiaus lietuviu. Rašyti: Remontininkų gatvė 26-4, Kauno rajonas, Garliava, Lithuania.

ESU 55 METŲ LIETUVIS ir noriu susirašinėti su lietuviu nuo 40-55 metų amžiaus. Malonėkite kartu su laišku įdėti ir nuotrauką. Rašykite: P.O.Box 1082, Duncan, BC, V9B 3Y2.

IŠNUOMOJAMAS KAMBARYS moteriai daugiabučio namo pastate netoli Toronto Lietuvių namų. Skambinti vakarais nuo 6-10 v.v., tel. 760-9494 Toronte.

Prisikėlimo parapijos žinios

— Šis penktadienis — mėnesio pirmasis. Šventoji valanda prasideda 7 v.v., Mišios — 7.30 v.v. Išpažinčių klausoma prieš Mišias. Seneliai ir ligoniniai lankomi ligoninėse ir prieglaudose iš anksto susitarus. Ši šeštadienį Gyvojo Rožinio draugija renkasi 10.30 v.v. Rožinio kalbėti, o 11 v. Mišios. Pensininkų namuose "Vilnius" Mišios — 5 v.p.p.

— Trečiojo šv. Pranciškaus ordino mūsų parapijos kongregacijos mėnesinis susirinkimas ir Mišios — šį ketvirtadienį 10 v.v.

— Sausio 26 palaidota a.a. Ada Šapokienė-Sudikienė, 79 m.

— Pakrikštyta Alexandra-Rebecca, Vidos (Adomonytės) ir Peter Thomas dukrelė.

— Religinis seminaras, kuriame šiuo metu aiškinamos atskiros Mišių dalys, vyksta trečiadieniais 7.30 v.v. šventovėje.

— Prisikėlimo šventovėje praėjusi trečiadienį buvo ekumeninės pamaldos, kuriose dalyvavo parapijiečiai iš visų trijų Torontų parapijų. Pamokslą pasakė kun. P. Dilys, giedojimui vadovavo Danguolė Radkienė.

— Registracija kelionei į Šv. Žemę, kuri vyks gegužės 7-21 d.d., vyksta parapijos raštinėje. Smulkesnę informaciją apie kelionę galima gauti parapijos raštinėje. Kelionę organizuoja ir pats joje dalyvaus kun. Gr. Botte, OFM.

— Parapijai aukėjo: \$300 — A. V. Šipeliai, \$100 — H. Butkevičius, M. Jurėnienė, Z. Orentienė; \$60 — M. R. Rusinai; \$50 — V. P. Melynai, J.B.D.; Religinei šalpai: \$1,000 — a.a. Jono Matulionio šeima jo 10-ties metų mirties metinių progą.

— Mišios vasario 4, sekmadienį, 8.30 v.v. — už a.a. Antaniną Danauskienę ir a.a. Juožą Pesecką, 9.20 v.v. — už a.a. Juožą Vaskevičių, 10.15 v.v. — už a.a. Juozą Rakauskienę, už a.a. Antaną Klimą, specialia intencija, 11.30 v.v. — už gyvus ir mirusius parapijiečius.

A+A

Kazimiero Otto

mirties metinių gedulines Mišios bus atnašaujamos Lietuvos kankinių parapijos šventovėje **vasario 17, šeštadienį, 10 v.v.**

Kviečiu draugus ir pažįstamus dalyvauti pamaldose bei prisiminti velionį savo maldose.

Veronika Ottienė

KLB Londono apylinkės valdyba Lietuvos nepriklausomybės šventės minėjimą rengia vasario 11 d., 12.30 v.p.p. Šiluvos Marijos parapijos salėje, 1414 Dundas St. E. Meninė programa atliks muzikos ansamblis "Vilnius" iš Lietuvos. Kalbėtoju pakviestas parlamento narys Terry Clifford (London-Middlesex). Kviečiami visi gausiai dalyvauti.

Toronto "Gintaro" ansamblio aštuoni nariai pasirodė CTV televizijoje, "Breakfast TV", atlikdami 15 min. programą. Ansamblis taip pat prašo visų rezervuoti gegužės 12 d. šeštadienį, jų 35-mečio koncertui, Anapilio salėje. K.

Septintosios dainų šventės rengimo komitetas praneša, kad Dainų šventę, turėjusi įvykti š.m. liepos 1 d. Čikagoje nukeliama į 1991 m. gegužės 26-tąją dieną. Vieta nepakeista — šventė bus Čikagoje. Nukėlimo priežastis — Dainų šventė Lietuvoje, į kurią šiais metais ruošiasi vykti ir išeivijos chorai.

Toronto lietuvių pensininkų klubo valdybos pakviestas, š.m. sausio 20 d., "Vilniaus rūmuose" paskaitą skaityti tik ką iš Lietuvos grįžęs prof. R. Vaštokas. Labai įdomiai papasakoją apie dabartinę padėtį okupuotojo tėvynėje, parodė vaizdajuostes iš šių dienų buklės kovojančiojo Lietuvoje. KLB krašto valdybos vajui tėvynę padėti "Vilniaus rūmų" gyventojai ir Pensininkų klubo nariai iki šiol jau suaukojo per \$5,000. Ar tai nėra gražus pavyzdis jaunesnėms kartoms? H.S.

Optical Studio

OPTIKAS R. SCHMID

1586 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A7
(Prieš Lietuvių namus)

Telefonas 535-6252

Greitas patarnavimas, neaukštos kainos. Gaunami kontakto lęšiai (contact lenses).

LIETUVOS FILHARMONIJOS vokalinis-instrumentinis ansamblis

"OKTAVA"

po sėkmingų koncertų — Danijoje, Anglijoje, Amerikoje atvyksta į Torontą padėti sportininkams telti lėšas planuojamai 1991 metų sportininkų išvykai į IV sporto žaidynes Lietuvoje. "Vytis" sporto klubas maloniai kviečia visus paremti jaunimą ir atvykti į rengiamus:

JAUNIMO ŠOKIUS

1990 m. vasario 10, šeštadienį, 7 v.v., Toronto Lietuvių namuose, Mindaugo menėje

Gros "OKTAVA". Baras. Užkandžiai. (1573 Bloor St. West) (ėjimas — \$7.

ir/ar KONCERTĄ

1990 m. vasario 11, sekmadienį, 3.30 valandą po pietų

(ėjimas — suaugusiems \$12, vaikams — \$8. Bilietus galite įsigyti iš anksto, skambinant Aldonai tel. 532-3311 ir pas klubo narius.

"VALENTINO" ŠOKIAI

Toronto Lietuvių namuose,

vasario 17, šeštadienį, 7.30 v.v.

Loterija

Premijos

Šaltas bufetas

Baras

Gera muzika

Bilietus galima įsigyti iš anksto — \$8,

prie įėjimo — \$10.

Dėl bilietų kreiptis — Loretą Draudvilienę

tel. 275-6497 arba Dėlą Marcytę tel. 239-7558.

Maloniai kviečia visus gausiai dalyvauti —

Išganytojo parapijos jaunimo būrelis

SUMAŽINKITE PAJAMŲ MOKESČIUS VALDŽIAI,

ĮNEŠDAMI SANTAUPAS MŪSŲ KOOPERATYVE Į

— Mokame aukštas palūkanas (žiūr. skelbimą 8-tame "Tėviškės žiburių" puslapyje)

— Neimame jokio administracinio mokesčio

— Prieš 71 gimtadienį galėsite lengvai šias santaupas pervesti į RRIF, nemokant valdžiai jokių mokesčių

— Norint gauti mokesčių atleidimą už 1989 metus, įnašą į RRSP reikia įteikti iki

1990 m. kovo 1 dienos

Prisikėlimo parapijos kredito kooperatyvas Toronte

TAUPYKIME SAVO ATEITIES GEROVEI!

(Sumažindami pajamų mokesčius)

• SAUSIS ir VASARIS - RRSP indėlių mėnesiai.

• Per šiuos mėnesius dalį savo santaupų įdėkite į saugią

"Paramos" RRSP s-tą.

• Jei truks "Parama" paskolins.

• "Parama" moka aukštas palūkanas už jūsų indėlius.

• "Parama" neima jokių mokesčių nei už plano administravimą, nei už patarnavimus įdedant ar išimant.

• "Parama" mielai patarnaus nariams, perkėlimui iš kitų RRSP į "Paramos" RRSP planą.

• "Parama" tuo pat vietoje išduoda kvitą dėl mokesčių atleidimo.

• Galite pasirinkti indėlio terminą: 1 m. - 11%, 2 m. - 10 1/2%, 3 m. - 10 1/2% su keičiamu nuosimčiu (variable rate) 8 3/4%.

• Jūsų RRSP palūkanos apsaugotos nuo pajamų mokesčių.

• Nelaukite paskutinės dienos!

• Paskutinė diena indėliams už 1989 metus

1990 m. KOVO 1 d.

Tel. 532-1149

PARAMA LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

Metinis "Tėviškės žiburių" balius įvyks balandžio 21, Atvelykio šeštadienį, Anapilio salėje. Rengiamia ir loterija, kuriai jau yra telkiami vertinigi laimikiai — paveikslai, skulptūros, audiniai, tautodailės dirbiniai ir kt. Rengėjai būtų labai dėkingi tautiečiams, paaukojusiems vertingus laimikius didžiąjai loterijai. Jai reikalingas leidimas iš valdžios, tad rengėjams tenka rūpintis iš anksto.

Prisikėlimo parapijos kredito kooperatyvas praneša, kad metinis narių susirinkimas įvyks š. m. kovo 11 d., 3 v.p.p., Prisikėlimo parapijos salėje, 1011 College St., Toronto, Ontario. Kooperatyvo valdyba

Toronto Maironio mokyklos tėvų susirinkimas įvyks vasario 10 d. mokyklos patalpose. Tėvai kviečiami susitikti su mokytojais ir atsiimti mokinių pažymėjimus. 9.30 v.v. — 10.30 v.v. bus išduodami pažymėjimai tiems, kurių pavardės prasideda A-M raidėmis, o 11 v.v. — 12 v. — N-Ž. Tą pačią dieną, 9 v.v., tėvai, kurių vaikai yra 9-me ir 10-me skyriuje, kviečiami pasimatyti su mokyklos vedėja auditorijoje. G. Paulionienė, Maironio mokyklos vedėja

Norite susipažinti su savaitraščiu "TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI"? Atsiųskite savo adresą ir gausite keletą numerių nemokamai.

CATERING

Maistas gaminamas visom progom — vestuvėms, krikštynom, laidotuvių, parengimam. Skambinkite Vidai Šiaučiušienei tel. (416) 626-5184.

EUROPEAN CATERING

Gaminamas maistas visom progom, parūpinama salė, muzika, gėlės, sutvarkomi gerimų (baro) reikalai. Skambinti bet kuriuo laiku: Antanas Gataveckas tel. (416) 234-0243 Toronte.

MONTREALQUE

AV parapijos metinį susirinkimą sausio 14 d. parapijos salėje atidarė klebonas kun. Juozas Aranauskas malda ir susirinkimui pirmininkauti pakvietė Vincą Piečaitį, o sekretoriauti — Petrą Drešerį; į garbės prezidiumą — parapijos komiteto pirm. Antaną Čepulį ir ižd. inž. Izidorių Mališką.

Iš klebono, komiteto pirmininko bei iždininko išsamių pranešimų paaiškėjo gana gera tiek dvasinė, tiek finansinė parapijos būklė. Vėliau klebonas pranešė, kad šiais metais parapija švenčia 40 metų ir parapijos įsteigėjas, kuris čia gyvena, kun. Jonas Kubilius — 50 metų kunigystės sukaktį. Tas sukaiktis numatoma paminėti kartu maždaug Joninių laikotarpyje. Taip pat klebonas norėtų išsikviesti keliems mėnesiams kunigą iš Lietuvos. Parapijiečiai entuziastingai priėmė šiuos klebono pasiūlymus.

Parapijos komiteto nariai A. Čepulis ir Marija Vaupsienė, baigę trijų metų kadenciją, sutiko pasilikti komitete, ir vietoj praeitais metais mirusio komiteto nario Edvardo Augūno jo kadenciją užbaigti buvo pasiūlytas Petras Girdžius. Susirinkimas tam pritarė. Tuo būdu šiais metais komitete yra A. Čepulis, I. Mališka, M. Vaupsienė, Ona Ūsienė, P. Girdžius ir Vladas Žitkus.

Parapijos tarybą sudaro pirm. Albinas Blauzdžiūnas, seselės Paulė, Elvyra Krasowski ir Juozas Lukoševičius.

Pirmininkaujantis V. Piečaitis padėjo klebonui ir komitetui už našius praeitus metus ir susirinkimas buvo baigtas malda bei visų dalyvių pasirašymu į protokolų knygą.

Sekė šalti užkandžiai ir kava.

Elena Bernotienė Lietuvos "Caritas" paukojo \$100.

Palaimintojo Jurgio Matulaičio garbei sausio 21 d. Mišios buvo aukojamos abiejose Montrealeio lietuvių šventovėse. Ypatingos išskilmės buvo suorganizuotos AV parapijoje, kur pamaldas laikė ir pamokslą pasakė Putnamo seselių kapelionas kun. dr. Valdemaras Cukuras. Parapijos choras, vadovaujamas muz. Aleksandro Stankevičiaus, puikiai giedojo, kad net celebrantas Mišių pabaigoje viešai padėkojo.

Po pamaldų prisirinko pilna salė išklausti tolimesnės pal. Jurgio minėjimo programos, kuriai vadovavo Albinas Blauzdžiūnas. Pirmiausia buvo pakviestas kapelionas V. Cukuras invokacijai. Po to seselė Dolores rodė gražias skaidres su seselės Onutės Mikailaitės taikliais paaiškinimais iš viso palaimintojo Jurgio gyvenimo. Šios abi seselės irgi buvo atvykusios iš Putnamo — seselių centro. Šv. Kazimiero parapijos klebonui kun. Stasiui Šileiškai palaiminus dalyvius ir valgius, visi gardžiavosi Janinos Blauzdžiūnienės ir taktininkų paruoštais pietumis. Pietų metu buvo pasidžiaugta, kad čia dalyvauja ir palaimintojo Jurgio gimainiai Edvardas Bobinas, kurio motina su palaimintuoju buvo pirmos eilės pusbroliai. Vėliau buvo praveda turtinga loterija. Pabaigoje seselė Paulė ir A. Blauzdžiūnas visiems gausiems dalyviams, taktininkams, laimikių aukotojams nuoširdžiai padėkojo.

Susipažinimas su rašytoju ir "Literatūros ir meno" redaktoriu Leonidu Jacinevičium įvyko seselių salėje. Pradžioje rašytojas parodė filmą "Neatmenu tavo veido", kurio jis yra autorius. Po to plačiai atsakinėjo į klausimus. Šį susipažinimą organizavo Montrealeio literatūros ratelis. B.S.

Greitas ir tikslus patarnavimas

Tel. Bus.: 722-3545 PETRAS ADAMONIS

Res.: 256-5355 C. I. B.

GAISRAS - AUTOMOBILIAI - ATSAKOMYBĖ - GYVYBĖ

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

3907A Rosemont Blvd., Montreal, Que. H1X 1L7

LITAS MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

1475 DeSeve St., Montréal, Que. H4E 2A8

Tel. 766-5827; 766-5830

Skyrius: 3907A Rosemont Boulevard

VISI BANKINIAI PATARNAVIMAI

AKTYVAS — virš \$26,000,000 REZERVAS — virš milijono.

MOKA UŽ:

Certifikatus	11 %	Taupymo — special.	6 %
Term. indėlius:		Taupymo — su gyv. dr.	5 1/4%
1 metų	10 %	Taupymo — kasdienines	5 1/2%
180 d. - 364 d.	9 3/4%	Einamos sask.	4 1/2%
120 d. - 179 d.	9 1/4%	RRIF — RRSP — term.	11 1/2%
60 d. - 119 d.	9 1/2%	RRIF — RRSP — taup.	6 1/2%
30 d. - 59 d.	9 1/4%		

IMA UŽ:

Nekiln. turto nuo 13 %, asmenines — nuo 13 %

Informacija apie naujausias palūkanas "Lite"

KASOS VALANDOS:

	1475 DeSeve	3907A Rosemont
Pirmadieniais	9.00- 3.00	10- 2
Antr., treč.	9.00- 3.00	
Ketvirtadieniais	12.00- 8.00	3.00- 7.00
Penktadieniais	10.00- 6.00	2.00- 6.00

MEDELIS CONSULTING

1407 Sarcee St. Oshawa, Ont. L1G 4N2

- Sutvarkom dokumentus iškvietai artimųjų iš Lietuvos arba jūsų privaciam apsilankymui Lietuvoje.
- Pavežam palikimus; pavežam palaikus ir prižiūrim kapus.
- Pigiausiomis kainomis nuperkame automobilius Lietuvoje.
- Įvairiomis progomis pristatom gėles su sveikinimais jūsų artimiesiems Lietuvoje.
- Jūsų svečiams iš Lietuvos parūpinam draudimą ir "Aeroflote" Montrealyje patvirtinam grįžimo datas.
- Šiais ir įvairiais kitais su Lietuva susijusiais reikalais kreipkitės į Stefą arba Algį Medelius, vakarais tel. (416) 434-1847, iš Toronto 1-434-1847. Reikalui esant, atvažiuojam į namus.

ALGIS MEDELIS Kennedy Travel Bureau Ltd.,

296 Queen St. W., Toronto, Ontario MSV 2A1

Tel. (416) 593-0600

1990 METŲ KELIONĖS Į LIETUVĄ:

Gegužės 8 — 24 per Jugoslaviją.

Pirmieji skrydžiai be persėdimo į Pabaltijį: TORONTAS—RYGA

Birželio 18	— liepos 10	— Dainų šventė
Liepos 9	— liepos 31	Suplanuojam
Liepos 30	— rugpjūčio 21	keliones ir
Rugpjūčio 20	— rugsėjo 11	kitomis, jums
Rugsėjo 10	— spalio 2	tingamomis datomis.

Kreipkitės į Algį Medelį, telefonu: pirm. — ketvir. 12–17 val. arba asmeniškai: penkt. 14